

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

"Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ ΛΟΓΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΩΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΣΤΗΝ
ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ"

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑΣ:

ΞΥΡΑΦΑΚΗ ΜΑΡΙΑ

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:

ΓΕΡΟΝΙΚΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΠΑΤΡΑ – Μάιος 2009

Θερμές ευχαριστίες αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω στην
επιβλέπουσα καθηγήτρια κα. Γερονίκου Ελευθερία,
στην Αγγιούς Ανδριάνα, τόσο για την παραχώρηση άδειας για την
λήψη μέρους της δειγματοληψίας στο λογοθεραπευτικό της κέντρο
, όσο και για την ηθική υποστήριξη που μου προσέφερε ,
και στους γονείς όλων των παιδιών που μου τα εμπιστεύτηκαν .
Τέλος , πολλά ευχαριστώ οφείλω σε όλους μου τους φίλους αλλά
και στους γονείς μου....

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	3-4
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	5
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	
-ΛΟΓΟΣ,ΟΡΙΣΜΟΣ, ΥΠΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ.....	6-7
-ΣΤΑΔΙΑ ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΠΣΛ.....	7-8
-φάσεις γλωσσικής ανάπτυξης παιδιών.....	9
-ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ.....	10-11
-ΕΡΕΥΝΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ...	12-13
-Στάδια ανάπτυξης στην ικανότητα αντίληψης της φωνολογικής δομής των λέξεων.....	14-15
-σχέση φωνολογικής ενημερότητας και της μάθησης της γραφής και της ανάγνωσης.	15-16
-ΟΡΙΣΜΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗΣ.....	16-17
-ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗ ΣΕ << ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ>>.....	17-21
- <i>Μαθησιακές δυσκολίες</i>	21-22
-ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ.....	22-24
-ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΛΟΓΟΥ.....	24
-σχέση ανάμεσα στις διαταραχές στο λόγο και στις μαθησιακές δυσκολίες	25
-Πως συνδέεται όμως η ανάγνωση και η γραφή με τον προφορικό λόγο.....	27
-Η υπόθεση της παράλληλης σχέσης και της εξαρτημένης σχέσης.	27-28
- <i>Σκοπός έρευνας</i>	28-29

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

-ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	30
-ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ – ΔΕΙΓΜΑ.....	30
-ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	31
-ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ.....	32
-ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΒΙΟΗΘΙΚΗΣ.....	32
-ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ.....	33
-ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.....	33
-Α΄ φάση αξιολόγησης.....	33-39
- Β΄ φάση αξιολόγησης.....	40-41
-ΤΡΟΠΟΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ.....	41-42
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ</u>	43-69
Στατιστική ανάλυση αποτελεσμάτων	70-127
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 :ΣΥΖΗΤΗΣΗ</u>	128-132
-Επίλογος	132-134
-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	135-139
-ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	140-152

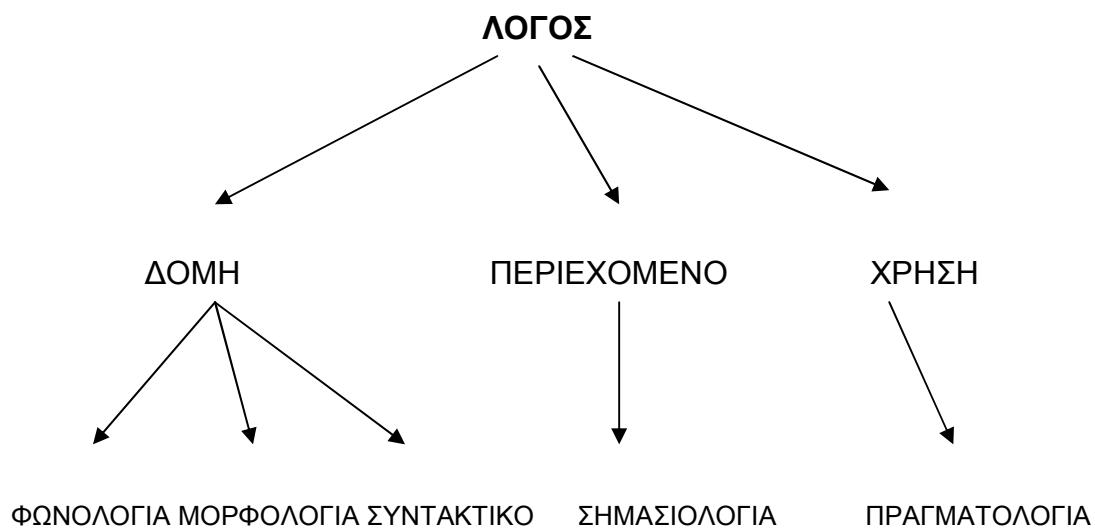
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία πραγματοποιείται έρευνα που εστιάζεται στην επίδραση που έχουν οι διαταραχές λόγου κατά την προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία, στην εκμάθηση της γραφής και της ανάγνωσης. Με αυτό τον σκοπό πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση σε 2 φάσεις (με διάστημα 5 μηνών να μεσολαβεί ανάμεσα τους), σε 10 παιδιά με φυσιολογική γλωσσική ανάπτυξη και 5 με διαταραχή στο λόγο. Οι αξιολογήσεις των παιδιών περιελάμβαναν αξιολόγηση λόγου, φωνολογικής ενημερότητας, αξιολόγηση γραφής και ανάγνωσης λέξεων και ψευδολέξεων, προτάσεων καθ'υπαγόρευση, αξιολόγηση αυθόρμητης γραφής προτάσεων με απλές εικόνες αλλά και με εικόνων σε μορφή αλληλουχιών και τέλος κατανόησης προτάσεων κατόπιν ανάγνωσης τους. Σύμφωνα με την ανάλυση των αποτελεσμάτων σημειώνεται πως η ύπαρξη ή όχι φωνολογικής ενημερότητας ενός παιδιού αποτελεί όντως δείκτη πρόγνωσης μαθησιακών δυσκολιών στο παιδί καθώς τα παιδιά με μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου που είχαν χαμηλά ποσοστά επιτυχίας κατανόησης φωνολογικής δομής φαίνεται πως δεν έχουν ανακαλύψει ακόμη πως οι λέξεις του προφορικού λόγου έχουν φωνολογική δομή και συνεπώς παρουσίασαν δυσκολίες στην διαχείριση της μάθησης της γραφής και της ανάγνωσης. Επίσης, ενισχύεται η άποψη πως, η σχέση μεταξύ φωνολογικής ενημερότητας και μάθησης της γραφής και ανάγνωσης είναι αμοιβαία και ανταποδοτική, και αποτελεί τόσο προϋπόθεση όσο και αποτέλεσμα της μάθησής τους. Συμπερασματικά, οι διαταραχές του λόγου φαίνεται να έχουν επίδραση και μάλιστα μεγάλης εμβέλειας στην εκμάθηση της γραφής και ανάγνωσης, καθώς τα υποκείμενα που παρουσίαζαν μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου φάνηκαν να αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην γραφή και ανάγνωση με στατιστικώς σημαντική διαφορά από τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου όχι μόνο στον αριθμό των λαθών που παρουσίασαν αλλά και στα είδη των λαθών τους. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την παρούσα έρευνα ενισχύουν την άποψη πως ο προφορικός λόγος παρουσιάζει σχέση <<εξάρτησης>> με τον γραπτό λόγο καθώς αν συνέβαινε το αντίθετο τα παιδιά με την μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου πιθανότατα να μην παρουσίαζαν δυσκολίες στην διαχείριση της μάθησής τους σε γραφή και ανάγνωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΛΟΓΟΣ ορίζεται ως το αφηρημένο γλωσσικό σύστημα που κατέχουν από κοινού όλα τα μέλη μίας γλωσσικής κοινότητας και που τους επιτρέπει να συνεννοούνται μεταξύ τους (Ε. Φιλιππάκη- Warburton, 1992). Με απλά λόγια, λόγος είναι το μέσο που διαθέτει ο άνθρωπος για να οργανώσει τις σκέψεις και τα συναισθήματα του και να τα εκφράσει στους άλλους. Ένα κοινό σύστημα ήχων και εννοιών που κάθε ανθρώπινη κοινότητα χρησιμοποιεί για να επικοινωνήσει. (Κατή, 2000)

Ο λόγος περιέχει στοιχεία(φθόγγους, λέξεις και γραμματικά μορφήματα) και μια σειρά από προκαθορισμένους κανόνες(φωνολογικούς) που χρησιμεύουν για τον συνδυασμό αυτών των στοιχείων.



Όπου *φωνολογία*: φθόγγοι και φωνολογικοί κανόνες.

Μορφολογία: μορφήματα, μορφολογικοί κανόνες.

Συντακτικό: κανόνες για τον συνδυασμό των λέξεων σε προτάσεις.

Σημασιολογία: νόημα των λέξεων.

Πραγματολογία: κοινωνικοί- γλωσσικοί κανόνες.

Να σημειωθεί πως οι παραπάνω λειτουργίες του λόγου είναι αλληλοεπηρεαζόμενες και αλληλοεξαρτώμενες .

Με την έναρξη λοιπόν της σχολικής φοίτησης είναι βασική προϋπόθεση το παιδί να έχει κατακτήσει τους φωνολογικούς, τους μορφολογικούς, τους συντακτικούς, τους σημασιολογικούς και τους προγραμματιστικούς κανόνες του λόγου , που αντιστοιχούν στην ηλικία του. Τα παιδιά και μετά την ηλικία των 5,6 ετών συνεχίζουν να κατακτούν στοιχεία και κανόνες της γλώσσας τους π.χ. τον παραστατικό λόγο, τα συνώνυμα, την αίσθηση του χιούμορ, κ.τ.λ. αλλά τα βασικά στοιχεία και τους βασικούς κανόνες θα πρέπει να τα έχουν ήδη κατακτήσει

Τα στοιχεία του λόγου και οι κανόνες που τα συνδέουν είναι συμβατικά και προκαθορισμένα για κάθε γλώσσα. . (Ελληνική Εταιρεία Ψυχικής Υγιεινής και Νευροψυχιατρικής του παιδιού,1990).

Για να μπορέσει όμως κάποιος να εντοπίσει την μη φυσιολογική ανάπτυξη στον λόγο ενός παιδιού θα πρέπει να έχει ως βασικό άξονα το τι θεωρείται φυσιολογικό βάσει βιβλιογραφίας. Συνεπώς αναφέρονται αναλυτικά:

ΣΤΑΔΙΑ ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΠΣΛ

Πίνακας 1. Φωνήματα που θεωρείται φυσιολογικό τα παιδιά να μην παράγουν σε κάθε ηλικία.

ΣΤΑΔΙΟ 1 (2.6-3.0)	f, v, n, d, θ, δ, s, z, ts, dz, l, c, ..., ..., x, γ, ρ
ΣΤΑΔΙΟ 2 (3.0-3.6)	f, θ, δ, l, s, z, ts, dz, ..., ρ
ΣΤΑΔΙΟ 3 (3.6-4.0)	θ, δ, ts, dz, ..., ρ
ΣΤΑΔΙΟ 4 (4.0-4.6)	ts, dz, ρ
ΣΤΑΔΙΟ 5 (4.6-5.0)	ρ
ΣΤΑΔΙΟ 6 (5.0-5.6)	ρ

ΣΤΑΔΙΟ 7 (5.6-6.0)	-

(Ομάδα έρευνας πανελλήνιος σύλλογος λογοπεδικών ,1995).

Σύμφωνα λοιπόν με τον παραπάνω πίνακα και τον ΠΣΛ μετά την ηλικία 5.6-6.0 ετών το παιδί θα πρέπει να είναι σε θέση να παράγει όλα τα φωνήματα της ελληνικής γλώσσας.

Πίνακας 2 . Οι κυριότερες φάσεις της γλωσσικής ανάπτυξης του παιδιού.

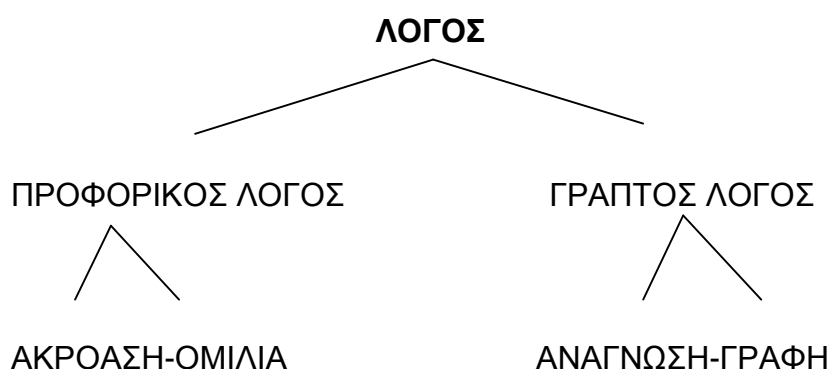
<i>Ηλικία παιδιού</i>	<i>Κύρια χαρακτηριστικά της γλωσσικής ανάπτυξης</i>	<i>Άλλα χαρακτηριστικά της γνωστικής ανάπτυξης</i>
Γέννηση	Πρώτη φωνολογική παραγωγή	Αντανακλαστικές αντιδράσεις
6-8 μηνών	Βάβισμα- ψέλλισμα	Συνδυασμός αισθησιοκινητικών σχημάτων
8-12 μηνών	Ιδιόρρυθμα φωνολογικά σύνολα	Η αισθησιοκινητική δραστηριότητα αρχίζει να μετατοπίζεται προς τον εξωτερικό κόσμο
12 ^{ος} ± μήνας	Πρώτη λέξη με σημασιολογικό περιεχόμενο	
18-20 μηνών	Τηλεγραφικός λόγος	Χρήση συμβόλων. Το παιδί χρησιμοποιεί νοητικές αναπαραστάσεις για την λύση προβλημάτων
2-3 ετών	Ραγδαία ανάπτυξη λεξιλογίου. Προτάσεις τριών και πλέον λέξεων. Επεξεργασία δομής. Εμφάνιση κλίσεων,	Εξερευνητικό παιχνίδι

	χρόνων ρημάτων κ.α.	
3-5 ετών	Εμφάνιση γραμματικών μετασχηματισμών. Προτάσεις όλων των τύπων.	Συμβολικό παιχνίδι
5 + χρόνων	Συνέχεια της λεξικής ανάπτυξης. Οι προτάσεις αυξάνονται σε μέγεθος, ποικιλία και σύνθεση.	

(Πόρποδας, 2003).

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα τα παιδιά σχεδόν μετά την ηλικία των 5 ετών είναι σε θέση να παράγουν προτάσεις που θα περιέχουν τα βασικά στοιχεία και θα αυξάνονται σε μέγεθος, ποικιλία και σύνθεση όσο περνάει ο καιρός.

Ο λόγος είναι όμως και ένας πιο γενικός όρος ο οποίος χωρίζεται στις εξής υποκατηγορίες.



Δεν γίνεται όμως να γίνει αξιολόγηση της γραφής και της ανάγνωσης χωρίς να έχει προηγηθεί αξιολόγηση της φωνολογικής ενημερότητας του παιδιού καθώς σύμφωνα με τους Bradley & Brayan, 1983; Liberman & Shankweiler 1979; Lundberg et al. 1980; Morais, 1984; Πόρποδας 1989a; Porpodas 1989c; porpodas 1989d; Treiman 1985, ο παράγοντας της φωνολογικής

ενημερότητας των Υ. κρίνεται απολύτως αναγκαίος μετά από τα αποτελέσματα ερευνών της τελευταίας δεκαετίας σε αρκετά αλφαβητικά συστήματα (μεταξύ των οποίων και το ελληνικό), που έχουν τεκμηριώσει την στενή, αν όχι και αιτιώδη σχέση μεταξύ φωνολογικής ενημερότητας και του βαθμού εκμάθησης του γραπτού λόγου κατά τα πρώτα σχολικά στάδια(Πόρποδας,1990). Φωνολογική ενημερότητα, ονομάζεται η ικανότητα των παιδιών, να αναγνωρίζουν τα φωνολογικά συστατικά των γλωσσικών μονάδων και να μπορούν να τα χειρίζονται κατά βούληση.(Ρουμελιώτη,2006)σ. Όταν για παράδειγμα ένα παιδί μπορεί να χωρίσει μία λέξη σε όλους τους φθόγγους που την αποτελούν (π.χ. κότα κ-ό-τ-α), χωρίς να παραλείπει η να προσθέτει, αναφέροντας τους με την σωστή σειρά και, όταν έχει φτάσει στο τέλος, να αντιλαμβάνεται την αξία του κάθε φθόγγου και τις μεταβολές που υφίσταται όταν συνδέεται με άλλους φθόγγους τότε θεωρείται πως έχει αποκτήσει <<**φωνολογική ενημερότητα**>>.(Μαυρομάτη, 1995). Σύμφωνα με την Γιαννικοπούλου, χονδρικά, ο όρος φωνολογική ενημερότητα σημαίνει «την ευαισθητοποίηση στους ήχους της γλώσσας μας» και αναφέρεται σε ένα ευρύ φάσμα ικανοτήτων που εκτείνονται από τη δυνατότητα των παιδιών να ξεχωρίσουν τα όρια των λέξεων και να αναγνωρίσουν ομοιοκαταληξίες, (να τις χρησιμοποιούν σε καθημερινά τους παιχνίδια),μέχρι την αντίληψη παρηχήσεων και τη διάκριση των ήχων και των φωνημάτων που απαρτίζουν τις λέξεις οι οποίες μπορούν ανά πάσα στιγμή να αναλυθούν.(Ρουμελιώτη,2006). Ενώ ,όπως αναφέρουν οι Hulme and Snowling,1992;Snowling, Hulme, Wells, etal 1992;Snowling, Goularndris, and Stackhouse,1994) τα παιδιά που δεν αναπτύσσουν φυσιολογικά τον λόγο τους βρίσκουν αυτές τις διεργασίες εξαιρετικά δύσκολες.(Stackhouse etal,1997) Σύμφωνα με τον Gombert-1992 η φωνολογική ενημερότητα έχει 2 επίπεδα αναπαράστασης τα οποία έχει ονομάσει <<**επιγλωσσικό**>> και <<**μεταγλωσσικό**>>. Το επιγλωσσικό επίπεδο αναφέρεται στην οργάνωση της φωνολογικής δομής της γλώσσας η οποία είναι ακόμη ασαφής. Αντίθετα το μεταγλωσσικό επίπεδο αναφέρεται στην οργάνωση της φωνολογικής δομής της γλώσσας η οποία είναι σαφής και τα στοιχεία της οποίας μπορούν να αναλυθούν.(Πόρποδας, 2002)

Η ικανότητα για φωνολογική επεξεργασία του λόγου (δηλαδή η φωνολογική ενημερότητα), αποτελεί μια βασική και αναγκαία προϋπόθεση προκειμένου να μάθει ανάγνωση και ορθογραφία ένα παιδί. Όταν ένας μαθητής συνειδητοποιεί όλους τους φθόγγους από τους οποίους αποτελείται μία λέξη και μάλιστα με την σωστή σειρά, τότε, είναι σε θέση να γράψει τη λέξη χωρίς να κάνει φωνολογικά λάθη.(Μαυρομμάτη, 2004). Σε γενικές γραμμές, ένα παιδί για να μάθει να γράφει και να διαβάζει, εκτός από τη γνώση της σημασίας των λέξεων(πράγμα που το βοηθά να κατανοήσει ότι διαβάζει), χρειάζεται να έχει αντιληφθεί ότι όσα ακούγονται ίδια, γράφονται ίδια. Όταν, το παιδί κατορθώσει να ξεφύγει από το σημασιολογικό επίπεδο της γλώσσας (τι σημαίνει η λέξη) και να περάσει στο φωνολογικό (πως ακούγεται), τότε θα βοηθηθεί σημαντικά στην αποκωδικοποίηση του γραπτού λόγου. Καθώς, σύμφωνα με την Γιαννικοπούλου, τα νήπια έχουν την τάση να επικεντρώνονται στο σημασιολογικό επίπεδο της γλώσσας (τι σημαίνει δηλαδή η λέξη) και τοποθετούν σε δεύτερη μοίρα το φωνολογικό. (Ρουμελιώτη,2006.)

ΕΡΕΥΝΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ

Μεγάλος ο αριθμός των ερευνών που έχουν γίνει και αφορά στην φωνολογική ενημερότητα και στο πως αυτή συνδέεται με την ανάγνωση και την γραφή. Μια από τις έρευνες αυτές από Liberman et al-1989. απέδειξε ότι υπάρχει σημαντική συσχέτιση μεταξύ της φωνολογικής ενημερότητας των παιδιών προσχολικής ηλικίας και της επίδοσης που παρουσίασαν αρκετά χρόνια αργότερα στην γραφή και την ανάγνωση .Αντίστοιχα, έρευνα που έγινε σε Έλληνες μαθητές και που εξέτασε αν η γνώση της φωνηματικής δομής των λέξεων του προφορικού λόγου από τον Κ. Πόρποδα-1992 σχετίζεται θετικά με το βαθμό ευκολίας εκμάθησης της ανάγνωσης και της γραφής, έδειξε ότι, ενώ η φωνολογική ενημερότητα των παιδιών προσχολικής ηλικίας επιδρά θετικά στην ανάγνωση και την ορθογραφία κατά την Α΄ τάξη, η επίδραση συνεχίζεται στη Β΄ τάξη μόνο για την ορθογραφία .Πιο πρόσφατα, σε μία διαχρονική έρευνα που διενεργήθηκε στον ελληνικό χώρο από τον Κ. Πόρποδα-1999 διαπιστώθηκε ότι η άσκηση των παιδιών (τα οποία φοιτούσαν στο

νηπιαγωγείο και δεν γνώριζαν ανάγνωση) στη φωνολογική ενημερότητα είχε ως αποτέλεσμα τη διευκόλυνση της ανάγνωσης και της γραφής κατά τη φοίτησή τους στο δημοτικό σχολείο (Παπάνη Ε. et al.,2007). Έρευνα όμως πραγματοποιήθηκε και με την βοήθεια του **ΜέταΦΩΝ τεστ** ,ένα σταθμισμένο εργαλείο αξιολόγησης δεξιοτήτων φωνολογικής επίγνωσης για την ανίχνευση πιθανών δυσκολιών στην ανάγνωση και στη γραφή. Πρόκειται για πρωτότυπη ερευνητική εργασία σε ελληνικό δείγμα 1.225 παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Το ΜέταΦΩΝ Τεστ αποτελείται από δύο μέρη: 1. Το Αναπτυξιακό «ΜέταΦΩΝ τεστ» (ΠΛΗΡΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗ) για τις ηλικίες 3;10-6;6 ετών, με διαγνωστικό χαρακτήρα για την προσχολική ηλικία.2. Το Ανιχνευτικό «ΜέταΦΩΝ τεστ» (ΒΡΑΧΕΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ) για τις ηλικίες 5;0-7;0 ετών, για νήπια και μαθητές Α΄ Δημοτικού. (Πανελλήνιος σύλλογος Λογοπεδικών Επιτροπή έρευνας,2008).

Κατόπιν επισκόπησης των ερευνών που έχουν διενεργηθεί διατυπώθηκαν οι εξής διαπιστώσεις.

- Η πρώτη διαπίστωση είναι ότι στην ηλικία του νηπιαγωγείου(δηλαδή στην ηλικία των πέντε ετών περίπου, οπότε το παιδί δεν ξέρει ακόμα να διαβάζει), το επίπεδο της φωνολογικής ενημερότητας που έχει αποκτηθεί είναι σχετικά χαμηλού βαθμού.
- Αντίθετα, στην Α΄ τάξη του δημοτικού σχολείου (δηλαδή όταν το παιδί βρίσκεται ήδη στην διαδικασία της μάθησης της ανάγνωσης), το επίπεδο της φωνολογικής ενημερότητας είναι σημαντικά υψηλότερο.(Πόρποδας, 2002).

Από τα παραπάνω δεδομένα γίνεται σαφές ότι η φωνολογική ενημερότητα και η εκμάθηση της ανάγνωσης και της γραφής αναπτύσσονται με αλληλεπίδραση και ενδυναμώνονται αμοιβαία, διευκολύνοντας η μία την ανάπτυξη της άλλης. Η κατάκτηση των ικανοτήτων φωνολογικής ενημερότητας αποτελεί μία από τις βασικότερες γλωσσικές κατακτήσεις του παιδιού η οποία θέτει τη βάση για την περαιτέρω γλωσσική ανάπτυξη σε άλλα επίπεδα.(Παπάνη Ε. et al.,2007).

Πιο συγκεκριμένα:

Στάδια ανάπτυξης στην ικανότητα αντίληψης της φωνολογικής δομής των λέξεων.

Η ικανότητα αντίληψης της φωνολογικής δομής των λέξεων αρχίζει να αναπτύσσεται από την προσχολική ηλικία και ακολουθεί προοδευτικά τα παρακάτω στάδια:

A) αναγνώριση ομοιοκαταληξίας (3-4 χρόνων).

Το παιδί πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίσει αν δύο λέξεις έχουν ομοιοκαταληξία.

B) αναγνώριση συλλαβών (4-5 χρόνων).

Το παιδί πρέπει να είναι σε θέση να αντιληφθεί ότι οι λέξεις αποτελούνται από συλλαβές.

Γ) απομόνωση φωνημάτων – αναγνώριση αρχικού, μεσαίου, και τελικού φωνήματος (6 χρόνων).

Το παιδί πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίσει το αρχικό, μεσαίο και τελικό φώνημα σε λέξεις.

Δ) χρήση και εναλλαγή αρχικών φωνημάτων (6 χρόνων).

Το παιδί πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίσει και να χρησιμοποιεί αρχικά φωνήματα για την δημιουργία λέξεων.

Ε) συγχώνευση συλλαβών - φωνημάτων (6 χρόνων).

Το παιδί πρέπει να είναι σε θέση να συγχωνεύσει τα φωνήματα που ακούει σε μια λέξη.

ΣΤ) διαχωρισμός φωνημάτων (6-7 χρόνων).

Το παιδί πρέπει να είναι σε θέση να μετρήσει και να αναγνωρίσει τα φωνήματα που ακούει σε μία λέξη.

Ζ) άνετος χειρισμός φωνημάτων (7 χρόνων +).

Το παιδί είναι σε θέση να αφαιρεί ή να αντικαθιστά φωνήματα και να φτιάχνει καινούργιες λέξεις . (Αθανασιάδη,2001)

Ποια η σχέση όμως μεταξύ φωνολογικής ενημερότητας και της μάθησης της γραφής και της ανάγνωσης?

Η σχέση μεταξύ της φωνολογικής ενημερότητας και της μάθησης της ανάγνωσης και της γραφής τα τελευταία χρόνια έχει βρεθεί στο επίκεντρο του θεωρητικού και ερευνητικού ενδιαφέροντος της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας. Κατά τη διάρκεια της προηγούμενης δεκαετίας, περαιτέρω μελέτες, τόσο στο εξωτερικό, όσο και στην Ελλάδα, επιβεβαίωσαν την θετική επίδραση της εκπαίδευσης με ασκήσεις φωνολογικής ενημερότητας στην εκμάθηση του γραπτού λόγου.(Ρουμελιώτη, 2006).) .Σύμφωνα με το 11^ο συνέδριο του πανελληνίου συλλόγου λογοπεδικών με θέμα << γλωσσικές δυσκολίες και γραπτός λόγος στο πλαίσιο της σχολικής μάθησης >>,η φωνολογική ενημερότητα, αποτελεί προαπαιτούμενο στοιχείο για την ανάπτυξη των αναγνωστικών δεξιοτήτων. Το 30% των παιδιών στην προσχολική ηλικία παρουσιάζει δυσκολίες σ' αυτόν το γλωσσικό τομέα. Πιθανά φωνολογικά ελλείμματα κατά την προσχολική ηλικία συνδέονται άμεσα με αδυναμίες στην ανάγνωση και στη γραφή.(Π.Σ.Λ., 2008) . Η ανάπτυξη των παιδιών σε γραπτό λόγο αλλά και στην φωνολογική ενημερότητα είναι αναγνωριστικά και κρίσιμα στοιχεία για την εκμάθηση της γραφής και της ανάγνωσης.(Bernthal J.& Bankson N.,2004)

Και ενώ οι απόψεις των ερευνητών συμπίπτουν ως προς το ότι η σχέση αυτή είναι υπαρκτή, εντούτοις οι απόψεις διαφέρουν όταν επιχειρείται να αποσαφηνιστεί αφενός μεν η ταυτότητα αυτής της σχέσης (δηλαδή αν είναι αιτιώδης η όχι), αφετέρου δε (στην περίπτωση που η σχέση αυτή είναι αιτιώδης) η κατεύθυνση αυτής της σχέσης, δηλαδή να επισημανθεί το αίτιο και το αποτέλεσμα της σχέσης. Η διαφωνία ως προς την ερμηνεία της σχέσης μεταξύ των τριών αυτών γνωστικών ικανοτήτων, αντικατοπτρίζεται στην ανάπτυξη τριών διαφορετικών απόψεων.

- Σύμφωνα με την πρώτη άποψη που έχει διερευνηθεί εκτενώς και συνεπώς είναι και ευρέως αποδεκτή η φωνολογική ενημερότητα έχει αιτιώδη σχέση με την μάθηση της γραφής και της ανάγνωσης, με την έννοια ότι όχι μόνο την διευκολύνει, αλλά ότι είναι απαραίτητη προϋπόθεση και διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στη σωστή μάθησή της.
- Στον αντίποδα αυτής της σχέσης βρίσκεται η άποψη ότι η φωνολογική ενημερότητα είναι συνέπεια και αποτέλεσμα της μάθησης γραφής – ανάγνωσης και συνεπώς η ανάπτυξη της επηρεάζεται καθοριστικά από την μάθηση της γραφής – ανάγνωσης.
- Τέλος, σύμφωνα με μία Τρίτη άποψη, η σχέση μεταξύ φωνολογικής ενημερότητας και μάθησης της γραφής και ανάγνωσης είναι αμοιβαία και ανταποδοτική, με την έννοια ότι η φωνολογική ενημερότητα είναι τόσο προϋπόθεση όσο και αποτέλεσμα της μάθησής τους και συνεπώς, όχι μόνο την διευκολύνει, αλλά και διευκολύνεται από αυτές. (Πόρποδας ,2002).

Αφού αναφέρθηκαν οι απόψεις για το πώς σχετίζεται η φωνολογική ενημερότητα με την ανάπτυξη της ανάγνωσης και της γραφής, στην συνέχεια θα οριστούν αναλυτικά και αυτές οι δύο γνωστικές διαδικασίες.

ΟΡΙΣΜΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗΣ

Η μάθηση της ανάγνωσης και της γραφής είναι μία εξελικτική διαδικασία.(Ζησιόγλου Β, 2006).Σε αυτό το σημείο να δώσουμε τον ορισμό της ανάγνωσης. **Ανάγνωση** ορίζεται ως η μετάφραση ή αποκωδικοποίηση του γραπτού κώδικα και η μετατροπή του σε φωνολογικό κώδικα και αποτελεί μια σύνθετη γνωστική διαδικασία.(Πόρποδας ,2002),όπου ουσιαστικά μετατρέπεις τυπογραφικά στοιχεία σε ήχους λέξεων και μετά συνθέτεις αυτές τις λέξεις μετατρέποντας τες σε λόγο(Ρ.ΝΤ.Ντέιβς,2001). Το να μάθει κανείς να διαβάζει είναι διαφορετικό από το να μάθει να μιλάει. Με την ίδια λογική, το να ξέρει κανείς να μιλάει μία γλώσσα δε σημαίνει ότι ξέρει και να την διαβάζει και να τη γράφει. Δεν είναι τόσο εύκολο, ούτε τόσο απλό όσο θα νόμιζε κανείς.(Αθανασιάδη,2001). Άλλωστε, η ανάγνωση από πολλούς ερευνητές θεωρείται

η πιο περίπλοκη λειτουργία που ζητάμε από τον εγκέφαλο μας να επιτελέσει (P. NT. Ντέιβς, 2001).

Ενώ η **γραφή** (τουλάχιστον με την μορφή που την γνωρίζουμε σήμερα στις σύγχρονες κοινωνίες), στην πραγματικότητα είναι μία αναπαράσταση του προφορικού λόγου. Συνεπώς, κατά μία εκδοχή, ο γραπτός λόγος θα μπορούσε να θεωρηθεί ως “ γραμμένος προφορικός λόγος “. Να σημειωθεί πως η ανάπτυξη της γραφής αρχίζει με την ικανότητα και ασχολία του παιδιού να μουντζουρώνει χαρτιά με ένα μολύβι. Συνεπώς , με την γραφή δίνεται η δυνατότητα για την κωδικοποίηση των εννοιών, σκέψεων, και αισθημάτων (με την χρήση γραπτών σημάτων) με σκοπό την επικοινωνία, ενώ με την ανάγνωση είναι δυνατή η αποκωδικοποίηση των γραπτών σημάτων και η ανάσυρση των εννοιών.(Πόρποδας, 2002).

Το σημαντικότερο άλμα στην γλωσσική ανάπτυξη του παιδιού της σχολικής ηλικίας είναι η εκμάθηση της ανάγνωσης και της γραφής. Έχουν διατυπωθεί διάφορες απόψεις σχετικά με το πότε και το πώς πρέπει να μάθει ένα παιδί να διαβάζει και να γράφει . Για το θέμα αυτό δεν υπάρχει μία μόνο λύση για όλα τα παιδιά. Μερικά παιδιά μαθαίνουν να διαβάζουν και να γράφουν μόνα τους πριν ακόμη ξεκινήσουν το σχολείο(πρώιμοι αναγνώστες). Άλλα πάλι μαθαίνουν με μικρή μόνο συστηματική βοήθεια.(Παρασκευόπουλος Ι. ,1985).

ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗ ΣΕ << ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ>>.

Η ανάπτυξη των δεξιοτήτων της ανάγνωσης και της ορθογραφίας ακολουθεί συγκεκριμένα στάδια τα οποία μάλιστα είναι τα ίδια σε όλες τις γλώσσες. Τα στάδια αυτά είναι τρία διαδοχικά αλλά διαφορετικά στάδια ανάπτυξης :το << λογογραφικό>>, το <<αλφαβητικό>> και το << ορθογραφικό>>. Τα τρία αυτά στάδια δεν έχουν βέβαια σαφή όρια στην πραγματικότητα όμως παρουσιάζονται ξεχωριστά μόνο και μόνο για να γίνουν καλύτερα κατανοητές οι στρατηγικές που χρησιμοποιούνται σε κάθε φάση της ανάπτυξης.

Αρκετά πριν αρχίσει το παιδί ένα παιδί να μαθαίνει να διαβάζει και να γράφει, μπορεί οπτικά και μόνο να αναγνωρίζει κάποιες λέξεις απλά και μόνο σαν

γλωσσικά σύνολα που έχουν συγκεκριμένα μορφολογικά χαρακτηριστικά, έτσι ο αναγνώστης χωρίς να μπορεί ακόμη να αναγνωρίσει όλα τα γράμματα της λέξης συνδέει την ολική οπτική εικόνα της λέξης με την προφορά της . Έτσι τα παιδιά αναγνωρίζουν και <<διαβάζουν>> τις επιγραφές στο δρόμο και τα καταστήματα, τα σήματα, τις ονομασίες των προϊόντων. Στο πρώτο στάδιο, το παιδί δεν είναι γνώστης της σημασίας της σειράς των γραμμάτων μέσα στη λέξη, κατά συνέπεια λέξεις οι οποίες είναι οπτικά παρόμοιες, είναι δυνατό να συγχέονται. (Παπάνης Ε. ,etal. ,2007)

Αυτό μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι το πρώτο στάδιο της ανάπτυξης της αναγνωσιακής δεξιότητας και στηρίζεται στην απομνημόνευση των μορφολογικών χαρακτηριστικών μιας λέξης που είναι υπερισχύοντα. Για παράδειγμα στην λέξη <<κόλλα>> τα δύο <<λλ>> πηγαίνουν πιο ψηλά από όλα τα άλλα γράμματα της λέξης. Αυτό το χαρακτηριστικό της λέξης υπερισχύει και είναι αυτό που κάνει την εικόνα να συγκρατείται εύκολα σαν ένα οπτικό σύνολο. Κατά το στάδιο αυτό τα παιδιά αντιμετωπίζουν τη λέξη σαν ένα σύνολο γραμμάτων, αλλά δεν μπορούν να την αποκωδικοποιήσουν συστηματικά. Αυτή η φάση ονομάζεται << **Λογογραφική φάση**>> και έχει θεωρηθεί πως αποτελεί ένα φυσιολογικό και αναγκαίο πρώτο στάδιο για την μάθηση της ανάγνωσης-γραφής και διαρκεί μέχρις ότου το παιδί γίνει περίπου 7 ετών.

Μετά την λογογραφική φάση τα παιδιά μεταβαίνουν σε μια δεύτερη φάση ανάπτυξης της δεξιότητας για ανάγνωση, την <<**Αλφαβητική**>> κατά την διάρκεια της οποίας ανακαλύπτουν τις σχέσεις μεταξύ γραφήματος και φωνήματος. Αναπτύσσουν μια τεχνική η οποία τους βοηθάει πολύ στο να μετατρέπουν το κάθε ένα φώνημα, δηλαδή ότι ακούνε (π.χ. τον ήχο της λέξης <<γάτα>>), σε γράφημα (π.χ. την γραπτή λέξη <<γάτα>>) και το αντίστροφο. Η τεχνική της μετατροπής των γραφημάτων σε φωνήματα λέγεται <<στρατηγική της γραφημικής- φωνημικής μετάφρασης>> και συνεπάγεται την αποκωδικοποίηση του γραπτού λόγου, την ανάγνωση. Η τεχνική της μετατροπής των φωνημάτων σε γραφήματα λέγεται <<στρατηγική της φωνημικής-γραφημικής μετάφρασης>> και χρησιμοποιείται όταν το παιδί γράφει μετά από υπαγόρευση ή αυθόρμητα τις σκέψεις του. Στην Αλφαβητική φάση, επομένως , το παιδί μαθαίνει να χρησιμοποιεί τον κώδικα των

συμβόλων του γραπτού λόγου και αναπτύσσει τις δεξιότητες της ανάγνωσης και της γραφής.τα παιδιά κατακτούν το αλφαβητικό στάδιο στην διάρκεια της φοίτησής τους στην Α΄ τάξη του δημοτικού σχολείου.

Μετά την Αλφαβητική φάση ακολουθεί η <<ορθογραφική φάση>> κατά την οποία ο αρχάριος αναγνώστης μπορεί να διαβάζει τις λέξεις συνδυάζοντας τα επιμέρους δομημένα σύνολα των γραμμάτων και την προφορά που αντιστοιχεί σε αυτά . Ο μαθητής αναγνωρίζει κατά την ανάγνωση οπτικά κάποια μορφολογικά σύνολα και έτσι, ακόμα και όταν αυτά δεν ακολουθούν τους κανόνες της γραφημικής - φωνημικής μετάφρασης, διαβάζονται χωρίς λάθος. Στην ελληνική γλώσσα αυτό συμβαίνει με τα δίψηφα φωνήεντα << ει, οι αι>>, τους συνδυασμούς <<ευ, αυ>>, τα συμπλέγματα <<σμ, σγ, κλπ.>> που δεν διαβάζονται όπως ακριβώς γράφονται. Κατά την διάρκεια της φάσης αυτής αναπτύσσεται η ορθογραφική δεξιότητα.(Μαυρομμάτη, 2004;Πόρποδας, 2002), Στο τρίτο στάδιο, το ορθογραφικό, το παιδί έχει πρόσβαση στην αφηρημένη αναπαράσταση των λέξεων και αυτό επιτρέπει την ακριβή ανάγνωση και την αυτόματη γραφή. Σε αυτό επίπεδο, το οποίο χαρακτηρίζει τους ενήλικες αναγνώστες, η γραφή και η ανάγνωση είναι αναλυτικές, αλλά ανεξάρτητες από τον ήχο. (Παπάνης Ε. ,etal. ,2007)

Άλλωστε ανάγνωση σημαίνει <<αναγνώριση>> και όταν οι λέξεις τις οποίες καλούμαστε να αναγνωρίσουμε είναι οικείες για την ορθογραφία τους τότε η αναγνώρισή τους γίνεται γρηγορότερα και αυτόματα. Αυτό επιτρέπει στην ανάγνωση να γίνει ευχερής και ταχεία. (Μαυρομμάτη,2004).

Τι πραγματικά συμβαίνει την στιγμή που διαβάζουμε?

Απάντηση στο ερώτημα αυτό δίνεται με το μοντέλο << των δύο δρόμων >>.του Coltheart(1980) όπως αναφέρονται από την Μαυρομμάτη. Όταν ο αναγνώστης βλέπει μία λέξη γραμμένη αμέσως ενεργοποιείται η διαδικασία της παρατήρησης και της ανάλυσης των οπτικών χαρακτηριστικών αυτής της λέξης. Από κει και πέρα ο μαθητής ακολουθεί έναν από τους παρακάτω δύο δρόμους προκειμένου να κάνει την ανάγνωση της λέξης.

Πρώτος δρόμος : ο αναγνώστης αφού παρατηρήσει τα οπτικά χαρακτηριστικά της λέξης εφαρμόζει την στρατηγική της γραφημικής- φωνημικής μετάφρασης και έτσι μετατρέπει τα γραφήματα της σε φωνήματα. Έτσι, παίρνει αυτόματα οδηγίες για την εκφορά και την ανάγνωση σύμφωνα με αυτές.

Δεύτερος δρόμος : ο αναγνώστης βλέπει την λέξη γραμμένη και οδηγείται σε ανάλυση των μορφολογικών χαρακτηριστικών της. Αυτό τον παραπέμπει στο Οπτικό Λεξικό στη μνήμη του, εφόσον φυσικά η συγκεκριμένη λέξη έχει κωδικοποιηθεί και καταγραφεί εκεί. Στην περίπτωση αυτή, η λέξη είναι οικεία, γίνεται αυτόματη αναγνώριση της συνολικά και έτσι δίνονται οι οδηγίες για την ανάγνωσή της χωρίς να είναι ανάγκη να επιστρατευτούν οι τεχνικές της γραφημικής- φωνημικής μετάφρασης.(Μαυρομμάτη, 2004).

Τι πραγματικά συμβαίνει την στιγμή που γράφουμε?

Τα στάδια ανάπτυξης της δεξιότητας για γραφή (και ορθογραφία)είναι παρόμοια με τα στάδια ανάπτυξης της δεξιότητας για ανάγνωση. Και εδώ παρατηρούνται τα εξής τρία, το <<Λογογραφικό>>, το <<Αλφαβητικό>>, και το << Ορθογραφικό>> στάδιο.

Στην αρχή και πριν ακόμη τα παιδιά ξεκινήσουν σχολείο βρίσκονται στο λογογραφικό στάδιο κατά την διάρκεια του οποίου ο γραπτός λόγος προσελκύει την προσοχή τους. Τα παιδιά παρατηρούν τις γραπτές λέξεις , που συναντούν στο περιβάλλον τους, απομνημονεύουν τα υπερισχύοντα χαρακτηριστικά τους και έτσι τελικά κάποια στιγμή είναι σε θέση όχι μόνο να τις διαβάζουν ολικά αλλά και να τις γράψουν σωστά ακόμα και αν δεν γνωρίζουν τα γράμματα και τον ήχο τους . στην πραγματικότητα έχουν απομνημονεύσει τα μορφολογικά τους χαρακτηριστικά και <<ζωγραφίζουν >> τις λέξεις από μνήμης . Βέβαια με αυτό τον τρόπο ένα παιδί μπορεί να συγκρατήσει μόνο περιορισμένο αριθμό οπτικών εικόνων των λέξεων.

Πηγαίνοντας στο σχολείο, μαθαίνει τα σύμβολα και τον φθόγγο του καθενός, ανακαλύπτει τις σχέσεις συμβόλου και ακούσματος και αναπτύσσει την ικανότητα για γραφική αντιστοιχία. Κατά την διάρκεια αυτής της περιόδου βρίσκεται στην δεύτερη φάση ανάπτυξης της ορθογραφικής δεξιότητας , την

Αλφαβητική φάση. Τώρα μπορεί να γράφει καθ' υπαγόρευση λέξεις , κάνοντας την ανάλυση τους στα φωνήματα που τις αποτελούν με την τεχνική της φωνημικής-γραφιμικής μετάφρασης. Γράφει όλους τους ήχους, όπως τους ακούει σε μια λέξη.

Με το πέρασμα του χρόνου περνούν και στην Τρίτη φάση, την << ορθογραφική φάση >>, κατά την οποία μπορούν να απομνημονεύουν εύκολα και γρήγορα πια, σαν εικόνες , τα μορφολογικά σύνολα.

Σε αυτό το σημείο να τονιστεί το γεγονός : Η ανάγνωση και η γραφή, ωστόσο, εκτός από την φωνολογική ενημερότητα, φαίνεται να επηρεάζεται και από άλλους παράγοντες, όπως είναι το μήκος και η συχνότητα εμφάνισης της λέξης, αλλά και από πιο πολύπλοκους, όπως το λεξιλόγιο, η ταχύτητα ανάγνωσης και η ευχέρεια. Όλοι αυτοί οι παράγοντες θα πρέπει να συνεκτιμώνται σε περιπτώσεις, όπου τα παιδιά αντιμετωπίζουν δυσκολίες. (Παπάνης Ε. ,etal. ,2007)

Μαθησιακές δυσκολίες

Σίγουρα όμως δεν περνάνε όλα τα παιδιά από τα φυσιολογικά στάδια ανάπτυξης της γραφής και της ανάγνωσης. Κάποια παρουσιάζουν αδυναμίες. Η αδυναμία ενός ατόμου να αντιμετωπίσει με επιτυχία την εκμάθηση του γραπτού λόγου συνήθως προσδιορίζεται με τον όρο << μαθησιακή δυσκολία>>. (Πόρποδας ,1993). Ο πιο γνωστός παιδαγωγικοκεντρικός ορισμός είναι του S. Kirk, ορίζει τις μαθησιακές δυσκολίες με τον εξής τρόπο: «Παιδιά με δυσκολίες μάθησης παρουσιάζουν διαταραχή σε μία ή περισσότερες από τις βασικές διαδικασίες που αναφέρονται στην κατανόηση και χρήση του γραπτού και προφορικού λόγου». (Κωνσταντίνου Κ. ,2006).

Ο όρος <<μαθησιακές δυσκολίες >> είναι σχετικά πρόσφατος. Πρωτοπαρουσιάστηκε το 1963 από τον Samuel Kirk. Συνοπτικά οι μαθησιακές δυσκολίες είναι:

- Διαταραχές που εμποδίζουν την κατανόηση και χρησιμοποίηση του προφορικού και γραπτού λόγου ,

- Οφείλονται σε νευρολογικές δυσλειτουργίες ,
- Μπορεί να εκδηλώνονται σε άτομα μέτριου ή υψηλού πνευματικού επιπέδου τα οποία εμφανίζουν σοβαρό χάσμα ανάμεσα στο τι φαίνεται ότι μπορούν να αποδώσουν και σε αυτό που αποδίδουν,
- Είναι διαφορές στον τρόπο μάθησης και όχι αδυναμία ή ανικανότητα μάθησης. .(Αθανασιάδη, 2001).

Κάποτε τα παιδιά που <<δεν έπαιρναν τα γράμματα>> χαρακτηριζόντουσαν << έξυπνα, αλλά τεμπέλικα>> ή << αδιάφορα για τα μαθήματα>>. Αντίθετα όμως αυτά τα παιδιά έχουν ιδιαίτερες ανάγκες ., δεν μαθαίνουν όπως οι συμμαθητές τους όχι όμως γιατί δεν διαβάζουν Οι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες χρειάζονται περισσότερο χρόνο για να εκτελέσουν τις εργασίες τους και συχνά δεν τις ολοκληρώνουν. (Μ.Μ.Φλωράτου,2005; Παντελιάδου Σ. etal.2004)

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

Η μελέτη των Μαθησιακών Δυσκολιών, έχει αναδείξει μια σειρά από χαρακτηριστικά, που είναι κοινά σε έναν μεγάλο αριθμό μαθητών. Αυτά τα χαρακτηριστικά σχετίζονται με τη γνωστική ανάπτυξη και τις γνωστικές λειτουργίες, τη συμπεριφορά, τα συναισθήματα και την κοινωνική ανάπτυξη των μαθητών αυτών.(Παντελιάδου Σ.etal, 2004)

Στην ανάγνωση

- συγχέουν τα γράμματα που μοιάζουν οπτικά. Π.χ. π-τ, γ-χ.
- ασυνεπής τήρηση τονισμού και στίξης.
- ανάγνωση χωρίς ρυθμό.
- διαβάζει αργά, με δισταγμό.
- χρωματισμός της φωνής σε σημεία που δεν χρειάζεται.
- Αντικατάσταση λέξεων, κατά την ανάγνωση, με άλλες νοηματικά συγγενείς.
- χάνει πολλές φορές τη σειρά στο βιβλίο την ώρα που διαβάζει.

- δυσχέρεια επαναφοράς σε κάθε επόμενη γραμμή ανάγνωσης (από δεξιά προς αριστερά).
- εμφάνιση ιδιαζόντων λεκτικών σχημάτων (αυτοσχέδιων).
- συχνά λάθη προφοράς σε λέξεις με συμφωνικά συμπλέγματα.
- ακανόνιστη, ά-ρυθμη αναπνοή κατά την απόδοση των σημείων στίξεως.
- δυσκολία στην εξαγωγή συμπερασμάτων από αυτό που διαβάζουν.

Στην γραφή

- βασικά ορθογραφικά λάθη (καταλήξεις ουσιαστικών και ρημάτων, άρθρα)
- κακογραφία, ακαταστασία γραφής, κατάργηση διαστημάτων.
- παράλειψη, επανάληψη, αντιμετάθεση ή προσθήκη γραμμάτων, συλλαβών και λέξεων.
- αντικαθιστά γράμματα σε λέξεις που συγχέονται και μοιάζουν φωνολογικά.
- γράφει λανθασμένα τις λέξεις, πράγμα που οφείλεται σε λανθασμένη ανάγνωση.
- παρεμβολή κεφαλαίων γραμμάτων ανάμεσα στα μικρά.
- Σπάνια χρήση τονισμού ή τονισμός σε τυχαία επιλεγόμενες συλλαβές.
- καθρεπτική γραφή μέρους λέξεων, συλλαβών, γραμμάτων.
- σύγχυση αρχής και τέλους –φωνημικά όμοιων- βραχέων λέξεων.
- ελλιπής ευθυγράμμιση των λέξεων κατά την γραφή.
- γραμματικά λάθη όσον αφορά χρόνους και φωνές ρημάτων.
- άσκοπη ή άτοπη χρήση προθέσεων και συνδέσμων.
- οι προτάσεις τους δεν είναι πάντα σωστά δομημένες.
- είναι μικρές σε μήκος.

- πολύ συχνά παρουσιάζουν μειωμένο λεξιλόγιο και εκφραστική ικανότητα.
- γράφει αργά.

Στην συμπεριφορά

- προκαταβολικό άγχος για την μάθηση που ελέγχεται με γραφή και ανάγνωση.
- κούραση.
- αδυναμία συγκέντρωσης.
- τάση αποφυγής του γραψίματος.
- συχνή διάσπαση της προσοχής.
- δυσκολία στον προσανατολισμό χώρου και στην περιγραφή χρονικών ορίων.
- συγκεχυμένη εικόνα αυτοαντίληψης.(Κουράκης 1997;Κασσέρης,2002,;Αθανασιάδη, 2001,;Μ.Μ.Φλωράτου, 2005; Αρσενοπούλου Β.etal.2008.)

ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΛΟΓΟΥ

Σύμφωνα με τους I. Βογινδρούκα,et al , οι αναπτυξιακές διαταραχές λόγου εμφανίζονται με συχνότητα 10% περίπου στο γενικό πληθυσμό και αφορούν στην απόκλιση της ανάπτυξης των επιπέδων του λόγου συνολικά ή σε κάποιο από αυτά, όταν δεν υπάρχουν νοητικά ή αισθητηριακά ελλείμματα (APA 1994). Οι κυριότερες αναπτυξιακές διαταραχές λόγου είναι η διαταραχή λόγου αντιληπτικού και εκφραστικού τύπου, όπου υπάρχει απόκλιση από τη χρονολογική ηλικία τόσο στην εκφραστική ικανότητα όσο και στην κατανόηση του προφορικού λόγου, η φωνολογική διαταραχή, που περιορίζει το παιδί να κατακτήσει το φωνολογικό σύστημα της μητρικής του γλώσσας με αποτέλεσμα να παρουσιάζει διαταραγμένη αρθρωτική ικανότητα και η διαταραχή λόγου εκφραστικού τύπου, όπου ενώ η κατανόηση του

προφορικού λόγου είναι αντίστοιχη της χρονολογικής ηλικίας του παιδιού η κωδικοποίηση των ιδεών και η έκφραση τους είναι περιορισμένη.

Ποια είναι όμως η σχέση ανάμεσα στις διαταραχές στο λόγο και στις μαθησιακές δυσκολίες :

Η σχέση ανάμεσα στις διαταραχές στο λόγο και στις μαθησιακές δυσκολίες αποτέλεσε και αποτελεί ακόμα αντικείμενο ερευνών.

Στην δεκαετία του '60 επικρατούσε η αντίληψη οι μαθησιακές διαταραχές ήταν το αποτέλεσμα κάποιας αντιληπτικής διαταραχής (ακουστικής, οπτικής).

Στην δεκαετία του '70 και ιδιαίτερα στην δεκαετία στην δεκαετία του '80, επικρατεί κυρίως η άποψη ότι οι μαθησιακές διαταραχές είναι η συνέχεια κάποιας διαταραχής στο λόγο. Χαρακτηριστικά οι Wing και Somel (1980) αναφέρουν ότι οι μαθησιακές δυσκολίες εμφανίζονται στην προσχολική ηλικία με την μορφή διαταραχών λόγου και διατηρούνται με διάφορες παραλλαγές στα σχολικά χρόνια και ξανά εμφανίζονται περιοδικά αργότερα στη ζωή σε καινούργιες καταστάσεις, όπως καινούργιες σπουδές, αλλαγή εργασίας και γενικά όταν απαιτείται να χρησιμοποιηθούν αναπάντεχα προσαρμοστικά οι διαδικασίες του λόγου. Οι Hall and Tomblin (1978) και συγκεκριμένα μετά από μακροχρόνια έρευνα, διαπίστωσαν πως τα παιδιά με προβλήματα προσληπτικού λόγου στην προσχολική ηλικία, απέδιδαν αργότερα στο σχολείο χαμηλά σε όλα τα μαθήματα.

Σύμφωνα με τον Δ.Κ. Αναγνωστόπουλο(2000) << Μελέτες παρακολούθησης παιδιών με προβλήματα στην πρώιμη παιδική ηλικία έδειξαν ότι, κατά την σχολική ηλικία τα παιδιά αυτά εμφάνισαν μαθησιακές δυσκολίες>>.

Στο σεμινάριο <<μαθησιακές δυσκολίες >> της Ελληνικής Εταιρείας Ψυχικής Υγιεινής και Νευροψυχιατρικής του παιδιού αναφέρεται χαρακτηριστικά πως παιδιά που στην προσχολική ηλικία έχουν δυσκολίες ακουστικής διάκρισης, δεν μπορούν δηλαδή να διακρίνουν ορισμένους φθόγγους, όπως το μ από το ν η το κ, το π από το τα, κτλ, ενδέχεται να επεκτείνουν αυτήν την δυσκολία στα σχολικά χρόνια στην γραφή και στην ανάγνωση. Δυσκολεύονται επίσης να καταλάβουν ή να θυμηθούν αυτά που ακούν με χρονική ακολουθία και συνέχεια. Έτσι παρουσιάζουν δυσκολίες στην οργάνωση του προφορικού λόγου στην προσχολική ηλικία, την διατηρούν και στην σχολική ηλικία με την

μορφή δυσκολιών κατανόησης και οργάνωσης του προφορικού λόγου και αργότερα προς το τέλος του δημοτικού και στο γυμνάσιο την επεκτείνουν στην οργάνωση του γραπτού λόγου, εμφανίζουν δηλαδή δυσκολίες στην έκθεση και σε άλλα μαθήματα που απαιτούν γραπτή οργάνωση.

Στην προσχολική ηλικία οι μαθησιακές δυσκολίες παίρνουν την μορφή ελαφράς αργοπορίας στην εξέλιξη του οπτικοκινητικού και ακουστικοφωνητικού λόγου με αποτέλεσμα να μην μπορούν τα παιδιά να αναπτύξουν τις βασικές δεξιότητες σχολικής ετοιμότητας, τις ικανότητες δηλαδή εκείνες που είναι απαραίτητες για την μάθηση. (μαθησιακές δυσκολίες –σεμινάριο). Σύμφωνα με τους Dockrell,, Snowling, M , Gough, P. & Tunmer, W. Ε.όπως αναφέρεται από τους Ι. Βογινδρούκα,et al(2004). από τα παιδιά με φωνολογικές διαταραχές στην προσχολική ηλικία είναι σε κίνδυνο να εμφανίσουν δυσκολία στην κατάκτηση της ανάγνωσης εκείνα που έχουν δυσκολίες φωνολογικής ενημερότητας και όχι απαραίτητα αυτά που παρουσιάζουν φωνολογικές διαταραχές στην άρθρωση των λέξεων. Έχει επισημανθεί , πως οι εμπειρίες που έχει το παιδί με την γλώσσα στα πρώτα χρόνια της ζωής του είναι σημαντικές γιατί επηρεάζουν το βαθμό αντίληψης και τον τρόπο επεξεργασίας της προφορικής και γραπτής γλώσσας αργότερα.(Αθανασιάδη, 2001)

Σύμφωνα με τους Ι. Βογινδρούκας, et al, μελέτες σε φυσιολογικά αναπτυσσόμενα παιδιά απέδειξαν ότι οι καλές γλωσσικές δεξιότητες είναι δείκτης πρόγνωσης της σχολικής απόδοσης αργότερα (1995), ενώ αντίστοιχες έρευνες σε παιδιά με μαθησιακές διαταραχές έδειξαν καθυστέρηση στην ανάπτυξη της γλώσσας τόσο σε φωνολογικό επίπεδο όσο και στο εύρος του λεξιλογίου και στην προφορική έκφραση. Σύμφωνα με την Γ. Σακελλαρίου <<Ανωριμότητα ή διαταραχή στον προφορικό λόγο θα έχει επίπτωση στην πρόσκτηση του γραπτού λόγου, δηλαδή στην ανάγνωση και τη γραφή. Το σχολείο αποκαλύπτει και καθιστά ακόμη πιο περίπλοκες τις ήδη υπάρχουσες γλωσσικές δυσκολίες του παιδιού είτε είναι εμφανείς είτε όχι.>> (Itbiv,2008)

Πως συνδέεται όμως η ανάγνωση και η γραφή με τον προφορικό λόγο;

Σύμφωνα με τον Πόρποδα(2002) επικρατούν δύο υποθέσεις. Η υπόθεση της παράλληλης σχέσης και η υπόθεση της εξαρτημένης σχέσης.

α) η υπόθεση της παράλληλης σχέσης .

Η άποψη για την παράλληλη σχέση μεταξύ γραπτού λόγου και πρόσληψης του προφορικού λόγου αφενός μεν δεν είναι καινούργια , αφετέρου δε έχει εμφανή επίδραση στην εκπαιδευτική πράξη. Στα βασικότερα επιχειρήματα των υποστηρικτών αυτής της άποψης είναι πως το γραπτό κείμενο προσλαμβάνεται οπτικά και η ομιλία ακουστικά. Η ομιλία στηρίζεται στο φωνητικό επίπεδο της γλώσσας . Αντίθετα, ο γραπτός λόγος αξιοποιεί διαφορετικό επίπεδο γλωσσικό επίπεδο που αντιστοιχεί στην φωνολογική αναπαράσταση. Το φωνολογικό και το φωνητικό επίπεδο είναι ευδιάκριτα αλλά σε κάθε γλώσσα συνδέονται με ένα σύστημα φωνολογικών κανόνων.

β) η υπόθεση της εξαρτημένης σχέσης.

Η σύγκριση μεταξύ του γραπτού και του προφορικού λόγου αναδεικνύει την ύπαρξη ουσιαστικών διαφορών μεταξύ αυτών των δύο γλωσσικών δραστηριοτήτων , οι κυριότερες των οποίων είναι οι εξής: *Πρώτον*, ενώ η κατάκτηση του προφορικού λόγου (κατανόησης και ομιλίας)είναι φαινόμενο καθολικό και γενικό το οποίο δεν εμποδίζεται από την φύση της γλώσσας, το πολιτιστικό επίπεδο, το περιβάλλον και τις ειδικές ικανότητες του ατόμου , ωστόσο η μάθηση του γραπτού λόγου (δηλαδή της ανάγνωσης και της γραφής) δεν είναι γενική , αφού ένα ποσοστό ατόμων, ακόμα και μετά την αποφοίτηση τους από το σχολείο, δεν γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση. *Δεύτερον*, ενώ η κατάκτηση του προφορικού λόγου δεν προϋποθέτει συστηματική διδασκαλία, αλλά είναι μάλλον , αποτέλεσμα μιας γενικότερης γνωστικής ωρίμανσης {η οποία προσδιορίζεται από παράγοντες βιολογικού προγραμματισμού, όπως έχει υποστηριχθεί από τον Lenneberg (1967) και έχει ενισχυθεί από τις εργασίες του Piaget και του Chomsky}, αντίθετα η μάθηση του γραπτού λόγου προϋποθέτει οργανωμένη , συστηματική και πολύχρονη διδασκαλία. Παρά αυτά όμως η μάθηση του γραπτού λόγου είναι ευάλωτη σε αρνητικές επιδράσεις παραγόντων που σχετίζονται με την

ικανότητα του ατόμου , το περιβάλλον , το σχολείο, και ακόμη , την φύση του συστήματος γραφής . *Τρίτον*, η εξέταση τόσο της οντογένεσης, όσο και της φυλογένεσης του ανθρώπου δείχνει ότι η μάθηση του γραπτού λόγου αρχίζει μετά από την κατάκτηση του προφορικού λόγου.

Όμως , παρά την συστηματική διδασκαλία του γραπτού λόγου, (η οποία σχεδόν πάντα γίνεται σε ηλικία που το παιδί έχει ήδη μάθει και γνωρίζει να χρησιμοποιεί τον προφορικό λόγο), πολλά άτομα έχουν δυσκολίες ή και αποτυγχάνουν στη μάθηση της ανάγνωσης , πράγμα που επιβεβαιώνει την δύσκολη φύση του γραπτού λόγου και τη δυσκολία της γνωστικής επεξεργασίας του. Αφού, λοιπόν και σε αυτήν την φυσιολογική κατάσταση , η μάθηση της ανάγνωσης είναι δύσκολη , είναι αυτονόητο ότι θα είναι πιο δύσκολη από ένα άτομο το οποίο δεν έχει προηγουμένως μάθει τον προφορικό λόγο(όπως για π.χ. ένα κωφό παιδί). Επιπλέον , είναι γεγονός , ότι ένα κωφό παιδί (το οποίο έχει αντικειμενική αδυναμία στο να κατακτήσει τον προφορικό λόγο διά της κανονικής ακουστικής οδού) είναι αδύνατο να μπορέσει να μάθει να μιλά, αξιοποιώντας το γεγονός πως προηγουμένως έχει μάθει να διαβάζει. Αυτό σημαίνει ότι οι δύο αυτές γλωσσικές λειτουργίες (δηλαδή ο προφορικός και ο γραπτός λόγος) δεν φαίνονται να είναι παράλληλες ή ανάλογες , αλλά μάλλον ότι η σχέση τους φαίνεται να χαρακτηρίζεται ως μονόδρομος με κατεύθυνση από τον προφορικό λόγο προς τον γραπτό λόγο.

Σκοπός έρευνας

Η παρούσα πτυχιακή εργασία πραγματοποιήθηκε για να διερευνηθούν περαιτέρω τα εξής ερωτήματα για τα οποία υπάρχει διχασμός απόψεων στην ελληνική αλλά και ξένη βιβλιογραφία.

- Όσον αφορά στην φωνολογική ενημερότητα, σύμφωνα με την βιβλιογραφία η σχέση φωνολογικής ενημερότητας και μάθησης της γραφής και ανάγνωσης είναι υπαρκτή, εντούτοις οι απόψεις διαφέρουν ως προς την ταυτότητα αυτής της σχέσης (δηλαδή αν είναι αιτιώδης η όχι), αφετέρου δε (στην περίπτωση που η σχέση αυτή είναι αιτιώδης)

η κατεύθυνση αυτής της σχέσης, δηλαδή να επισημανθεί το αίτιο και το αποτέλεσμα της σχέσης.

- Πως διαφοροποιείται η γραφή και η ανάγνωση από υποκείμενα με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου και σε υποκείμενα με μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου.
- Ποια χαρακτηριστικά των μαθησιακών δυσκολιών παρατηρούνται σε αυτά τα παιδιά σε ποια έχουν την μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης.
- Αν παρουσιάζεται πρόοδος ανάμεσα στις ομάδες υποκειμένων κατά την Α και Β φάση.
- Να ερευνηθεί περαιτέρω ποια είναι όμως η σχέση ανάμεσα στις διαταραχές στο λόγο και στις μαθησιακές δυσκολίες και ποια από τις δύο υποθέσεις που επικρατούν- η υπόθεση της παράλληλης σχέσης ή αυτή της εξαρτημένης σχέσης παρουσιάζει το μεγαλύτερο αντίκρισμα σύμφωνα πάντα με τα αποτελέσματα της έρευνά μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η διεξαγωγή της παρούσας έρευνας εκπονήθηκε από ένα άτομο με την καθοδήγηση της υπεύθυνης-συντονίστριας καθηγήτριας. Πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση σε 15 παιδιά από 2 πόλεις (Πάτρα και Αργίριο), 10 παιδιά φυσιολογικής γλωσσικής ανάπτυξης και 5 με διαταραχή στο λόγο. Πρόκειται για μία διερευνητική μελέτη που εστιάζεται στην επίδραση που έχουν οι διαταραχές λόγου κατά την προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία , στην εκμάθηση της γραφής και της ανάγνωσης .

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ – ΔΕΙΓΜΑ

Για την συλλογή των στοιχείων της έρευνάς μας χρησιμοποιήθηκαν σταθμισμένα τεστ αξιολόγησης κατάλληλα σχεδιασμένο με την καθοδήγηση της υπεύθυνης καθηγήτριας το οποίο και πραγματοποιήθηκε σε 15 παιδιά. Η επιλογή του δείγματος έγινε ανεξάρτητα από καταγωγή, οικογενειακή και κοινωνικοοικονομική κατάσταση.

Ακολουθεί πίνακας με αρχικά ονομάτων και ηλικίες των παιδιών:

Πίνακας 3:Στοιχεία φυσιολογικών υποκειμένων.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	ΑΡΧΙΚΑ ΟΝΟΜΑΤΟΣ	ΦΥΛΟ	ΗΛΙΚΙΑ
Υποκ.1	Ε.Π.	Κορίτσι	6 ετών
Υποκ.2	Φ.Τ	Κορίτσι	6,2 ετών
Υποκ.3	Γ.Τ	Αγόρι	6,5 ετών
Υποκ.4	Ν.Α	Αγόρι	6,4 ετών
Υποκ.5	Γ.Κ	Αγόρι	6,1 ετών
Υποκ.6	Γ.Π	Αγόρι	6,3 ετών
Υποκ.7	Β.Σ	Αγόρι	6,8 ετών

Υποκ.8	Ε.Δ	Κορίτσι	6,8 ετών
Υποκ.9	Ε.Η.	Κορίτσι	6,10 ετών
Υποκ.10	Γ.Ζ.	Κορίτσι	6,5 ετών

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα στην έρευνα συμμετείχαν για το δείγμα με τα παιδιά με την φυσιολογική ανάπτυξη λόγου 6 αγόρια και 4 κορίτσια(σύνολο 10) και η ηλικία τους κυμαίνεται από 6 ετών μέχρι 6,10 ετών.

Πίνακας 4: Στοιχεία παθολογικών υποκειμένων.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	ΑΡΧΙΚΑ ΟΝΟΜΑΤΟΣ	ΦΥΛΟ	ΗΛΙΚΙΑ
Υποκ.1	Χ.Π.	Αγόρι	6,4 ετών
Υποκ.2	Α.Α.	Αγόρι	6,1 ετών
Υποκ.3	Α.Κ.	Κορίτσι	6,8 ετών
Υποκ.4	Π.Φ.	Αγόρι	6,3 ετών
Υποκ.5	Ε.-Μ.Ζ	κορίτσι	6,2 ετών

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα στην έρευνα συμμετείχαν για το δείγμα με τα παιδιά με την μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου 3 αγόρια και 2 κορίτσια,(σύνολο 5) και η ηλικία τους κυμαίνεται από 6,1 έως 6,8 ετών. Ο αριθμός των υποκειμένων με μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου είναι ο μισός του αριθμού με τα υποκείμενα με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου, και μάλιστα προτιμήθηκε να είναι ακριβώς ο μισός αριθμός και στα γένη των υποκειμένων ώστε το δείγμα να είναι πιο αξιόπιστο.

ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Τα στοιχεία συλλέχθηκαν για την Α΄ φάση της αξιολόγησης από 15 Νοεμβρίου του 2008 έως και 23 Δεκέμβριου 2008 και για την Β΄ φάση από 10

Μαρτίου έως και 21 Μαρτίου 2009 σε δύο πόλεις (Πάτρα, Αργίριο) της Ελλάδος.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ

Κριτήρια για την εισαγωγή των υποκειμένων στην έρευνα είναι :

- Η φοίτηση των παιδιών στην Α΄ τάξη του δημοτικού,
- Να είναι η πρώτη φορά που παρακολουθούν την τάξη.

Κριτήρια για τον αποκλεισμό των υποκειμένων από την έρευνα είναι :

- Το Νοητικό έλλειμμα.
- Το Έλλειμμα αισθητηριακής η κινητικής φύσεως.

Τελικά δεν χρειάστηκε να αποκλειστούν υποκείμενα από την έρευνα μας.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΒΙΟΗΘΙΚΗΣ

Ακολουθήθηκαν πιστά οι κανόνες δεοντολογίας για την προστασία των ανθρώπων από κάθε μορφής έρευνα με βάση τα δικαιώματα που έχει κανείς να μην υποστεί κάποια βλάβη (φυσική, συγκινησιακή κλπ, πλήρους διαφάνειας, ανωνυμίας ,εχεμύθειας και αυτοδιάθεσης).

Για το λόγο αυτό πριν αρχίσει η αξιολόγηση του παιδιού(η οποία γινόταν πάντα υπό την επίβλεψη είτε γονέα είτε κάποιου οικείου στο παιδί άτομου, οι οποίοι όμως όπως είναι φυσικό δεν επεμβαίνανε στην όλη διαδικασία με κανένα τρόπο, και ούτε καθοδηγούσαν τις απαντήσεις του παιδιού), εξηγήσαμε το σκοπό της έρευνάς και της αξιολόγησης μας, επιδιώκαμε τη μη παρεμπόδιση της φυσιολογικής ζωής και της παρεχόμενης εργασίας, σημειώναμε ότι η αξιολόγηση καθώς και οι απαντήσεις του παιδιού ήταν ανώνυμα και το δείγμα (δηλαδή τα συμμετέχοντα πρόσωπα) τυχαίο, και τον φορέα της έρευνας - σχολή της φοίτησής μας. Αναλυτικά οι φόρμες αξιολόγησης παρατίθεται στο Παράρτημα της εργασίας.

ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ

- Η όλη διαδικασία της αξιολόγησης είχε μέσο όρο ολοκλήρωσης τα 60 λεπτά.
- Γινόταν σε ήσυχο περιβάλλον, σε κάποιο δωμάτιο, χωρίς ιδιαίτερους θορύβους που θα μπορούσαν να αλλοιώσουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης .
- Όλες σχεδόν οι αξιολογήσεις έγιναν παρουσία κάποιου οικείου προς το παιδί προσώπου που δεν είχε όμως ουδεμία παρέμβαση στην αξιολόγηση και έγινε για καθαρά ψυχολογικούς λόγους του παιδιού.
- Εάν κρινόταν απαραίτητο η διαδικασία της αξιολόγησης διακοπτόταν με κάποιο 5λεπτό ή 10λέπτο διάλειμμα για ξεκούραση του παιδιού.
- Οι αξιολογήσεις των υποκειμένων μαγνητοφωνήθηκαν με κασετόφωνο.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Α΄ φάση αξιολόγησης.

A) αξιολόγηση φωνολογικής ενημερότητας.

Η δημιουργία του τεστ αξιολόγησης της φωνολογικής ενημερότητας βασίστηκε στις εξής πηγές :

- << Η Ανάγνωση >> του Κ.Πόρποδα .2002
- << δυσλεξία, φύση του προβλήματος και αντιμετώπιση>> της Δ. Μαυρομάτη.2004
- << δυσλεξία και πώς αντιμετωπίζεται >> της Ε.Αθανασιάδη,.2001
- Σεμινάριο: φωνολογική ενημερότητα και ο ρόλος του λογοθεραπευτή. Από τον σύλλογο επιστημόνων λογοπαθολόγων –λογοθεραπευτών, Αθήνα,2006.
- Children’s speech and literacy difficulties 1,Stackhouse J. & Wells B.

Η αξιολόγηση της φωνολογικής ενημερότητας του παιδιού έγινε εξετάζοντας και τα δύο επίπεδα της γλώσσας : 1)το επιγλωσσικό επίπεδο και 2) το μεταγλωσσικό επίπεδο.

Το 1^ο επίπεδο περιλαμβάνει 2 κατηγορίες .Α) την αναγνώριση ομοιοκαταληξίας και Β) το τεστ απόφασης για ομοιότητα ή διαφορά.

Ενώ το 2^ο επίπεδο περιλαμβάνει 3 κατηγορίες .Α)το τεστ κατάτμησης, Β) το τεστ σύνθεσης και Γ) το τέστ απαλοιφής.

1) επιγλωσσικό επίπεδο.

Α) την αναγνώριση ομοιοκαταληξίας.

Παρουσιάζονταν στο παιδί ζεύγη λέξεων και τα παιδιά καλούνταν να απαντήσουν αν οι λέξεις στα ζεύγη λέξεων που ακούνε , ομοιοκαταληκτούν ή όχι. Η δοκιμασία αυτή επιλέχθηκε καθώς η ικανότητα αναγνώρισης ομοιοκαταληξίας είναι ισχυρός προγνωστικός δείκτης για δυσκολίες στην γραφή και την ανάγνωση σε παιδιά προσχολικής ηλικίας .(Αναγνωστόπουλος 2000)

Προς καλύτερη κατανόηση από τα παιδιά στο τι ακριβώς έπρεπε να απαντήσουν αναφερόταν :<<θα σου λέω εγώ λεξούλες δύο-δύο και εσύ θέλω να μου λες αν τις ακούς να τελειώνουν ίδια, αν έχουν δηλαδή ίδιες φωνούλες στο τέλος .->>το παιδί καλούνταν να δώσει απαντήσεις ναι –όχι. Ως παράδειγμα αναφερόταν: κότα- μπότα.

Β) το τεστ απόφασης για ομοιότητα ή διαφορά.

Παρουσιάζονταν στο παιδί ζεύγη λέξεων και τα παιδιά καλούνταν να απαντήσουν αν οι λέξεις σε κάποια ζευγάρια λέξεων που ακούνε , διαθέτουν κοινό αρχικό φώνημα ή όχι. Προς καλύτερη κατανόηση από τα παιδιά στο τι ακριβώς έπρεπε να απαντήσουν αναφερόταν: <<θα σου λέω εγώ λέξεις δύο-δύο και εσύ θέλω να μου λες αν τις ακούς να αρχίζουν ίδια, αν έχουν δηλαδή ίδιες φωνούλες στην αρχή .->>το παιδί καλούνταν να δώσει απαντήσεις ναι –όχι. Ως παράδειγμα αναφερόταν: μέσα-μέλι .

2) μεταγλωσσικό επίπεδο.

A) τεστ κατάτμησης.

Παρουσιαζόταν στο παιδί προφορικά μία λέξη και ζητούνταν από αυτό να την χωρίσει σε συλλαβικά τμήματα, τα οποία έπρεπε και να προφέρει σε διαδοχική σειρά. Προς καλύτερη κατανόηση από τα παιδιά στο τι ακριβώς έπρεπε να απαντήσουν αναφερόταν: << θα σου λέω εγώ λέξεις και χτυπώντας παλαμάκια θα τις χωρίζουμε σε κομματάκια >>. Τα παλαμάκια που έπρεπε το παιδί να χτυπήσει μαζί μας, χρησιμοποιήθηκαν για διευκόλυνση του παιδιού. Στην αρχή αναφερόντουσαν οι 2σύλλαβες λέξεις και στην συνέχεια 3σύλλαβες και οι 4σύλλαβες οι οποίες ήταν απλής συλλαβικής δομής, χωρίς διφθόγγους και συμφωνικά συμπλέγματα. Ως παράδειγμα αναφερόταν: λου-λού-δι, (λουλούδι).

B) το τεστ σύνθεσης.

Στο τεστ αυτό συμβαίνει το αντίθετο από ότι στο τεστ κατάτμησης. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιαζόταν στο παιδί τα φωνολογικά τμήματα (δηλ. οι συλλαβές) σε διαδοχική σειρά και με ρυθμό μίας συλλαβής ανά 1 δευτερόλεπτο. Το παιδί αφού άκουγε αυτά τα στοιχεία καλούνταν να συνθέσει και να αναφέρει την ζητούμενη λέξη. Προς καλύτερη κατανόηση από τα παιδιά στο τι ακριβώς έπρεπε να απαντήσουν αναφερόταν: << τώρα θα σου λέω εγώ τα κομματάκια από τις λεξούλες χτυπώντας παλαμάκια και θέλω εσύ να μου λες ποια λέξη έχουμε φτιάξει >>. Ως παράδειγμα αναφερόταν: πι-πέ-ρι(πιπέρι).

Γ) το τεστ απαλοιφής.

Παρουσιαζόταν στο παιδί προφορικά μία λέξη και ζητούνταν από αυτό να αναφέρει το τμήμα της λέξης που θα απομείνει αν αποκοπεί μία συλλαβή από την λέξη. Προς καλύτερη κατανόηση από τα παιδιά στο τι ακριβώς έπρεπε να απαντήσουν αναφερόταν: << τώρα θα σου λέω εγώ κάποιες λέξεις και εσύ θέλω να μου τις ξαναλές βγάζοντας κάθε φορά τα κομματάκια που πρέπει >>. Ως παράδειγμα αναφερόταν: πεπόνι, πες την ξανά χωρίς το –πε.

Οι λέξεις που παρουσιάζονται στην αξιολόγηση της φωνολογικής ενημερότητας επιλέχθηκαν έτσι ώστε να είναι εξίσου κατανοητές όσον

αφορά τον αριθμό συλλαβών(2σύλλαβες, 3σύλλαβες ,4σύλλαβες) (Πόρποδας, 1990)

Πριν το ξεκίνημα της δειγματοληψίας πραγματοποιήθηκε εικονική αξιολόγηση φωνολογικής ενημερότητας στην επιβλέπουσα καθηγήτρια.

B) αξιολόγηση ανάγνωσης.

Κατά την αξιολόγηση της ανάγνωσης εμφανίζονταν στο παιδί λίστες με λέξεις τις οποίες καλούνταν να διαβάσει. Οι λίστες αυτές αποτελούνταν από 23 << γνωστές >> λέξεις , 23 <<άγνωστες>> και 10 <<ψευδολέξεις>>(δηλαδή σύνολα γραμμάτων που μπορούν να προφερθούν αλλά δεν έχουν σημασιολογικό περιεχόμενο, Πόρποδας ,1990). -(οι λίστες των λέξεων παρατίθενται στο παράρτημα της πτυχιακής). Η αξιολόγηση με ομάδες << κανονικών λέξεων>> επιλέχθηκε καθώς η ανάγνωση μεμονωμένων λέξεων, αποτελεί για πολλούς ερευνητές τη χαρακτηριστικότερη δυσκολία στην κατάκτηση του γραπτού λόγου. Η αξιολόγηση ψευδολέξεων προστέθηκε με το σκεπτικό να αξιολογηθεί η φωνολογική αποκωδικοποίηση των λέξεων κατά την ανάγνωση. Επειδή η αποκωδικοποίηση καθεαυτή δεν εξαρτάται από το αν μια αλληλουχία γραμμάτων είναι λέξη ή όχι, χρησιμοποιώντας ψευδολέξεις αποφεύγεται η «ορθογραφική» («οπτική» ή «ολική») ανάγνωση(Βογινδρούκας ,2004)Το παιδί διάβαζε μία-μία τις λέξεις. Συνήθως για βοήθεια του παιδιού γίνονταν δήξη της λέξεως στην οποία βρισκόμασταν στο παιδί.

Η γραμματοσειρά που επιλέχθηκε για το μέγεθος των γραμμάτων που εμφανίζονται στις στήλες που παρουσιάστηκαν στα παιδιά προς ανάγνωση ήταν εσκεμμένα μεγάλη καθώς όπως είναι γνωστό, τα βιβλία διδασκαλίας για την μάθηση της ανάγνωσης και γραφής της Α΄ τάξης του δημοτικού σχολείου είναι τυπωμένα με στοιχεία μεγάλου μεγέθους. Αυτό συμβαίνει όχι επειδή οι μαθητές έχουν προβλήματα όρασης , αλλά για να είναι δυνατή η αναπαράσταση μόνο 1-2 γραμμάτων σε κάθε προσήλωση τους και συνεπώς και πιο εύκολη η αναγνώριση τους . (Πόρποδας, 2002)

Οι λέξεις που παρουσιάστηκαν στο παιδί προς ανάγνωση και κατόπιν προς γραφή κατά την Α΄ φάση επιλέχθηκαν με βάση το βιβλίο της Α΄ δημοτικού του Ο.Ε.Δ.Β. για το διδακτικό έτος 2008-2009 και με τη σειρά παρουσιάζονται σε αυτό οι γνωστές λέξεις. Για τις άγνωστες λέξεις χρησιμοποιήθηκαν οι συλλαβές των γνωστών λέξεων που είχαμε δανειστεί από το βιβλίο αλλά και λήφθηκε υπόψιν και ο πίνακας που παρουσιάζεται στο βιβλίο του Κ.Πόρποδα <<η ανάγνωση >> όπου παρουσιάζονται τα γράμματα της ελληνικής αλφαβήτου συνοδευόμενα από την συχνότητα που αυτά παρουσιάζονται στα σχολικά βιβλία. Συνοπτικά αναφέρονται τα γράμματα σε φθίνουσα σειρά με βάση την συχνότητα εμφάνισης τους.

1. α + (ά)	13. μ
2. ι + (ί)	14. λ
3. ο + (ό)	15. γ
4. ε + (έ)	16. δ
5. τ	17. ω + (ώ)
6. σ + (ς)	18. χ
7. ν	19. θ
8. υ + (ύ)	20. φ
9. κ	21. β
10. ρ	22. ζ
11. π	23. ξ
12. η + (ή)	24. ω

Λαμβάνοντας υπόψιν τον παραπάνω πίνακα, ώστε οι λέξεις να περιέχουν γράμματα όσον το δυνατόν υψηλότερης συχνότητας εμφάνισης αλλά και συλλαβές από τις << γνωστές>> λέξεις που δανειστήκαμε από το βιβλίο της Α΄ δημοτικού(τεύχος Α΄) . Τέλος ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στο γεγονός να μην εμφανίζονται πουθενά στο σχολικό βιβλίο οι λέξεις αυτές, και πάντα υπό την καθοδήγηση της επιβλέπουσας καθηγήτριας δημιουργήθηκαν οι στήλες των <<άγνωστων>> λέξεων. Ομοίως και οι ψευδολέξεις δημιουργήθηκαν με τον ίδιο τρόπο. Σχηματίστηκαν με την βοήθεια συλλαβών από τις γνωστές λέξεις.(οι λίστες των λέξεων παρατίθενται στο παράρτημα της πτυχιακής).

Δ) αξιολόγηση γραφής.

Κατά την αξιολόγηση της γραφής διατυπώνονταν στο παιδί λίστες με λέξεις τις οποίες καλούνταν να γράψει. Οι λίστες αυτές αποτελούνταν από 23 << γνωστές >> λέξεις , 23 <<άγνωστες>> και 10 ψευδολέξεις.(οι λίστες των λέξεων παρατίθενται στο παράρτημα της πτυχιακής).Οι λέξεις υπαγορεύονταν με ρυθμό που προσαρμόζεται στην ταχύτητα γραφής του παιδιού. Στο παιδί παραχωρούνταν σελίδες προς γραφή με μεγαλύτερα κενά ανάμεσα στις γραμμές προς διευκόλυνση των παιδιών.

Γ) αξιολόγηση λόγου.

Η αξιολόγηση λόγου έγινε με σταθμισμένο τεστ στην αγγλική γλώσσα που έχει προσαρμοστεί στα ελληνικά δεδομένα αναλυτικά στην πτυχιακή των Μηλαθιανάκη Μαρία, Φαρμάκη Σταυρούλα με θέμα << Ποιοτική πιλοτική μελέτη του Action picture test σε παιδιά προσχολικής ηλικίας με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου και παιδιών στο φάσμα του αυτισμού.>>, Πάτρα 2008 με εισηγήτρια την κα. Γερονίκου. Το τεστ αποτελείται από 10 έγχρωμες εικόνες που συνοδεύονται από 10 ερωτήσεις στις οποίες τα παιδιά καλούνταν να απαντήσουν κατόπιν εμφάνισης της κάθε εικόνας ξεχωριστά. Οι ερωτήσεις που περιλάμβανε το τεστ είναι οι ακόλουθες :

Ερωτήσεις που περιλαμβάνει το τεστ.

1. Τι κάνει το κορίτσι?
2. Τι θα κάνει η μητέρα?
3. Τι έχει πάθει ο σκύλος?
4. Πες μου τι κάνει αυτός ο άντρας?
5. Τι έχει κάνει η γάτα μόλις τώρα?
6. Τι έχει συμβεί στο κορίτσι?
7. Τι έχει κάνει το μεγάλο κορίτσι?
8. Πες μου τι κάνει ο άντρας.
9. Τι κάνει το αγόρι?
10. Κοίταξε την εικόνα... πες μου τι συμβαίνει.

Ε) αξιολόγηση ομιλίας .

Για την αξιολόγηση της ομιλίας του παιδιού χρησιμοποιήθηκε το τεστ άρθρωσης του Π.Σ.Λ. το οποίο περιλαμβάνει 59 εικόνες από τις οποίες εκμαιεύονται 70 λέξεις που αντιπροσωπεύουν όλα τα φωνήματα της ελληνικής γλώσσας σε αρχική-μεσαία και τελική θέση(όπου αυτό ήταν δυνατόν)αλλά και συμπλέγματα φωνημάτων. Αυτό παραχωρήθηκε από την υπεύθυνη για την πτυχιακή καθηγήτρια και πριν το ξεκίνημα της δειγματοληψίας πραγματοποιήθηκε εικονική αξιολόγηση ομιλίας στην καθηγήτρια.

Στην αξιολόγηση του παιδιού δεν περιλαμβάνεται αξιολόγηση αντιγραφής. Για την γραφή συχνά γίνεται αξιολόγηση της ικανότητας του παιδιού να αντιγράψει, σαν μία σημαντική κατάκτηση, το παιδί όμως όταν αντιγράψει, δεν κωδικοποιεί τις κινήσεις των γραμμάτων που αντιστοιχούν στους φθόγγους καθώς είναι σημαντικό για το παιδί να αυτοματοποιήσει τη κίνηση που απαιτεί ο κάθε φθόγγος, έτσι ώστε όταν γράφει η προσοχή του να είναι στο τι θέλει να γράψει και όχι στο πως θα κάνει τις κινήσεις για να παραστήσει γραπτά τους φθόγγους.(Ελληνική Εταιρεία Ψυχικής Υγιεινής και Νευροψυχιατρικής του παιδιού, 1990).

B' φάση αξιολόγησης.

A) αξιολόγηση φωνολογικής ενημερότητας. (ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ).

Στα παιδιά με μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου εφαρμόστηκε η ολοκληρωμένη αξιολόγηση της φωνολογικής ενημερότητας ενώ στα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου αποφασίστηκε από κοινού με την υπεύθυνη καθηγήτρια να εφαρμοστεί μόνο το τεστ απαλοιφής του μεταγλωσσικού επιπέδου.

B) αξιολόγηση ανάγνωσης.

Κατά την αξιολόγηση της ανάγνωσης ομοίως όπως και στην αξιολόγηση της Α' φάσης εμφανίζονταν στο παιδί λίστες με νέες λέξεις τις οποίες καλούνταν να διαβάσει. Οι λίστες αυτές αποτελούνταν από 20 νέες << γνωστές >> λέξεις (οι οποίες βρέθηκαν από το βιβλίο της Α' τάξης δημοτικού σχολείου-τεύχος Β), 20 νέες <<άγνωστες>> και 15 νέες ψευδολέξεις.(οι λίστες των λέξεων δημιουργήθηκαν με τον ίδιο τρόπο με τις λέξεις της Α' φάσης και παρατίθενται στο παράρτημα της πτυχιακής). Τις ίδιες αυτές λέξεις καλούνταν κατόπιν το παιδί να διαβάσει.

Επιπλέον σε αυτή την Β' φάση στην αξιολόγηση της ανάγνωσης προστέθηκε αξιολόγηση στην ανάγνωση, 5 προτάσεων αλλά και ταυτόχρονη κατανόηση του περιεχομένου των προτάσεων αυτών και δήξη έγχρωμης εικόνας που αντιπροσώπευε το περιεχόμενο της πρότασης που ανεγνώσθη. (οι εικόνες που χρησιμοποιήθηκαν επιλέχθηκαν από τις ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ του Δεσύλλα).

Γ) αξιολόγηση λόγου.(ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ)

Αναλυτικά οι απαντήσεις του κάθε παιδιού ξεχωριστά στο τεστ λόγου action picture και κατά την Β' φάση αξιολόγησης βρίσκονται στο παράρτημα της πτυχιακής.

Δ) αξιολόγηση γραφής.

- λέξεων καθ' υπαγόρευση με λίστες με λέξεις τις οποίες καλούνταν να γράψει. Οι λίστες αυτές αποτελούνταν από 20 νέες << γνωστές >>

λέξεις , 20 <<άγνωστες>> και 15 ψευδολέξεις.(οι λίστες των λέξεων παρατίθενται στο παράρτημα της πτυχιακής).

- 5 προτάσεων καθ'υπαγόρευση αυξανόμενης συντακτικής δομής και δυσκολίας.
- αυθόρμητης γραφής 3 προτάσεων απλής συντακτικής δομής κατόπιν εμφάνισης εικόνων που αντιπροσώπευαν δράσεις.
- αυθόρμητης γραφής 2 ιστοριών (βασισμένη σε 4 έγχρωμες εικόνες αλληλουχίας ανά ιστορία) σε μορφή κειμένου.(ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ-Δεσύλλας)

Ε) αξιολόγηση ομιλίας.(ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ)

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ

Α)ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ

Τα υποκείμενα της έρευνας μας φυσιολογικά και παθολογικά βαθμολογήθηκαν ως προς την φωνολογική τους ενημερότητα ξεχωριστά για κάθε διαδικασία ως προς το αν έδιναν την επιθυμητή απάντηση ή όχι.

Β)ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Τα υποκείμενα της έρευνας μας φυσιολογικά και παθολογικά βαθμολογήθηκαν ως προς την αναγνωστική τους ικανότητα με βάση τον συνολικό αριθμό των λανθασμένων παραγωγών τους αλλά και τα είδη των λαθών που παρουσιάστηκαν στις παραγωγές τους χωρισμένα σε 4 κατηγορίες :αντικαταστάσεις – παραλείψεις – αντιμεταθέσεις –προσθήκες. Οι κατηγορίες για την αξιολόγηση των ειδών των λαθών δανείστηκαν από τις φόρμες αξιολόγησης για ανάγνωση λέξεων και ανάγνωση κειμένου του Ζάχου.

Γ)ΓΡΑΦΗ

Ομοίως, τα υποκείμενα της έρευνας μας φυσιολογικά και παθολογικά και σε αυτήν την αξιολόγηση βαθμολογήθηκαν ως προς ικανότητα τους στην γραφή με βάση τον συνολικό αριθμό των λανθασμένων παραγωγών τους

αλλά και τα είδη των λαθών που παρουσιάστηκαν στις παραγωγές τους, χωρισμένα σε 4 κατηγορίες :αντικαταστάσεις – παραλείψεις – αντιμεταθέσεις –προσθήκες. . Οι κατηγορίες για την αξιολόγηση των ειδών των λαθών δανείστηκαν από τις φόρμες αξιολόγησης για αυθόρμητη γραφή του Ζάχου..

Δ)ΛΟΓΟΣ

Τα υποκείμενα της έρευνάς μας βαθμολογήθηκαν στο action picture test με βάση τους αναλυτικούς πίνακες βαθμολόγησης για το περιεχόμενο αλλά και για την γραμματική που παρουσιάζονται αναλυτικά στην πτυχιακή των Μηλαθιανάκη Μαρία, Φαρμάκη Σταυρούλα Με θέμα << ποιοτική πιλοτική μελέτη του Action picture test σε παιδιά προσχολικής ηλικίας με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου και παιδιών στο φάσμα του αυτισμού.>>, Πάτρα 2008 ,με εισηγήτρια την κα. Γερονίκου.

Ε)ΟΜΙΛΙΑ

Τα υποκείμενα της έρευνας μας - φυσιολογικά και παθολογικά- βαθμολογήθηκαν με βάση τον συνολικό αριθμό των λανθασμένων παραγωγών τους αλλά και τα είδη των λαθών που παρουσιάστηκαν στις παραγωγές τους. Τα αποτελέσματα για τα είδη των λαθών προέκυψαν βάση των φορμών του Π.Σ.Λ. όπου και αναφέρονται αναλυτικά οι διαδικασίες των παιδιών χωρισμένες σε δομικές και συστημικές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Α΄ ΦΑΣΗ

ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ- παιδιών με φυσιολογ. ανάπτυξη λόγου.

Υποκ.	Ομοιοκαταληξία	Απόφαση ομοιότητας- διαφοράς φωνήματος	Κατάτμηση	Σύνθεση	Απαλοιφή
1.	9/10	10/10	10/10	10/10	9/10
2.	10/10	10/10	10/10	10/10	8/10
3.	9/10	9/10	10/10	10/10	10/10
4.	8/10	8/10	10/10	10/10	8/10
5.	6/10	8/10	10/10	10/10	7/10
6.	9/10	10/10	10/10	10/10	9/10
7.	8/10	8/10	10/10	10/10	7/10
8.	8/10	9/10	10/10	10/10	8/10
9.	7/10	9/10	10/10	10/10	10/10
10.	10/10	8/10	10/10	10/10	10/10

Πίνακας 5. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται οι επιδόσεις των παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην κάθε δοκιμασία ξεχωριστά.

.ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ- παιδιών με μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου.

Υποκ.	Ομοιοκαταληξία	Απόφαση ομοιότητας- διαφοράς φωνήματος	Αποσύνθεση	Σύνθεση	Απαλοιφή
1.	6/10	7/10	10/10	10/10	0/10
2.	8/10	9/10	10/10	10/10	10/10
3.	9/10	7/10	10/10	10/10	6/10
4.	6/10	8/10	10/10	10/10	7/10
5.	10/10	5/10	8/10	10/10	4/10

Πίνακας 6 . Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται οι επιδόσεις των παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην κάθε δοκιμασία ξεχωριστά.

Αποτελέσματα στο Action Picture Test

Παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου.

Υποκείμενα	Βαθμοί πληροφορίας	Βαθμοί γραμματικής
Υποκ.1	24,5	21
Υποκ.2	35,5	28
Υποκ.3	20	14
Υποκ.4	28,5	26
Υποκ.5	34	28
Υποκ.6	32	22
Υποκ.7	26	25
Υποκ.8	33	27
Υποκ.9	35,5	28
Υποκ.10	29,5	29

Πίνακας 7 . Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται οι επιδόσεις των παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην κάθε κατηγορία ξεχωριστά.

Παιδιών με μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου.

Υποκείμενα	Βαθμοί πληροφορίας	Βαθμοί γραμματικής
Υποκ.1	28,5	20
υποκ.2	30	23
Υποκ.3	24,5	13
Υποκ.4	27	21
Υποκ.5	27,5	21

Πίνακας 8 . Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται οι επιδόσεις των παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην κάθε κατηγορία ξεχωριστά.

Β΄ ΦΑΣΗ

ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ- παιδιών με φυσιολογ. ανάπτυξη λόγου.

Υποκ.	Απαλοιφή
1.	9/10
2.	10/10
3.	8/10
4.	8/10
5.	7/10
6.	10/10
7.	8/10
8.	8/10
9.	10/10
10.	10/10

Πίνακας 9 . Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται οι επιδόσεις των παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην δοκιμασία της απαλοιφής .

Κατά την Β΄ φάση δεν κρίθηκε απαραίτητη η επαναξιολόγηση των υπολοίπων δραστηριοτήτων καθώς τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου παρουσίασαν εξαιρετικά υψηλά ποσοστά στις υπόλοιπες δραστηριότητες.

ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ-παιδιών με Μη φυσιολ.ανάπτυξη λόγου.

Υποκ.	Ομοιοκαταληξία	Απόφαση κοινού αρχικού φωνήματος	Αποσύνθεση	Σύνθεση	Απαλοιφή
1.	7/10	8/10	9/10	10/10	0/10
2.	9/10	10/10	10/10	10/10	10/10
3.	7/10	6/10	9/10	10/10	6/10
4.	7/10	7/10	10/10	10/10	5/10

5.	10/10	10/10	9/10	10/10	9/10
----	-------	-------	------	-------	------

Πίνακας 10. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται οι επιδόσεις των παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην κάθε δοκιμασία ξεχωριστά και οι μέσοι όροι όλων των παιδιών στην κάθε δοκιμασία.

Αποτελέσματα στο Action Picture Test

Παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου.

Υποκείμενα	Βαθμοί πληροφορίας	Βαθμοί γραμματικής
Υποκ.1	36,5	28
Υποκ.2	32,5	29
Υποκ.3	27	23
Υποκ.4	30,5	27
Υποκ.5	27,5	29
Υποκ.6	24,5	21
Υποκ.7	28,5	27
Υποκ.8	27,5	28
Υποκ.9	35,5	28
Υποκ.10	34	30

Πίνακας 11. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται οι επιδόσεις των παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην κάθε κατηγορία ξεχωριστά.

Παιδιών με μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου.

Υποκείμενα	Βαθμοί πληροφορίας	Βαθμοί γραμματικής
Υποκ.1	22	26
Υποκ.2	24	18
Υποκ.3	21	18
Υποκ.4	26,5	27
Υποκ.5	28,5	25

Πίνακας 12. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται οι επιδόσεις των παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην κάθε κατηγορία ξεχωριστά.

ΕΠΙΔΟΣΗ ΣΤΟ ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΟ ΤΕΣΤ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΟΥ Π.Σ.Λ.

Α΄ΦΑΣΗ

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	ΔΟΜΙΚΕΣ	ΣΥΣΤΗΜΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΕΡΓΑΣΙΩΝ
Υποκ.1	0	0	0
Υποκ.2	0	0	0
Υποκ.3	3	1	4
Υποκ.4	1	0	1
Υποκ.5	1	0	1
Υποκ.6	4	1	5
Υποκ.7	2	1	3
Υποκ.8	0	0	0
Υποκ.9	3	1	4
Υποκ.10	0	0	0

Πίνακας 13 . Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται για τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου, ο αριθμός των δομικών, συστημικών αλλά και του συνόλου των διεργασιών ξεχωριστά που παρουσίασε το κάθε παιδί κατά την αξιολόγηση στο φωνολογικό τεστ.

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΜΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	ΔΟΜΙΚΕΣ	ΣΥΣΤΗΜΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΕΡΓΑΣΙΩΝ
Υποκ.1	18	21	39

Υποκ.2	0	24	24
Υποκ.3	37	15	52
Υποκ.4	9	10	19
Υποκ.5	12	35	47

Πίνακας 14. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται για τα παιδιά με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου, ο αριθμός των δομικών, συστημικών αλλά και του συνόλου των διεργασιών ξεχωριστά που παρουσίασε το κάθε παιδί κατά την αξιολόγηση στο φωνολογικό τεστ.

Β΄ΦΑΣΗ

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	ΔΟΜΙΚΕΣ	ΣΥΣΤΗΜΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΕΡΓΑΣΙΩΝ
Υποκ.1	0	0	0
Υποκ.2	0	0	0
Υποκ.3	0	0	0
Υποκ.4	0	0	0
Υποκ.5	0	0	0
Υποκ.6	2	0	2
Υποκ.7	1	0	1
Υποκ.8	1	0	1
Υποκ.9	1	0	1
Υποκ.10	0	0	0

Πίνακας 15 . Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται για τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου, ο αριθμός των δομικών, συστημικών αλλά και του συνόλου των διεργασιών ξεχωριστά που παρουσίασε το κάθε παιδί κατά την αξιολόγηση στο φωνολογικό τεστ.

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΜΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	ΔΟΜΙΚΕΣ	ΣΥΣΤΗΜΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΕΡΓΑΣΙΩΝ
Υποκ.1	20	12	32
Υποκ.2	0	0	0
Υποκ.3	22	12	34
Υποκ.4	2	3	5
Υποκ.5	5	19	24

Πίνακας 16. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται για τα παιδιά με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου, ο αριθμός των δομικών, συστημικών αλλά και του συνόλου των διεργασιών ξεχωριστά που παρουσίασε το κάθε παιδί κατά την αξιολόγηση στο φωνολογικό τεστ.

Α φάση

ΑΝΑΓΝΩΣΗ

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΛΕΞΕΩΝ.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	Γνωστές	Άγνωστες	Ψευδολέξεις
Υποκ.1	25/26	25/26	10/10
Υποκ.2	17/26	16/26	4/10
Υποκ.3	14/26	7/26	6/10
Υποκ.4	25/26	23/26	10/10
Υποκ.5	24/26	22/26	10/10
Υποκ.6	23/26	22/26	9/10
Υποκ.7	23/26	20/26	6/10
Υποκ.8	25/26	25/26	10/10
Υποκ.9	26/26	23/26	8/10
Υποκ.10	26/26	24/26	8/10

Πίνακας 17. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται οι επιδόσεις των παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου κατά την ανάγνωση γνωστών, άγνωστων λέξεων και ψευδολέξεων.

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΜΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΛΕΞΕΩΝ.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	Γνωστές	Άγνωστες	Ψευδολέξεις
Υποκ.1	6/22	1/23	0/8
Υποκ.2	18/26	20/26	8/10
Υποκ.3	22/26	21/26	4/10
Υποκ.4	16/23	11/24	4/8
Υποκ.5	19/26	15/26	8/9

Πίνακας18 . Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται οι επιδόσεις των παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου κατά την ανάγνωση γνωστών, άγνωστων λέξεων και ψευδολέξεων.

Β΄ φάση

ΑΝΑΓΝΩΣΗ

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΛΕΞΕΩΝ.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	Γνωστές	Άγνωστες	Ψευδολέξεις
Υποκ.1	20/20	19/20	13/15
Υποκ.2	20/20	19/20	13/15
Υποκ.3	18/20	18/20	12/15
Υποκ.4	20/20	20/20	15/15
Υποκ.5	19/20	20/20	14/15
Υποκ.6	19/20	20/20	11/15
Υποκ.7	18/20	19/20	8/15

Υποκ.8	19/20	20/20	15/15
Υποκ.9	20/20	19/20	13/15
Υποκ.10	20/20	20/20	15/15

Πίνακας 19. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται οι επιδόσεις των παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου κατά την ανάγνωση γνωστών, άγνωστων λέξεων και ψευδολέξεων.

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΜΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΛΕΞΕΩΝ.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	Γνωστές	Άγνωστες	Ψευδολέξεις
Υποκ.1	0/20	0/20	0/15
Υποκ.2	20/20	20/20	15/15
Υποκ.3	14/20	15/20	8/15
Υποκ.4	13/20	11/20	3/15
Υποκ.5	15/20	16/20	9/15

Πίνακας 20. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται οι επιδόσεις των παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου κατά την ανάγνωση γνωστών, άγνωστων λέξεων και ψευδολέξεων.

Α΄ φάση

ΓΡΑΦΗ

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΛΕΞΕΩΝ.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	Γνωστές	Άγνωστες	Ψευδολέξεις
Υποκ.1	21/26	25/26	10/10
Υποκ.2	19/26	21/26	9/10
Υποκ.3	17/26	20/26	8/10
Υποκ.4	24/26	26/26	10/10

Υποκ.5	21/26	24/26	8/10
Υποκ.6	23/26	24/26	8/10
Υποκ.7	21/26	25/26	8/10
Υποκ.8	23/26	23/26	10/10
Υποκ.9	25/26	24/26	10/10
Υποκ.10	25/26	26/26	10/10

Πίνακας 21. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται οι επιδόσεις των παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου κατά την γραφή γνωστών, άγνωστων λέξεων και ψευδολέξεων.

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΜΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΛΕΞΕΩΝ.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	Γνωστές	Άγνωστες	Ψευδολέξεις
Υποκ.1	3/26	0/26	0/10
Υποκ.2	22/26	23/26	10/10
Υποκ.3	17/26	21/26	9/10
Υποκ.4	13/26	17/26	6/10
Υποκ.5	15/26	3/26	3/10

Πίνακας 22 . Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται οι επιδόσεις των παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου κατά την γραφή γνωστών, άγνωστων λέξεων και ψευδολέξεων.

Β΄ ΦΑΣΗ

ΓΡΑΦΗ

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΛΕΞΕΩΝ.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	Γνωστές	Άγνωστες	Ψευδολέξεις
Υποκ.1	19/20	17/20	14/15

Υποκ.2	14/20	12/20	7/15
Υποκ.3	13/20	14/20	9/15
Υποκ.4	15/20	12/20	10/15
Υποκ.5	12/20	14/20	10/15
Υποκ.6	11/20	12/20	9/15
Υποκ.7	16/20	16/20	9/15
Υποκ.8	12/20	13/20	9/15
Υποκ.9	12/20	15/20	10/15
Υποκ.10	16/20	16/20	10/15

Πίνακας 23 . Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται οι επιδόσεις των παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου κατά την γραφή γνωστών, άγνωστων λέξεων και ψευδολέξεων.

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΜΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΛΕΞΕΩΝ.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	Γνωστές	Άγνωστες	Ψευδολέξεις
Υποκ.1	0/20	0/20	0/15
Υποκ.2	12/20	13/20	8/15
Υποκ.3	13/20	10/20	6/15
Υποκ.4	3/20	9/20	7/15
Υποκ.5	10/20	12/20	7/15

Πίνακας 24. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται οι επιδόσεις των παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου κατά την γραφή γνωστών, άγνωστων λέξεων και ψευδολέξεων.

Τα παιδιά δεν αξιολογήθηκαν μόνο βάση του ποσοστού των λαθών που παρουσιάστηκαν στις παραγωγές τους αλλά και βάση των ειδών των λαθών που παρουσίασαν. Τα λάθη τους σύμφωνα με τις φόρμες αξιολόγησης του ΖΑΧΟΥ για γραφή και ανάγνωση χωρίστηκαν στις εξής κατηγορίες :

- Αντικαταστάσεις
- Παραλείψεις
- Αντιμεταθέσεις και
- Προσθήκες

Α΄ ΦΑΣΗ.

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΣΕ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

ΥΠΟΚΕΙ Μ.	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ			ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΙΣ		
	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕ ΞΕΙΣ	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕ ΞΕΙΣ
Υπ.1	1	1	0	0	1	0
Υπ.2	2	4	3	0	4	0
Υπ.3	5	8	2	0	0	0
Υπ.4	1	1	0	0	1	0
Υπ.5	2	4	0	0	0	0
Υπ.6	3	4	1	0	0	0
Υπ.7	3	6	3	1	1	1
Υπ.8	1	1	0	0	0	0
Υπ.9	0	2	2	0	0	0
Υπ.10	0	2	2	0	0	0

Πίνακας 25. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται: οι αριθμοί των αντικαταστάσεων και των παραλείψεων που εμφάνισαν τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γνωστές, άγνωστες και ψευδολέξεις κατά την ανάγνωση.

ΥΠΟΚΕ ΙΜ.	ΑΝΤΙΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ			ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ		
	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕ ΞΕΙΣ	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕ ΞΕΙΣ
Υπ.1	0	0	0	0	0	0
Υπ.2	0	1	0	0	0	1
Υπ.3	2	1	0	0	4	1
Υπ.4	0	0	0	0	1	0
Υπ.5	0	0	0	0	0	0
Υπ.6	0	0	0	0	1	0
Υπ.7	0	1	0	0	0	1
Υπ.8	0	0	0	0	0	0
Υπ.9	0	0	0	0	1	0
Υπ.10	0	0	0	0	0	0

Πίνακας 26. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται: οι αριθμοί των αντιμεταθέσεων και των προσθηκών που εμφάνισαν τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γνωστές, άγνωστες και ψευδολέξεις κατά την ανάγνωση.

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΜΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΣΕ ΑΝΑΓΝΩΣΗ.

ΥΠΟΚΕ ΙΜ.	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ			ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΙΣ		
	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛ ΕΞΕΙΣ	ΓΝΩΣΤΕ Σ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕ ΞΕΙΣ
Υπ.1	14	20	7	1	4	1
Υπ.2	8	6	2	0	0	0
Υπ.3	3	3	6	2	0	0
Υπ.4	6	11	3	2	3	0
Υπ.5	7	7	1	1	3	0

Πίνακας 27 . Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται: οι αριθμοί των αντικαταστάσεων που εμφάνισαν τα παιδιά με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γνωστές, άγνωστες και ψευδολέξεις κατά την ανάγνωση.

ΥΠΟΚΕ ΙΜ.	ΑΝΤΙΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ			ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ		
	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛ ΕΞΕΙΣ	ΓΝΩΣΤΕ Σ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕ ΞΕΙΣ
Υπ.1	6	2	4	6	2	4
Υπ.2	0	0	0	0	0	0
Υπ.3	0	1	0	0	1	0
Υπ.4	0	1	0	0	1	0
Υπ.5	1	0	0	1	0	0

Πίνακας 28 . Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται: οι αριθμοί των αντιμεταθέσεων και των προσθηκών που εμφάνισαν τα παιδιά με ΜΗ

φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γνωστές, άγνωστες και ψευδολέξεις κατά την ανάγνωση

Β΄ ΦΑΣΗ.

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΣΕ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

ΥΠΟΚΕ ΙΜ.	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ			ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΙΣ		
	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛ ΕΞΕΙΣ	ΓΝΩΣΤΕ Σ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕ ΞΕΙΣ
Υπ.1	0	1	0	0	0	0
Υπ.2	0	1	1	0	0	1
Υπ.3	2	2	2	0	0	0
Υπ.4	0	0	0	0	0	0
Υπ.5	1	0	0	0	0	1
Υπ.6	1	0	2	0	0	0
Υπ.7	2	0	6	0	1	1
Υπ.8	1	0	0	0	0	0
Υπ.9	0	1	2	0	0	0
Υπ.10	0	0	0	0	0	0

Πίνακας 29. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται: οι αριθμοί των αντικαταστάσεων και παραλείψεων που εμφάνισαν τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γνωστές, άγνωστες και ψευδολέξεις κατά την ανάγνωση.

ΥΠΟΚΕ ΙΜ.	ΑΝΤΙΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ			ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ		
	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕ ΞΕΙΣ	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕ ΞΕΙΣ
Υπ.1	0	0	0	0	0	2
Υπ.2	0	0	0	0	0	0
Υπ.3	0	0	0	0	0	1
Υπ.4	0	0	0	0	0	0
Υπ.5	0	0	0	0	0	0
Υπ.6	0	0	0	0	0	1
Υπ.7	0	0	0	0	1	0
Υπ.8	0	0	0	0	0	0
Υπ.9	0	0	0	0	0	0
Υπ.10	0	0	0	0	0	0

Πίνακας30. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται: οι αριθμοί των αντιμεταθέσεων και των προσθηκών που εμφάνισαν τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γνωστές, άγνωστες και ψευδολέξεις κατά την ανάγνωση.

Β΄ ΦΑΣΗ.

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΜΗ ΦΥΣΙΟΛ. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΣΕ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

ΥΠΟΚΕ ΙΜ.	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ			ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΙΣ		
	ΓΝΩΣ ΤΕΣ	ΑΓΝΩΣ ΤΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕ ΞΕΙΣ	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕ ΞΕΙΣ

Υπ.1	20	20	15	0	0	0
Υπ.2	0	0	0	0	0	0
Υπ.3	2	1	5	4	4	1
Υπ.4	4	7	5	2	1	3
Υπ.5	3	3	3	2	1	2

Πίνακας 31. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται: οι αριθμοί των αντικαταστάσεων και παραλείψεων που εμφάνισαν τα παιδιά με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γνωστές, άγνωστες και ψευδολέξεις κατά την ανάγνωση.

ΥΠΟΚΕ ΙΜ.	ΑΝΤΙΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ			ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ		
	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕ ΞΕΙΣ	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕ ΞΕΙΣ
Υπ.1	0	0	0	0	0	0
Υπ.2	0	0	0	0	0	0
Υπ.3	0	0	1	1	0	1
Υπ.4	0	1	0	1	1	1
Υπ.5	0	0	0	1	1	1

Πίνακας 32. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται: οι αριθμοί των αντιμεταθέσεων και προσθηκών που εμφάνισαν τα παιδιά με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γνωστές, άγνωστες και ψευδολέξεις κατά την ανάγνωση.

Α΄ ΦΑΣΗ.**ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΣΕ ΓΡΑΦΗ.**

ΥΠΟΚΕΙΜ ΕΝΑ.	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ			ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΙΣ		
	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣ ΤΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕ ΞΕΙΣ	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣ ΤΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕ ΞΕΙΣ
Υπ.1	1	0	0	4	1	0
Υπ.2	0	1	1	0	0	0
Υπ.3	4	0	1	5	6	1
Υπ.4	0	0	0	2	0	0
Υπ.5	2	2	2	2	0	0
Υπ.6	2	2	0	1	0	0
Υπ.7	4	0	2	2	1	0
Υπ.8	2	2	0	2	1	0
Υπ.9	1	2	0	0	0	0
Υπ.10	1	0	0	0	0	0

Πίνακας 33 . Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται: οι αριθμοί των αντικαταστάσεων και παραλείψεων που εμφάνισαν τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γνωστές, άγνωστες και ψευδολέξεις κατά την γραφή.

ΥΠΟΚΕ ΙΜ.	ΑΝΤΙΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ			ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ		
	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕ ΞΕΙΣ	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕ ΞΕΙΣ
Υπ.1	0	0	0	0	0	0

Υπ.2	0	0	0	0	1	0
Υπ.3	0	0	0	1	0	0
Υπ.4	0	0	0	0	0	0
Υπ.5	0	0	0	0	0	0
Υπ.6	0	0	0	1	0	0
Υπ.7	0	0	0	0	0	1
Υπ.8	0	0	0	0	0	0
Υπ.9	0	0	0	0	0	0
Υπ.10	0	0	0	0	0	0

Πίνακας 34 . Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται: οι αριθμοί των αντιμεταθέσεων και προσθηκών που εμφάνισαν τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γνωστές, άγνωστες και ψευδολέξεις κατά την γραφή.

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΜΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΣΕ ΓΡΑΦΗ.

ΥΠΟ Κ.	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ			ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΙΣ		
	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕΞ ΕΙΣ	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕΞ ΕΙΣ
Υπ.1	23	26	10	0	0	0
Υπ.2	2	0	0	2	3	0
Υπ.3	7	3	1	2	1	0
Υπ.4	1	1	2	13	8	3
Υπ.5	10	23	7	1	0	0

Πίνακας 35. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται: οι αριθμοί των αντικαταστάσεων και παραλείψεων που εμφάνισαν τα παιδιά με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γνωστές, άγνωστες και ψευδολέξεις κατά την γραφή.

ΥΠΟ Κ.	ΑΝΤΙΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ			ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ		
	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕΞ ΕΙΣ	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕΞ ΕΙΣ
Υπ.1	0	0	0	0	0	0
Υπ.2	0	0	0	0	0	0
Υπ.3	0	1	0	0	0	0
Υπ.4	0	0	0	0	0	0
Υπ.5	0	0	0	1	0	0

Πίνακας36 . Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται: οι αριθμοί των αντιμεταθέσεων και προσθηκών που εμφάνισαν τα παιδιά με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γνωστές, άγνωστες και ψευδολέξεις κατά την γραφή.

Β΄ ΦΑΣΗ.

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΣΕ ΓΡΑΦΗ.

ΥΠΟ Κ.	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ			ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΙΣ		
	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕΞ ΕΙΣ	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕΞ ΕΙΣ
Υπ.1	1	3	1	0	0	0

Υπ.2	5	8	8	0	0	0
Υπ.3	7	5	6	0	0	0
Υπ.4	5	8	5	0	0	1
Υπ.5	7	6	5	0	1	1
Υπ.6	7	6	6	1	0	0
Υπ.7	4	3	5	0	1	2
Υπ.8	8	6	6	0	1	0
Υπ.9	7	4	5	0	1	0
Υπ.1 0	4	4	5	0	0	0

Πίνακας 37. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται: οι αριθμοί των αντικαταστάσεων και παραλείψεων που εμφάνισαν τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γνωστές, άγνωστες και ψευδολέξεις κατά την γραφή.

ΥΠΟ Κ.	ΑΝΤΙΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ			ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ		
	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕΞ ΕΙΣ	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕΞ ΕΙΣ
Υπ.1	0	0	0	0	0	0
Υπ.2	1	0	0	0	0	2
Υπ.3	0	0	0	0	1	0
Υπ.4	0	0	0	0	0	0
Υπ.5	0	0	0	0	0	0

Υπ.6	1	1	0	0	1	0
Υπ.7	0	1	1	0	1	0
Υπ.8	0	0	0	0	0	0
Υπ.9	1	1	0	0	0	0
Υπ.1 0	0	0	0	0	0	0

Πίνακας 38 . Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται: οι αριθμοί των αντιμεταθέσεων και των προσθηκών που εμφάνισαν τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γνωστές, άγνωστες και ψευδολέξεις κατά την γραφή.

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΜΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ ΣΕ ΓΡΑΦΗ.

ΥΠΟ Κ.	ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ			ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΙΣ		
	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕΞ ΕΙΣ	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕΞ ΕΙΣ
Υπ.1	18	20	15	2	0	0
Υπ.2	7	9	8	0	1	1
Υπ.3	8	7	7	0	0	0
Υπ.4	14	10	7	4	1	3
Υπ.5	8	7	8	1	1	0

Πίνακας 39. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται: οι αριθμοί των αντιμεταθέσεων και παραλείψεων που εμφάνισαν τα παιδιά με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γνωστές, άγνωστες και ψευδολέξεις κατά την γραφή.

ΥΠΟ Κ.	ΑΝΤΙΜΕΤΑΘΕΣΕΩΝ			ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ		
	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕΞ ΕΙΣ	ΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΑΓΝΩΣΤ ΕΣ	ΨΕΥΔΟΛΕΞ ΕΙΣ
Υπ.1	0	0	0	0	0	0
Υπ.2	0	0	1	0	0	1
Υπ.3	0	0	0	0	0	0
Υπ.4	0	0	0	3	0	0
Υπ.5	1	0	0	0	0	0

Πίνακας 40. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται: οι αριθμοί των αντιμεταθέσεων και προσθηκών που εμφάνισαν τα παιδιά με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γνωστές, άγνωστες και ψευδολέξεις κατά την γραφή.

ΑΥΘΟΡΜΗΤΗ ΓΡΑΦΗ.

- ΑΠΛΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΞΕΩΝ		
	1 ^η εικόνα	2 ^η εικόνα	3 ^η εικόνα
Υποκ.1	8	6	6
Υποκ.2	7	4	7
Υποκ.3	3	5	5
Υποκ.4	6	5	5
Υποκ.5	6	4	4

Υποκ.6	6	4	4
Υποκ.7	5	4	4
Υποκ.8	6	4	4
Υποκ.9	6	6	6
Υποκ.10	6	7	7

Πίνακας 41 . Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται ο αριθμός των λέξεων που χρησιμοποίησαν τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου κατά την γραπτή παραγωγή τους σε κάθε ιστορία ξεχωριστά.

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΜΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΞΕΩΝ		
	1 ^η εικόνα	2 ^η εικόνα	3 ^η εικόνα
Υποκ.1	2	2	2
Υποκ.2	7	4	5
Υποκ.3	5	4	4
Υποκ.4	3	4	4
Υποκ.5	2	2	2

Πίνακας 42. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται ο αριθμός των λέξεων που χρησιμοποίησαν τα παιδιά με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου κατά την γραπτή παραγωγή τους για κάθε εικόνα ξεχωριστά.

-ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΣΕ ΜΟΡΦΗ ΑΛΛΗΛΟΥΧΙΩΝ

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ.

ΥΠΟΚ.	ΛΕΞΕΙΣ		ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ		ΡΗΜΑΤΑ		ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ	
	1 ^η ιστορία	2 ^η ιστορία	1 ^η ιστορία	2 ^η ιστορία	1 ^η ιστορία	2 ^η ιστορία	1 ^η ιστορία	2 ^η ιστορία
Υποκ.1	26	18	1	1	8	6	5	4
Υποκ.2	20	11	1	1	7	3	3	3
Υποκ.3	17	10	1	1	4	2	6	4
Υποκ.4	17	15	1	1	3	4	4	4
Υποκ.5	20	12	1	1	5	3	5	4
Υποκ.6	19	15	1	1	5	4	5	3
Υποκ.7	14	12	1	1	6	4	2	1
Υποκ.8	14	12	1	1	4	2	2	3
Υποκ.9	12	18	1	1	4	4	2	3
Υποκ.10	23	17	1	1	5	4	5	4

Πίνακας 43. Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται ο αριθμός των λέξεων, προτάσεων, ρημάτων και ουσιαστικών που χρησιμοποίησαν τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου κατά την γραπτή παραγωγή τους σε κάθε ιστορία ξεχωριστά.

ΕΠΙΔΟΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΜΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΟΥ.

ΥΠΟΚ.	ΛΕΞΕΙΣ		ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ		ΡΗΜΑΤΑ		ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ	
	1 ^η ιστορία	2 ^η ιστορία	1 ^η ιστορία	2 ^η ιστορία	1 ^η ιστορία	2 ^η ιστορία	1 ^η ιστορία	2 ^η ιστορία
Υποκ.1	3	3	1	1	1	1	1	1

Υποκ.2	26	28	1	1	6	6	7	5
Υποκ.3	10	6	1	1	4	1	2	3
Υποκ.4	9	13	1	1	3	3	1	2
Υποκ.5	5	6	1	1	1	1	2	2

Πίνακας 44 . Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται ο αριθμός των λέξεων, προτάσεων, ρημάτων και ουσιαστικών που χρησιμοποίησαν τα παιδιά με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου κατά την γραπτή παραγωγή τους σε κάθε ιστορία ξεχωριστά.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΘ΄ ΥΠΑΓΟΡΕΥΣΗ

ΛΑΘΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ: ΣΕ ΚΑΤΑΛΗΞΕΙΣ ΡΗΜΑΤΩΝ

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΑ Υ.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΑΘΩΝ
Υποκ.1	2
Υποκ.2	4
Υποκ.3	6
Υποκ.4	0
Υποκ.5	4
Υποκ.6	6
Υποκ.7	5
Υποκ.8	5
Υποκ.9	5
Υποκ.10	1

Πίνακας 45.παρουσιάζονται οι αριθμοί γραμματικών λαθών σε καταλήξεις ρημάτων στα φυσιολογικά υποκείμενα.

ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΑ Υ.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΑΘΩΝ
Υποκ.1	7
Υποκ.2	1
Υποκ.3	6
Υποκ.4	7
Υποκ.5	5

Πίνακας 46.παρουσιάζεται ο αριθμός γραμματικών λαθών σε καταλήξεις ρημάτων στα παθολογικά υποκείμενα.

ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΣΩΣΤΗΣ ΚΑΘΕ ΦΟΡΑ ΕΙΚΟΝΑΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΑ Υ.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	ΕΠΙΤΥΧΙΑ
Υποκ.1	5/5
Υποκ.2	5/5
Υποκ.3	5/5
Υποκ.4	5/5
Υποκ.5	5/5
Υποκ.6	5/5
Υποκ.7	5/5
Υποκ.8	5/5
Υποκ.9	5/5

Υποκ.10	4/5
---------	-----

Πίνακας 47. παρουσιάζονται τα ποσοστά επιτυχίας στην κατανόηση προτάσεων κατά την ανάγνωση τους σε φυσιολογικά υποκείμενα.

Πίνακας 73.ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΑ Υ.

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΑΘΩΝ
Υποκ.1	1/5
Υποκ.2	4/5
Υποκ.3	3/5
Υποκ.4	3/5
Υποκ.5	5/5

Πίνακας 48. παρουσιάζονται τα ποσοστά επιτυχίας στην κατανόηση προτάσεων κατά την ανάγνωση τους σε μη φυσιολογικά υποκείμενα.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Για τη διεξαγωγή των αποτελεσμάτων χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα SPSS. Για τις συγκρίσεις ανάμεσα στα δείγματα (με φυσιολογική και μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου) δημιουργήθηκαν οι μεταβλητές των αντίστοιχων Test και άλλη μια μεταβλητή με προεπιλεγμένες τιμές 1 και 2 για την κατηγορία του πληθυσμού (1 για φυσιολογικά και 2 για μη φυσιολογικά) και πραγματοποιήθηκαν “Independent-Samples T Test”.

Για τις συγκρίσεις ανάμεσα στις φάσεις (Φάση A & Φάση B) πραγματοποιήθηκαν “Paired-Samples T Test” , δεδομένου του ότι τα αποτελέσματα της έρευνας προέρχονται από διαφορετική χρονική στιγμή. Σε αυτά τα Test οι μεταβλητές ήταν μία για κάθε φάση και κατηγορία. Το p-Value(από όπου και συμπεραίνουμε αν υπάρχει στατιστικώς σημαντική διάφορα) είναι η τιμή “Sig. (2-tailed)” των πινάκων των αποτελεσμάτων. Κατά τη στατιστική ανάλυση και επεξεργασία των δεδομένων οι διαφορές και συσχετίσεις που προκύπτουν θεωρούνται στατιστικά σημαντικές αν και μόνο αν αντιστοιχούν σε πιθανότητα $p < 0.05$

Φωνολογική Ενημερότητα

Παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου - παιδιά με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου (Φάση A)

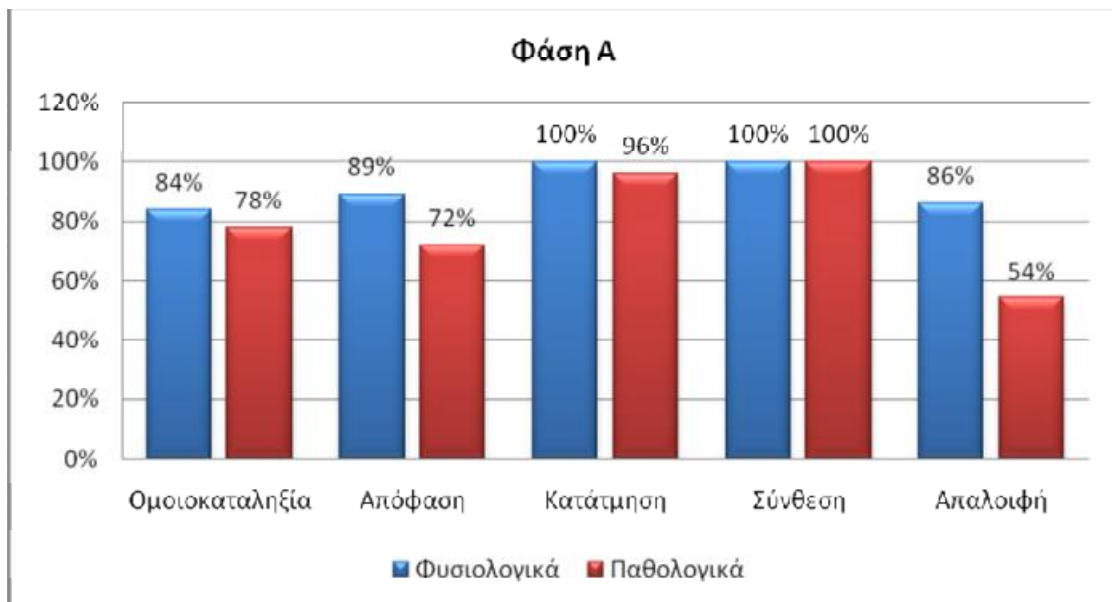
Κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	
Ομοιοκαταληξία	Φυσιολογικά	10	8,40	1,265	,400
	Παθολογικά	5	7,80	1,789	,800
Απόφαση	Φυσιολογικά	10	8,80	,876	,277
	Παθολογικά	5	7,20	1,483	,663
Κατάτμηση	Φυσιολογικά	10	10,00	,000	,000
	Παθολογικά	5	9,00	2,236	1,000
Σύνθεση	Φυσιολογικά	10	10,00	,000 ^a	,000
	Παθολογικά	5	10,00	,000 ^a	,000
Απαλοιφή	Φυσιολογικά	10	8,60	1,174	,371
	Παθολογικά	5	5,40	3,715	1,661

a. t cannot be computed because the standard deviations of both groups are 0.

Πίνακας 49.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε δοκιμασία(mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Ομοιοκαταληξία	Equal variances assumed	1,228	,288	,757	13	,462	,600	,792	-1,112	2,312
	Equal variances not assumed			,671	6,081	,527	,600	,894	-1,582	2,782
Απόφαση	Equal variances assumed	,869	,368	2,824	13	,014	1,700	,602	,400	3,000
	Equal variances not assumed			2,365	5,442	,060	1,700	,719	-,103	3,503
Κατάτμηση	Equal variances assumed	15,407	,002	1,472	13	,165	1,000	,679	-,468	2,468
	Equal variances not assumed			1,000	4,000	,374	1,000	1,000	-1,776	3,776
Απαλοιφή	Equal variances assumed	6,221	,027	2,562	13	,024	3,200	1,249	,502	5,898
	Equal variances not assumed			1,880	4,404	,127	3,200	1,702	-1,360	7,760

Πίνακας 50 . Παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στη δοκιμασία της απόφασης για ομοιότητα ή διαφορά ($p=0.14$) και στη δοκιμασία της απαλοιφής ($p=0.24$).



Διάγραμμα 1. παρουσιάζονται τα ποσοστά επιτυχίας σε φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στις δοκιμασίες του τέστ φωνολογικής ενημερότητας κατά την Α' φάση αξιολόγησης.

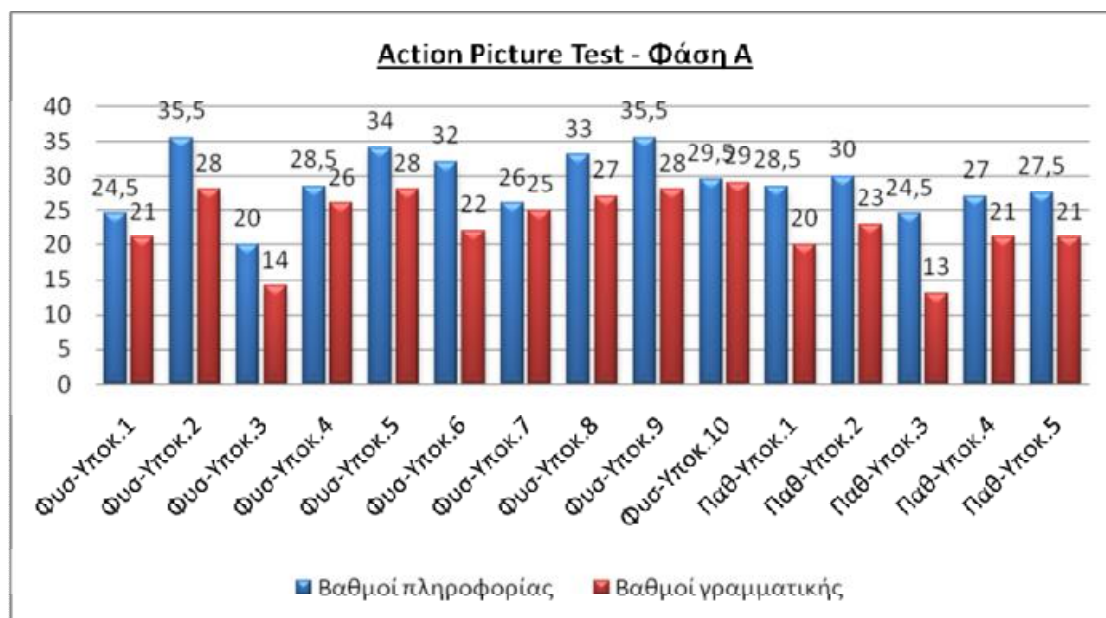
Action Picture Test Παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου - Παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου (Φάση Α)

Group Statistics					
	Κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Βαθμοί_πληροφορίας	Φυσιολογικά	10	29,850	5,1427	1,6263
	Παθολογικά	5	27,500	2,0310	,9083
Βαθμοί_γραμματικής	Φυσιολογικά	10	24,800	4,6380	1,4667
	Παθολογικά	5	19,600	3,8471	1,7205

Πίνακας 51.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε δοκιμασία(mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Independent Samples Test								
		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means					95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
Βαθμοί_πληροφορίας	Equal variances assumed	4,520	,053	,970	13	,350	2,3500	2,4236	-2,8858	7,5858
	Equal variances not assumed			1,262	12,708	,230	2,3500	1,8627	-1,6836	6,3836
Βαθμοί_γραμματικής	Equal variances assumed	,316	,584	2,153	13	,051	5,2000	2,4153	-,0180	10,4180
	Equal variances not assumed			2,300	9,659	,045	5,2000	2,2608	,1385	10,2615

Πίνακας 52.Δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά ($p < 0.05$) ούτε στην κατηγορία της πληροφορίας αλλά ούτε στην κατηγορία της γραμματικής .



Διάγραμμα 2. παρουσιάζονται: οι επιδόσεις των παιδιών σε βαθμούς πληροφορίας και γραμματικής κατά την αξιολόγηση λόγου με το ACTION PICTURE TEST κατά την Α' φάση αξιολόγησης .

Παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου - παιδιά με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου. **(Φάση Β)**

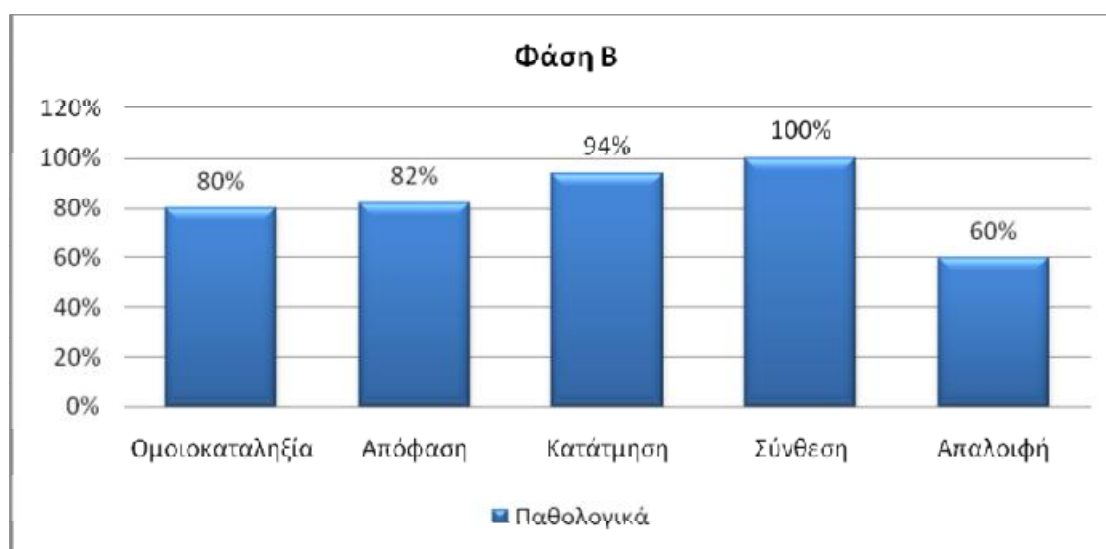
Κατηγορία		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Ομοιοκαταληξία	Φυσιολογικά	0 ^a	.	.	.
	Παθολογικά	5	8,00	1,414	,632
Απόφαση	Φυσιολογικά	0 ^a	.	.	.
	Παθολογικά	5	8,20	1,789	,800
Κατάτμηση	Φυσιολογικά	0 ^a	.	.	.
	Παθολογικά	5	9,40	,548	,245
Σύνθεση	Φυσιολογικά	0 ^a	.	.	.
	Παθολογικά	5	10,00	,000	,000
Απαλοιφή	Φυσιολογικά	10	8,80	1,135	,359
	Παθολογικά	5	6,00	3,937	1,761

a. t cannot be computed because at least one of the groups is empty.

Πίνακας 53.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε δοκιμασία(mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Levene's Test for Equality of Variances		t-Test for Equality of Means					95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
Απαλοιφή	Equal variances assumed	5,754	,032	2,148	13	,051	2,800	1,303	Lower	Upper
	Equal variances not assumed			1,558	4,336	,189	2,800	1,797	-2,040	5,616

Πίνακας 54. Δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά.($p < 0,05$) στην δοκιμασία της απαλοιφής .



Διάγραμμα 4.Παρουσιάζονται τα ποσοστά επιτυχίας των παθολογικών υποκειμένων κατά την Β φάση σε κάθε δοκιμασία της αξιολόγησης της φωνολογικής ενημερότητας.

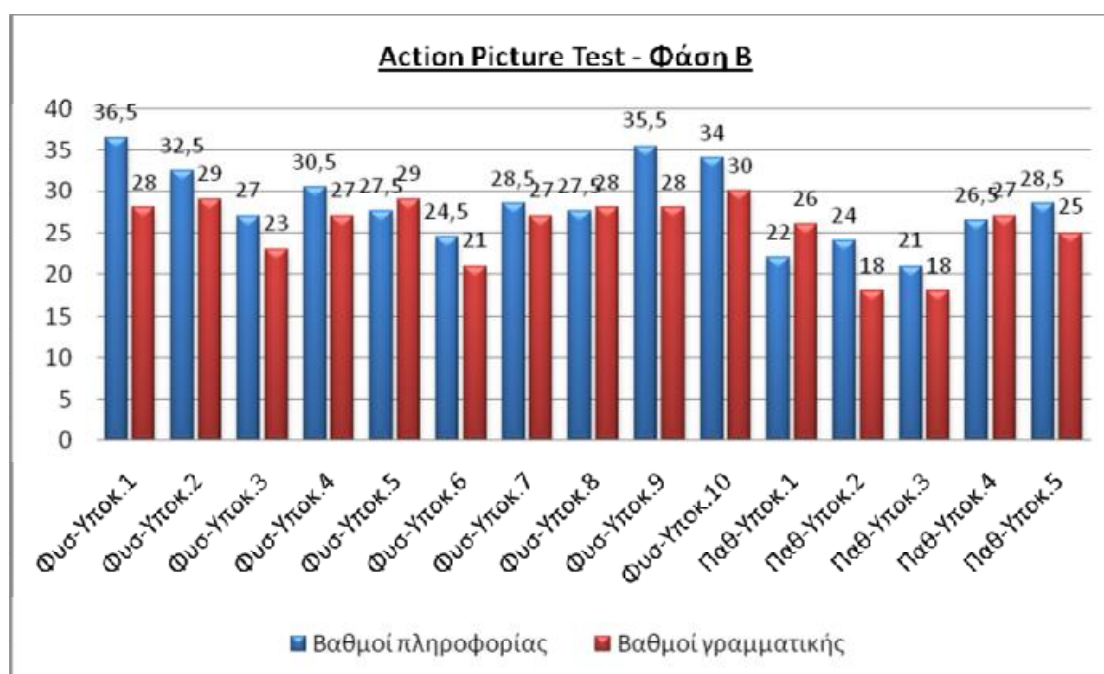
Action Picture Test: Παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου – Παιδιά με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου (**Φάση Β**)

Κατηγορία		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Βαθμοί_πληροφορίας	Φυσιολογικά	10	30,400	4,0469	1,2798
	Παθολογικά	5	24,400	3,1105	1,3910
Βαθμοί_γραμματικής	Φυσιολογικά	10	27,000	2,8284	,8944
	Παθολογικά	5	22,800	4,4385	1,9849

Πίνακας 55.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε δοκιμασία(mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Levene's Test for Equality of Variances		t-Test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Βαθμοί_πληροφορίας	Equal variances assumed	,923	,354	2,895	13	,013	6,0000	2,0723	1,5230	10,4770
	Equal variances not assumed			3,174	10,343	,010	6,0000	1,8902	1,8073	10,1927
Βαθμοί_γραμματικής	Equal variances assumed	3,957	,068	2,251	13	,042	4,2000	1,8655	,1699	8,2301
	Equal variances not assumed			1,929	5,685	,105	4,2000	2,1772	-1,1997	9,5997

Πίνακας 56.Παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στους βαθμούς πληροφορίας ($p=0.013$) και στους βαθμούς γραμματικής ($p=0.042$).



Διάγραμμα 4.παρουσιάζονται οι βαθμολογίες του συνόλου του δείγματος(φυσιολογικού και παθολογικού)σε πληροφορία και γραμματική κατά την Β φάση αξιολόγησης.

Παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου (**Φάση Α**) – παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου (**Φάση Β**)

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Απαλοιφή_ΦάσηΑ	8,60	10	1,174	,371
Απαλοιφή_ΦάσηΒ	8,80	10	1,135	,359

Πίνακας 57. Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών υποκειμένων(N) κατά την Α΄ και Β΄ φάση, οι μέσοι όροι των υποκειμένων στην δοκιμασία(mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

	Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower				Upper
Pair 1 Απαλοιφή_ΦάσηΑ-Απαλοιφή_ΦάσηΒ	-,200	1,033	,327	-,939	,539	-,612	9	,555

Πίνακας 58. Δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά($p < 0.05$) στην δοκιμασία της απαλοιφής κατά την Β΄ φάση αξιολόγησης .

Παιδιά με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου (**Φάση Α**) - παιδιά με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου (**Φάση Β**)

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Ομοιοκαταληξία_ΦάσηΑ	7,80	5	1,789	,800
Ομοιοκαταληξία_ΦάσηΒ	8,00	5	1,414	,632
Pair 2 Απόφαση_ΦάσηΑ	7,20	5	1,483	,663
Απόφαση_ΦάσηΒ	8,20	5	1,789	,800
Pair 3 Κατάτμηση_ΦάσηΑ	9,00	5	2,236	1,000
Κατάτμηση_ΦάσηΒ	9,40	5	,548	,245
Pair 4 Σύνθεση_ΦάσηΑ	10,00 ^a	5	,000	,000
Σύνθεση_ΦάσηΒ	10,00 ^a	5	,000	,000
Pair 5 Απαλοιφή_ΦάσηΑ	5,40	5	3,715	1,661
Απαλοιφή_ΦάσηΒ	6,00	5	3,937	1,761

a. The correlation and t cannot be computed because the standard error of the difference is 0.

Πίνακας 59. Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των μη φυσιολογικών υποκειμένων(N) κατά την Α΄ και Β΄ φάση, οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε δοκιμασία(mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
					95% Confidence Interval of the Difference				
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper			
Pair 1	Ομοιοκαταληξία_ΦάσηΑ - Ομοιοκαταληξία_ΦάσηΒ	-,200	1,304	,583	-1,819	1,419	-,343	4	,749
Pair 2	Απόφαση_ΦάσηΑ - Απόφαση_ΦάσηΒ	-1,000	2,449	1,095	-4,041	2,041	-,913	4	,413
Pair 3	Κατάτμηση_ΦάσηΑ - Κατάτμηση_ΦάσηΒ	-,400	2,074	,927	-2,975	2,175	-,431	4	,688
Pair 5	Απολοιφή_ΦάσηΑ - Απολοιφή_ΦάσηΒ	-,600	2,608	1,166	-3,838	2,638	-,514	4	,634

Πίνακας 60. Δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά ($p < 0.05$) κατά την σύγκριση μεταξύ φυσιολογικών υποκειμένων στην Α και Β φάση.

Action Picture Test: Παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου (**Φάση Α**) - Action Picture Test Παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου (**Φάση Β**)

Group Statistics					
Φάση		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Βαθμοί_πληροφορίας	Φάση Α	10	29,850	5,1427	1,6263
	Φάση Β	10	30,400	4,0469	1,2798
Βαθμοί_γραμματικής	Φάση Α	10	24,800	4,6380	1,4667
	Φάση Β	10	27,000	2,8284	,8944

Πίνακας 61. Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών υποκειμένων (N) κατά τη Α' και Β' φάση, οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε δοκιμασία (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Levene's Test for Equality of Variances		t-Test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
Βαθμοί_πληροφορίας	Equal variances assumed	,519	,481	-,266	18	,793	-,5500	2,0694	-4,8977	3,7977
	Equal variances not assumed			-,266	17,057	,794	-,5500	2,0694	-4,9150	3,8150
Βαθμοί_γραμματικής	Equal variances assumed	1,887	,186	-1,281	18	,217	-2,2000	1,7179	-5,8091	1,4091
	Equal variances not assumed			-1,281	14,881	,220	-2,2000	1,7179	-5,8641	1,4641

Πίνακας 62. Δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά ($p < 0.05$) κατά την σύγκριση μεταξύ φυσιολογικών υποκειμένων στην Α και Β φάση.

Action Picture Test Παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου (**Φάση Α**) - Action Picture Test Παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου (**Φάση Β**)

Paired Samples Statistics					
		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	Βαθμοί_πληροφορίας_ΦΑ	27,500	5	2,0310	,9083
	Βαθμοί_πληροφορίας_ΦΒ	24,400	5	3,1105	1,3910
Pair 2	Βαθμοί_γραμματικής_ΦΑ	19,600	5	3,8471	1,7205
	Βαθμοί_γραμματικής_ΦΒ	22,800	5	4,4385	1,9849

Πίνακας 63.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των μη φυσιολογικών υποκειμένων(N) κατά την Α΄ και Β΄ φάση, οι μέσοι όροι των βαθμολογιών τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
					95% Confidence Interval of the Difference				
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper			
Pair 1	Βαθμοί_πληροφορίας_ΦΑ - Βαθμοί_πληροφορίας_ΦΒ	3,1000	3,3053	1,4782	-1,0041	7,2041	2,097	4	,104
Pair 2	Βαθμοί_γραμματικής_ΦΑ - Βαθμοί_γραμματικής_ΦΒ	-3,2000	4,6583	2,0833	-8,9841	2,5841	-1,536	4	,199

Πίνακας 64.Δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά($p < 0.05$) κατά την σύγκριση μεταξύ ΜΗ φυσιολογικών υποκειμένων στην Α και Β φάση.

Επίδοση στο Φωνολογικό Τεστ του Π.Σ.Λ.

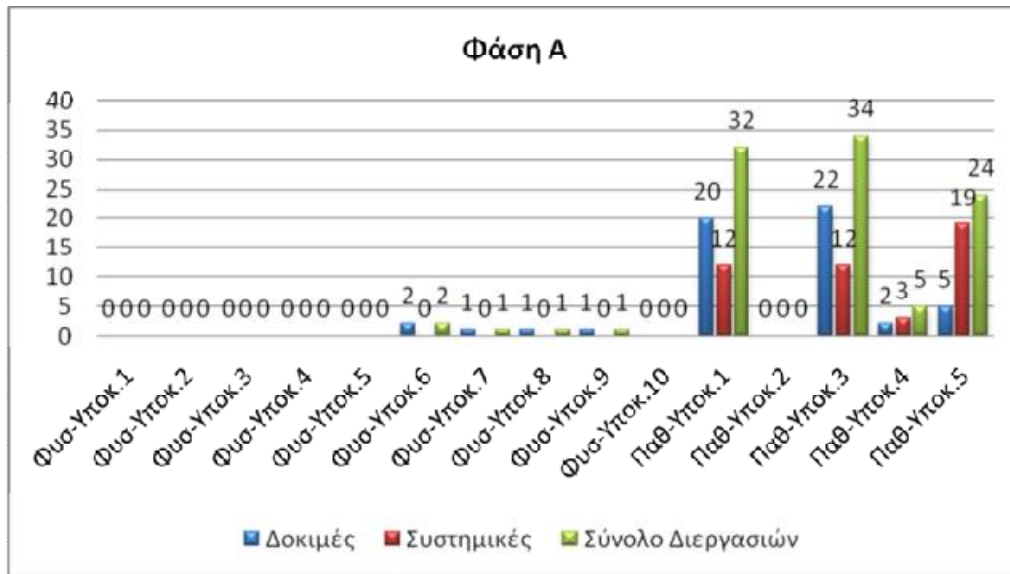
Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου - επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου (**Φάση Α**)

Group Statistics					
Κατηγορία		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Σύνολο_διεργασιών	Φυσιολογικά	10	1,80	1,989	,629
	Παθολογικά	5	36,20	14,307	6,398

Πίνακας 65.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι του συνόλου των διεργασιών τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.				95% Confidence Interval of the Difference			
				t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
Σύνολο_διεργασιών	Equal variances assumed	32,844	,000	-7,747	13	,000	-34,400	4,440	-43,993	-24,807
	Equal variances not assumed			-5,351	4,077	,006	-34,400	6,429	-52,118	-16,682

Πίνακας 66. Μεταξύ φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων κατά την Α φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στο σύνολο των διεργασιών τους ($p = 0.000$).



Διάγραμμα 5. παρουσιάζονται: οι επιδόσεις του συνόλου των παιδιών σε δομικές, συστημικές αλλά και στο σύνολο των διεργασιών.

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου - επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου (**Φάση Β**)

Group Statistics

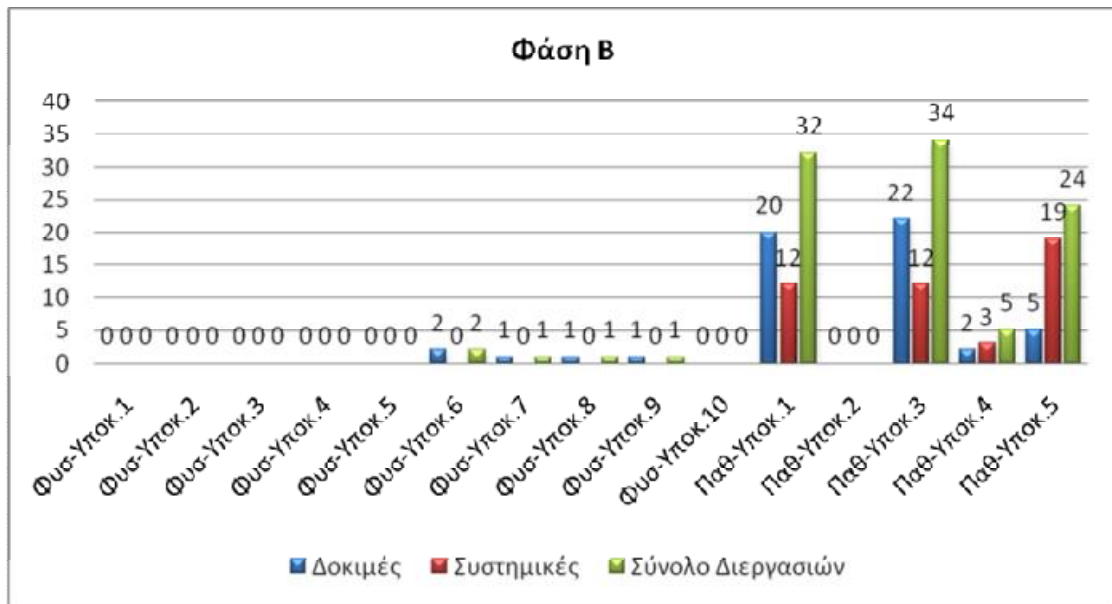
Κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Σύνολο_διεργασιών Φυσιολογικά	10	,50	,707	,224
Παθολογικά	5	19,00	15,620	6,986

Πίνακας 67.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι του συνόλου των διεργασιών τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						95% Confidence Interval of the Difference	
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper	
										Equal variances assumed
Σύνολο_διεργασιών	65,086	,000	-3,889	13	,002	-18,500	4,757	-28,776	-8,224	
			-2,647	4,008	,057	-18,500	6,989	-37,890	,890	

Πίνακας 68. Μεταξύ φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων κατά την Α φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στο σύνολο των διεργασιών τους ($p=0.002$)



Διάγραμμα 6: παρουσιάζονται οι επιδόσεις του συνόλου των παιδιών σε δομικές, συστημικές, αλλά και στο σύνολο των διεργασιών.

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου (Φάση Α) - επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου (Φάση Β)

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Δοκιμές_ΦάσηΑ Δοκιμές_ΦάσηΒ	1,40 ,50	10 10	1,506 ,707	,476 ,224
Pair 2 Συστημικές_ΦάσηΑ Συστημικές_ΦάσηΒ	,40 ,00	10 10	,516 ,000	,163 ,000
Pair 3 Σύνολο_διεργασιών_Φάση Α Σύνολο_διεργασιών_Φάση Β	1,80 ,50	10 10	1,989 ,707	,629 ,224

Πίνακας 69.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών υποκειμένων(N) κατά την Α΄ και Β΄ φάση , οι μέσοι όροι των διεργασιών ξεχωριστά αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
				95% Confidence Interval of the Difference				
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper			
Pair 1 Δοκιμές_ΦάσηΑ - Δοκιμές_ΦάσηΒ	,900	1,197	,379	,044	1,756	2,377	9	,041
Pair 2 Συστημικές_ΦάσηΑ - Συστημικές_ΦάσηΒ	,400	,516	,163	,031	,769	2,449	9	,037
Pair 3 Σύνολο_διεργασιών_Φάση Α - Σύνολο_διεργασιών_Φάση Β	1,300	1,636	,517	,129	2,471	2,512	9	,033

Πίνακας 70. κατά την σύγκριση μεταξύ φυσιολογικών υποκειμένων κατά την Α φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στις δομικές διεργασίες

($p=0.041$), στις συστημικές διεργασίες ($p=0.037$) και στο σύνολο των διεργασιών ($p=0.033$).

Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου (**Φάση Α**) - επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου (**Φάση Β**)

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Δοκιμές_ΦάσηΑ	15,20	5	13,809	6,176
Δοκιμές_ΦάσηΒ	9,80	5	10,402	4,652
Pair 2 Συστημικές_ΦάσηΑ	21,00	5	9,513	4,254
Συστημικές_ΦάσηΒ	9,20	5	7,662	3,426
Pair 3 Σύνολο_διεργασιών_Φαση Α	36,20	5	14,307	6,398
Σύνολο_διεργασιών_Φαση Β	19,00	5	15,620	6,986

Πίνακας 71.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των μη φυσιολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των διεργασιών ξεχωριστά αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
				95% Confidence Interval of the Difference				
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper			
Pair 1 Δοκιμές_ΦάσηΑ - Δοκιμές_ΦάσηΒ	5,400	6,731	3,010	-2,957	13,757	1,794	4	,147
Pair 2 Συστημικές_ΦάσηΑ - Συστημικές_ΦάσηΒ	11,800	8,289	3,707	1,508	22,092	3,183	4	,033
Pair 3 Σύνολο_διεργασιών_Φαση Α - Σύνολο_διεργασιών_Φαση Β	17,200	6,979	3,121	8,535	25,865	5,511	4	,005

Πίνακας 72. κατά την σύγκριση μεταξύ ΜΗ φυσιολογικών υποκειμένων κατά την Α φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στις συστημικές διεργασίες ($p=0.033$) αλλά και στο σύνολο των διεργασιών ($p=0.005$).

Ανάγνωση

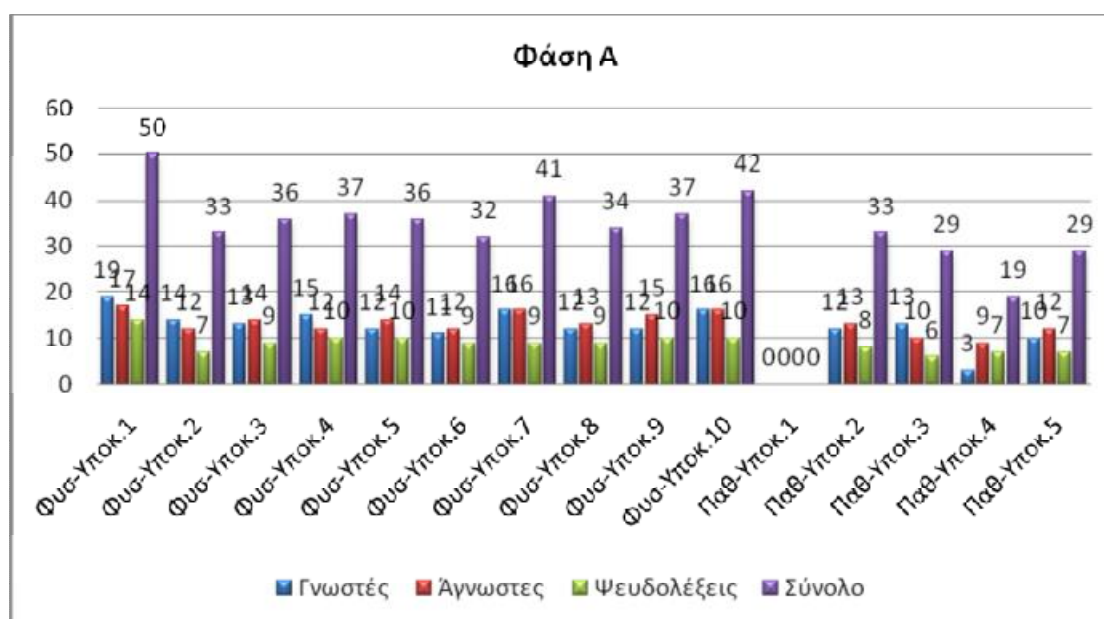
Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην ανάγνωση λέξεων - επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην ανάγνωση λέξεων. (**Φάση Α**)

	Κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Γνωστές	Φυσιολογικά	10	22,80	4,050	1,281
	Παθολογικά	5	16,20	6,099	2,728
Άγνωστες	Φυσιολογικά	10	20,70	5,498	1,739
	Παθολογικά	5	13,60	8,112	3,628
Ψευδολέξεις	Φυσιολογικά	10	8,10	2,132	,674
	Παθολογικά	5	4,80	3,347	1,497
Σύνολο_σφωστών	Φυσιολογικά	10	51,60	11,067	3,500
	Παθολογικά	5	34,60	16,682	7,461

Πίνακας 73.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και στο σύνολο τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Independent Samples Test								
		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means					95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
Γνωστές	Equal variances assumed	,535	,478	2,524	13	,025	6,600	2,615	,950	12,250
	Equal variances not assumed			2,190	5,832	,072	6,600	3,013	-,825	14,025
Άγνωστες	Equal variances assumed	1,082	,317	2,020	13	,064	7,100	3,515	-,493	14,693
	Equal variances not assumed			1,765	5,910	,129	7,100	4,023	-2,780	16,980
Ψευδολέξεις	Equal variances assumed	1,334	,269	2,347	13	,035	3,300	1,406	,262	6,338
	Equal variances not assumed			2,010	5,684	,094	3,300	1,641	-,771	7,371
Σύνολο_σωστών	Equal variances assumed	,997	,336	2,377	13	,033	17,000	7,150	1,552	32,448
	Equal variances not assumed			2,063	5,829	,086	17,000	8,241	-3,309	37,309

Πίνακας 74. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα κατά την **A φάση** στο σύνολο των σωστά παραγόμενων λέξεων παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στην ομάδα των γνωστών λέξεων ($p=0.025$), των ψευδολέξεων ($p=0.035$) και στο σύνολο των σωστά παραγόμενων λέξεων ($p=0.033$).



Διάγραμμα 7 παρουσιάζονται: οι επιδόσεις των παιδιών σε γνωστές, άγνωστες, ψευδολέξεις και στο σύνολο των λέξεων.

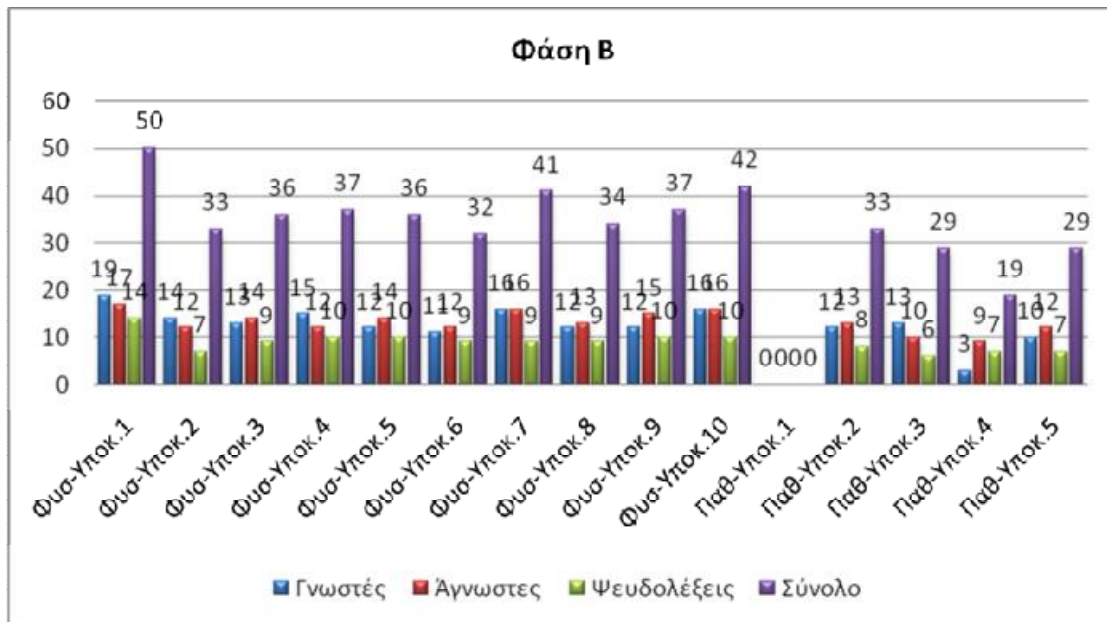
Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην ανάγνωση λέξεων - επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην ανάγνωση λέξεων. (Φάση Β)

Κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Γνωστές	Φυσιολογικά	10	19,30	,823
	Παθολογικά	5	12,40	7,436
Άγνωστες	Φυσιολογικά	10	19,40	,699
	Παθολογικά	5	12,40	7,635
Ψευδολέξεις	Φυσιολογικά	10	12,90	2,183
	Παθολογικά	5	7,00	5,788
Σύνολο_σωστών	Φυσιολογικά	10	51,60	3,169
	Παθολογικά	5	31,80	20,413

Πίνακας 75. Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και στο σύνολο τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Γνωστές	Equal variances assumed	7,912	,015	3,013	13	,010	6,900	2,290	1,952	11,848
	Equal variances not assumed			2,068	4,049	,107	6,900	3,336	-2,318	16,118
Άγνωστες	Equal variances assumed	12,847	,003	2,989	13	,010	7,000	2,342	1,941	12,059
	Equal variances not assumed			2,046	4,034	,110	7,000	3,422	-2,469	16,469
Ψευδολέξεις	Equal variances assumed	6,286	,026	2,920	13	,012	5,900	2,020	1,535	10,265
	Equal variances not assumed			2,202	4,579	,084	5,900	2,679	-1,181	12,981
Σύνολο_σωστών	Equal variances assumed	10,375	,007	3,109	13	,008	19,800	6,368	6,043	33,557
	Equal variances not assumed			2,156	4,097	,096	19,800	9,184	-5,463	45,063

Πίνακας 76. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα κατά την Β φάση στο σύνολο των σωστά παραγόμενων λέξεων παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στην ομάδα των γνωστών λέξεων($p=0.010$), των άγνωστων λέξεων($p=0.010$), των ψευδολέξεων ($p=0.012$) αλλά και στο σύνολο των σωστά παραγόμενων λέξεων($p=0.008$).



Διάγραμμα 8 παρουσιάζονται: οι επιδόσεις των παιδιών σε γνωστές, άγνωστες, ψευδολέξεις και στο σύνολο των λέξεων.

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην ανάγνωση λέξεων **(Φάση Α)** - επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην ανάγνωση λέξεων **(Φάση Β)**

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ	22,80	10	4,050	1,281
Γνωστές_ΦάσηΒ	19,30	10	,823	,260
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ	20,70	10	5,498	1,739
Άγνωστες_ΦάσηΒ	19,40	10	,699	,221
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	8,10	10	2,132	,674
Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	12,90	10	2,183	,690
Pair 4 Σύνολο_σωστών_ΦάσηΑ	51,60	10	11,067	3,500
Σύνολο_σωστών_ΦάσηΒ	51,60	10	3,169	1,002

Πίνακας 77.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι σε κάθε ομάδα λέξεων και των συνόλων τους κατά την Α' και Β' φάση(mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
				95% Confidence Interval of the Difference					
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower				Upper
Pair 1	Γνωστές_ΦάσηΑ - Γνωστές_ΦάσηΒ	3,500	3,749	1,186	,818	6,182	2,952	9	,016
Pair 2	Άγνωστες_ΦάσηΑ - Άγνωστες_ΦάσηΒ	1,300	4,990	1,578	-2,270	4,870	,824	9	,431
Pair 3	Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ - Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	-4,800	2,201	,696	-6,375	-3,225	-6,896	9	,000
Pair 4	Σύνολο_σωστών_ΦάσηΑ - Σύνολο_σωστών_ΦάσηΒ	,000	9,718	3,073	-6,952	6,952	,000	9	1,000

Πίνακας 78. Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα κατά την Α και Β φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στη ομάδα των γνωστών λέξεων ($p=0.016$) και των ψευδολέξεων ($p=0.000$).

Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην ανάγνωση λέξεων (**Φάση Α**) - επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην ανάγνωση λέξεων (**Φάση Β**)

Paired Samples Statistics					
		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	Γνωστές_ΦάσηΑ	16,20	5	6,099	2,728
	Γνωστές_ΦάσηΒ	12,40	5	7,436	3,326
Pair 2	Άγνωστες_ΦάσηΑ	13,60	5	8,112	3,628
	Άγνωστες_ΦάσηΒ	12,40	5	7,635	3,415
Pair 3	Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	4,80	5	3,347	1,497
	Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	7,00	5	5,788	2,588
Pair 4	Σύνολο_σωστών_ΦάσηΑ	34,60	5	16,682	7,461
	Σύνολο_σωστών_ΦάσηΒ	31,80	5	20,413	9,129

Πίνακας 79. Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των μη φυσιολογικών υποκειμένων (N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
				95% Confidence Interval of the Difference					
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower				Upper
Pair 1	Γνωστές_ΦάσηΑ - Γνωστές_ΦάσηΒ	3,800	3,768	1,685	-,879	8,479	2,255	4	,087
Pair 2	Άγνωστες_ΦάσηΑ - Άγνωστες_ΦάσηΒ	1,200	2,775	1,241	-2,245	4,645	,967	4	,388
Pair 3	Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ - Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	-2,200	3,271	1,463	-6,262	1,862	-1,504	4	,207
Pair 4	Σύνολο_σωστών_ΦάσηΑ - Σύνολο_σωστών_ΦάσηΒ	2,800	7,259	3,247	-6,214	11,814	,862	4	,437

Πίνακας 80. Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την Α και Β φάση, δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά. ($p<0.05$).

Γραφή

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην ανάγνωση λέξεων - επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην ανάγνωση λέξεων (Φάση Α)

Group Statistics

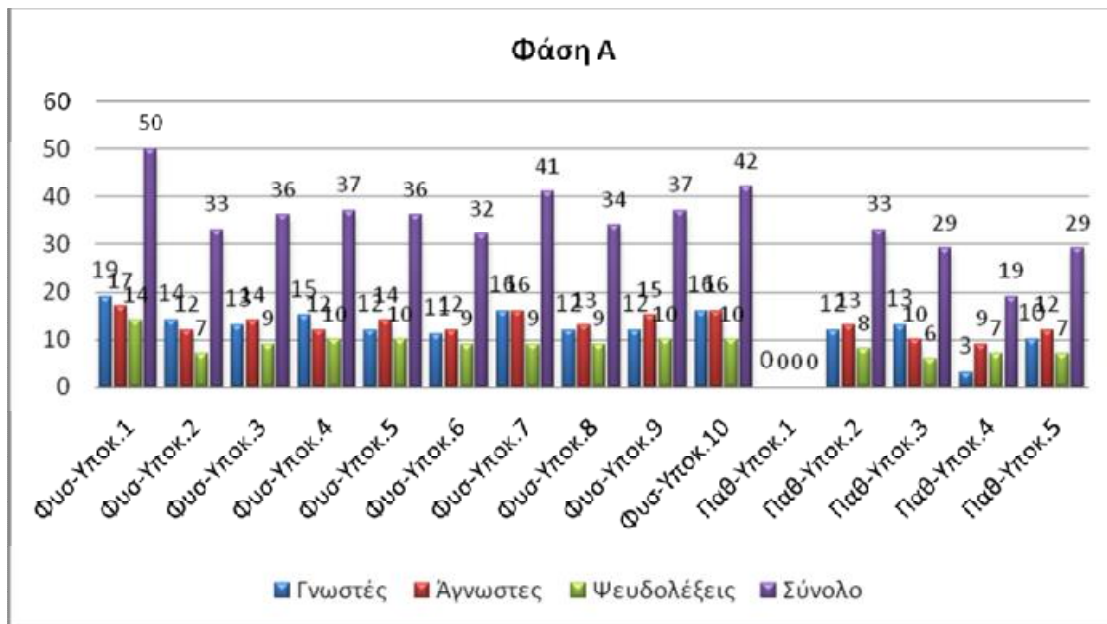
Κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Γνωστές Φυσιολογικά	10	21,90	2,601	,823
Γνωστές Παθολογικά	5	14,00	7,000	3,130
Άγνωστες Φυσιολογικά	10	23,80	1,989	,629
Άγνωστες Παθολογικά	5	12,80	10,592	4,737
Ψευδολέξεις Φυσιολογικά	10	9,10	,994	,314
Ψευδολέξεις Παθολογικά	5	5,60	4,159	1,860
Σύνολο_σωστών Φυσιολογικά	10	54,80	4,940	1,562
Σύνολο_σωστών Παθολογικά	5	32,40	20,804	9,304

Πίνακας 81.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Γνωστές	Equal variances assumed	3,237	,095	3,245	13	,006	7,900	2,435	2,640	13,160
	Equal variances not assumed			2,441	4,562	,063	7,900	3,237	-,667	16,467
Άγνωστες	Equal variances assumed	45,959	,000	3,290	13	,006	11,000	3,343	3,777	18,223
	Equal variances not assumed			2,302	4,142	,081	11,000	4,779	-2,091	24,091
Ψευδολέξεις	Equal variances assumed	15,144	,002	2,607	13	,022	3,500	1,343	,600	6,400
	Equal variances not assumed			1,855	4,230	,133	3,500	1,887	-1,627	8,627
Σύνολο_σωστών	Equal variances assumed	14,318	,002	3,339	13	,005	22,400	6,710	7,905	36,895
	Equal variances not assumed			2,374	4,227	,073	22,400	9,434	-3,247	48,047

Πίνακας 82. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα κατά την Α φάση στο σύνολο των σωστά παραγόμενων λέξεων παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στην ομάδα των γνωστών λέξεων($p=0.006$), των άγνωστων λέξεων ($p=0.006$) των ψευδολέξεων ($p=0.022$) αλλά και στο σύνολο των λέξεων . ($p=0.005$).



Διάγραμμα 9. παρουσιάζονται: οι επιδόσεις των παιδιών σε γνωστές, άγνωστες, ψευδολέξεις και στο σύνολο των λέξεων.

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην ανάγνωση λέξεων - επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην ανάγνωση λέξεων (Φάση Β)

Group Statistics

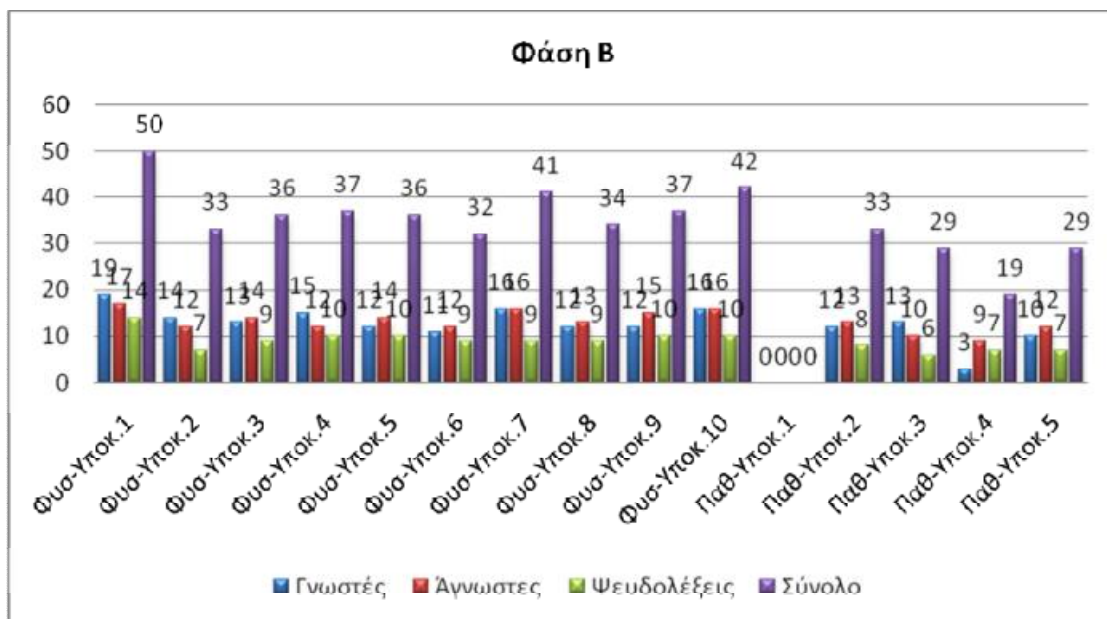
Κατηγορία		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Γνωστές	Φυσιολογικά	10	14,00	2,494	,789
	Παθολογικά	5	7,60	5,771	2,581
Άγνωστες	Φυσιολογικά	10	14,10	1,853	,586
	Παθολογικά	5	8,80	5,167	2,311
Ψευδολέξεις	Φυσιολογικά	10	9,70	1,767	,559
	Παθολογικά	5	5,60	3,209	1,435
Σύνολο_σωστών	Φυσιολογικά	10	37,80	5,329	1,685
	Παθολογικά	5	22,00	13,342	5,967

Πίνακας 83.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και στο σύνολο τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means					95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
Γνωστές	Equal variances assumed	11,930	,004	3,063	13	,009	6,400	2,090	1,886	10,914
	Equal variances not assumed			2,372	4,764	,066	6,400	2,699	-,642	13,442
Άγνωστες	Equal variances assumed	3,293	,093	2,973	13	,011	5,300	1,783	1,449	9,151
	Equal variances not assumed			2,223	4,523	,083	5,300	2,384	-,1028	11,628
Ψευδολέξεις	Equal variances assumed	1,754	,208	3,242	13	,006	4,100	1,265	1,368	6,832
	Equal variances not assumed			2,662	5,251	,043	4,100	1,540	,197	8,003
Σύνολο_σωστών	Equal variances assumed	5,103	,042	3,344	13	,005	15,800	4,725	5,591	26,009
	Equal variances not assumed			2,548	4,651	,055	15,800	6,200	-,505	32,105

Πίνακας 84. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα κατά την Β φάση στο σύνολο των σωστά παραγόμενων λέξεων παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στην ομάδα των γνωστών λέξεων($p=0.009$), των άγνωστων λέξεων ($p=0.011$) των ψευδολέξεων ($p=0.006$) αλλά και στο σύνολο των λέξεων . ($p=0.005$).



Διάγραμμα 10. φαίνεται το σύνολο των σωστών απαντήσεων σε γνωστές, άγνωστες, ψευδολέξεις αλλά και στο σύνολο των λέξεων του κάθε υποκειμένου.

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην ανάγνωση λέξεων **(Φάση Α)** - επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην ανάγνωση λέξεων **(Φάση Β)**

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ	21,90	10	2,601	,823
Γνωστές_ΦάσηΒ	14,00	10	2,494	,789
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ	23,80	10	1,989	,629
Άγνωστες_ΦάσηΒ	14,10	10	1,853	,586
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	9,10	10	,994	,314
Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	9,70	10	1,767	,559
Pair 4 Σύνολο_σωστών_ΦάσηΑ	54,80	10	4,940	1,562
Σύνολο_σωστών_ΦάσηΒ	37,80	10	5,329	1,685

Πίνακας 85.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και στο συνολό τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
				95% Confidence Interval of the Difference				
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper			
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ - Γνωστές_ΦάσηΒ	7,900	3,695	1,169	5,257	10,543	6,760	9	,000
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ - Άγνωστες_ΦάσηΒ	9,700	2,163	,684	8,153	11,247	14,182	9	,000
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ - Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	-,600	1,647	,521	-1,778	,578	-1,152	9	,279
Pair 4 Σύνολο_σωστών_ΦάσηΑ - Σύνολο_σωστών_ΦάσηΒ	17,000	6,037	1,909	12,681	21,319	8,905	9	,000

Πίνακας86 . Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την Α και Β φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στην ομάδα των γνωστών λέξεων($p=0.000$), των άγνωστων λέξεων ($p=0.000$) ,αλλά και στο σύνολο των λέξεων . ($p=0.000$).

Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην ανάγνωση λέξεων **(Φάση Α)** - επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στην ανάγνωση λέξεων **(Φάση Β)**

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ	14,00	5	7,000	3,130
Γνωστές_ΦάσηΒ	7,60	5	5,771	2,581
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ	12,80	5	10,592	4,737
Άγνωστες_ΦάσηΒ	8,80	5	5,167	2,311
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	5,60	5	4,159	1,860
Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	5,60	5	3,209	1,435
Pair 4 Σύνολο_σωστών_ΦάσηΑ	32,40	5	20,804	9,304
Σύνολο_σωστών_ΦάσηΒ	22,00	5	13,342	5,967

Πίνακας 87.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των μη φυσιολογικών υποκειμένων(N) κατά την Α' και Β' φάση, οι μέσοι όροι των

υποκειμένων σε κάθε δοκιμασία(mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Paired Samples Test									
		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
					95% Confidence Interval of the Difference				
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper			
Pair 1	Γνωστές_ΦάσηΑ - Γνωστές_ΦάσηΒ	6,400	3,362	1,503	2,226	10,574	4,257	4	,013
Pair 2	Άγνωστες_ΦάσηΑ - Άγνωστες_ΦάσηΒ	4,000	8,456	3,782	-6,499	14,499	1,058	4	,350
Pair 3	Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ - Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	,000	2,739	1,225	-3,400	3,400	,000	4	1,000
Pair 4	Σύνολο_σωστών_ΦάσηΑ - Σύνολο_σωστών_ΦάσηΒ	10,400	12,542	5,609	-5,173	25,973	1,854	4	,137

Πίνακας 88. Συγκρίνοντας τα ΜΗ φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την Α και Β φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στην ομάδα των γνωστών λέξεων($p=0.013$).

Ανάγνωση

(Αντικαταστάσεις)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (**Φάση Α**)

Group Statistics					
Κατηγορία		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Γνωστές	Φυσιολογικά	10	1,80	1,549	,490
	Παθολογικά	5	7,60	4,037	1,806
Άγνωστες	Φυσιολογικά	10	3,30	2,359	,746
	Παθολογικά	5	9,40	6,580	2,943
Ψευδολέξεις	Φυσιολογικά	10	1,30	1,252	,396
	Παθολογικά	5	3,80	2,588	1,158
Σύνολο_λαθών	Φυσιολογικά	10	6,40	4,526	1,431
	Παθολογικά	5	20,80	11,649	5,210

Πίνακας 89.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά στο των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Γνωστές	Equal variances assumed	2,828	,117	-4,098	13	,001	-5,800	1,415	-8,858	-2,742
	Equal variances not assumed			-3,100	4,600	,030	-5,800	1,871	-10,738	-,862
Άγνωστες	Equal variances assumed	5,648	,034	-2,687	13	,019	-6,100	2,270	-11,004	-1,196
	Equal variances not assumed			-2,009	4,522	,107	-6,100	3,036	-14,159	1,959
Ψευδολέξεις	Equal variances assumed	8,898	,011	-2,573	13	,023	-2,500	,972	-4,599	-,401
	Equal variances not assumed			-2,044	4,960	,097	-2,500	1,223	-5,652	,652
Σύνολο_λαθών	Equal variances assumed	3,162	,099	-3,515	13	,004	-14,400	4,097	-23,250	-5,550
	Equal variances not assumed			-2,665	4,615	,048	-14,400	5,403	-28,644	-,156

Πίνακας 90. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Α φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στην ομάδα των γνωστών λέξεων($p=0.001$), των άγνωστων λέξεων ($p=0.019$) των ψευδολέξεων ($p=0.023$) αλλά και στο σύνολο των λέξεων . ($p=0.004$).

(Παραλείψεις)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (**Φάση Α**)

Group Statistics

Κατηγορία		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Γνωστές	Φυσιολογικά	10	,10	,316	,100
	Παθολογικά	5	1,20	,837	,374
Άγνωστες	Φυσιολογικά	10	,70	1,252	,396
	Παθολογικά	5	2,00	1,871	,837
Ψευδολέξεις	Φυσιολογικά	10	,10	,316	,100
	Παθολογικά	5	,20	,447	,200
Σύνολο_λαθών	Φυσιολογικά	10	,90	1,449	,458
	Παθολογικά	5	3,40	2,408	1,077

Πίνακας91 .Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Independent Samples Test									
		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper	
Γνωστές	Equal variances assumed	6,905	,021	-3,764	13	,002	-1,100	,292	-1,731	-,469	
	Equal variances not assumed			-2,840	4,581	,040	-1,100	,387	-2,124	-,076	
Άγνωστες	Equal variances assumed	3,036	,105	-1,614	13	,130	-1,300	,805	-3,040	,440	
	Equal variances not assumed			-1,405	5,860	,211	-1,300	,926	-3,578	,978	
Ψευδολέξεις	Equal variances assumed	,983	,340	-,505	13	,622	-,100	,198	-,528	,328	
	Equal variances not assumed			-,447	6,081	,670	-,100	,224	-,645	,445	
Σύνολο_λαθών	Equal variances assumed	2,547	,135	-2,536	13	,025	-2,500	,986	-4,629	-,371	
	Equal variances not assumed			-2,136	5,499	,081	-2,500	1,170	-5,428	,428	

Πίνακας 92. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Α φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στην ομάδα των γνωστών λέξεων($p=0.002$), και στο σύνολο των λέξεων . ($p=0.025$).

(Αντιμεταθέσεις)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (Φάση Α)

Group Statistics				
Κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Γνωστές	Φυσιολογικά	10	,20	,632
	Παθολογικά	5	1,40	2,608
Άγνωστες	Φυσιολογικά	10	,30	,483
	Παθολογικά	5	,80	,837
Ψευδολέξεις	Φυσιολογικά	10	,00	,000
	Παθολογικά	5	,80	1,789
Σύνολο_λαθών	Φυσιολογικά	10	,50	,972
	Παθολογικά	5	3,00	5,050

Πίνακας93 .Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Independent Samples Test									
		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper	
Γνωστές	Equal variances assumed	7,547	,017	-1,423	13	,178	-1,200	,843	-3,021	,621	
	Equal variances not assumed			-1,014	4,237	,365	-1,200	1,183	-4,414	2,014	
Άγνωστες	Equal variances assumed	1,928	,188	-1,487	13	,161	-,500	,336	-1,226	,226	
	Equal variances not assumed			-1,237	5,378	,267	-,500	,404	-1,517	,517	
Ψευδολέξεις	Equal variances assumed	15,407	,002	-1,472	13	,165	-,800	,543	-1,974	,374	
	Equal variances not assumed			-1,000	4,000	,374	-,800	,800	-3,021	1,421	
Σύνολο_λαθών	Equal variances assumed	8,932	,010	-1,566	13	,141	-2,500	1,597	-5,950	,950	
	Equal variances not assumed			-1,097	4,149	,332	-2,500	2,279	-8,739	3,739	

Πίνακας 94. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Α φάση δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά.($p<0.05$)

(Προσθήκες)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (**Φάση Α**)

Group Statistics

Κατηγορία		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Γνωστές	Φυσιολογικά	10	,00	,000	,000
	Παθολογικά	5	,40	,548	,245
Άγνωστες	Φυσιολογικά	10	,70	1,252	,396
	Παθολογικά	5	,80	1,304	,583
Ψευδολέξεις	Φυσιολογικά	10	,30	,483	,153
	Παθολογικά	5	,40	,548	,245
Σύνολο_λαθών	Φυσιολογικά	10	1,00	1,491	,471
	Παθολογικά	5	1,60	1,817	,812

Πίνακας 95. Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means					95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
Γνωστές	Equal variances assumed	208,000	,000	-2,404	13	,032	-,400	,166	-,760	-,040
	Equal variances not assumed			-1,633	4,000	,178	-,400	,245	-1,080	,280
Άγνωστες	Equal variances assumed	,068	,799	-,144	13	,888	-,100	,694	-1,600	1,400
	Equal variances not assumed			-,142	7,800	,891	-,100	,705	-1,732	1,532
Ψευδολέξεις	Equal variances assumed	,406	,535	-,362	13	,723	-,100	,276	-,696	,496
	Equal variances not assumed			-,346	7,230	,739	-,100	,289	-,778	,578
Σύνολο_λαθών	Equal variances assumed	1,473	,246	-,685	13	,505	-,600	,875	-2,491	1,291
	Equal variances not assumed			-,639	6,804	,544	-,600	,939	-2,834	1,634

Πίνακας 96. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Α φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στις γνωστές λέξεις ($p=0.032$).

(Αντικαταστάσεις)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (Φάση Β)

Group Statistics

Κατηγορία		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Γνωστές	Φυσιολογικά	10	,70	,823	,260
	Παθολογικά	5	5,80	8,075	3,611
Άγνωστες	Φυσιολογικά	10	,50	,707	,224
	Παθολογικά	5	6,20	8,167	3,652
Ψευδολέξεις	Φυσιολογικά	10	1,30	1,889	,597
	Παθολογικά	5	5,60	5,639	2,522
Σύνολο_λαθών	Φυσιολογικά	10	2,50	2,635	,833
	Παθολογικά	5	17,60	21,663	9,688

Πίνακας97.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means					95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
Γνωστές	Equal variances assumed	10,673	,006	-2,055	13	,061	-5,100	2,482	-10,462	,262
	Equal variances not assumed			-1,409	4,042	,231	-5,100	3,620	-15,111	4,911
Άγνωστες	Equal variances assumed	12,245	,004	-2,278	13	,040	-5,700	2,502	-11,106	-,294
	Equal variances not assumed			-1,558	4,030	,194	-5,700	3,659	-15,830	4,430
Ψευδολέξεις	Equal variances assumed	3,560	,082	-2,243	13	,043	-4,300	1,917	-8,442	-,158
	Equal variances not assumed			-1,659	4,455	,165	-4,300	2,592	-11,215	2,615
Σύνολο_λαθών	Equal variances assumed	9,323	,009	-2,257	13	,042	-15,100	6,680	-29,554	-,646
	Equal variances not assumed			-1,553	4,059	,194	-15,100	9,724	-41,943	11,743

Πίνακας98. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Β φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στην ομάδα των άγνωστων λέξεων ($p=0.040$) των ψευδολέξεων ($p=0.043$) αλλά και στο σύνολο των λέξεων . ($p=0.042$).

(Παραλείψεις)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (Φάση Β)

Group Statistics

Κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Γνωστές	Φυσιολογικά	10	,00	,000
	Παθολογικά	5	1,60	1,673
Άγνωστες	Φυσιολογικά	10	,10	,316
	Παθολογικά	5	1,20	1,643
Ψευδολέξεις	Φυσιολογικά	10	,30	,483
	Παθολογικά	5	1,20	1,304
Σύνολο_λαθών	Φυσιολογικά	10	,40	,699
	Παθολογικά	5	4,00	3,937

Πίνακας 99.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means					95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
Γνωστές	Equal variances assumed	23,603	,000	-3,147	13	,008	-1,600	,508	-2,698	-,502
	Equal variances not assumed			-2,138	4,000	,099	-1,600	,748	-3,678	,478
Άγνωστες	Equal variances assumed	7,502	,017	-2,117	13	,054	-1,100	,520	-2,223	,023
	Equal variances not assumed			-1,483	4,149	,210	-1,100	,742	-3,130	,930
Ψευδολέξεις	Equal variances assumed	9,640	,008	-1,986	13	,069	-,900	,453	-1,879	,079
	Equal variances not assumed			-1,493	4,558	,201	-,900	,603	-2,496	,696
Σύνολο_λαθών	Equal variances assumed	25,034	,000	-2,908	13	,012	-3,600	1,238	-6,274	-,926
	Equal variances not assumed			-2,029	4,127	,110	-3,600	1,775	-8,468	1,268

Πίνακας 100. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Β φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στην ομάδα των γνωστών λέξεων($p=0.008$) και στο σύνολο των λέξεων . ($p=0.012$).

(Αντιμεταθέσεις)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (**Φάση Β**)

Group Statistics

Κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Γνωστές	Φυσιολογικά	10	,00	,000 ^a
	Παθολογικά	5	,00	,000 ^a
Άγνωστες	Φυσιολογικά	10	,00	,000
	Παθολογικά	5	,20	,447
Ψευδολέξεις	Φυσιολογικά	10	,00	,000
	Παθολογικά	5	,20	,447
Σύνολο_λαθών	Φυσιολογικά	10	,00	,000
	Παθολογικά	5	,40	,548

a. t cannot be computed because the standard deviations of both groups are 0.

Πίνακας 101.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των

υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Independent Samples Test										
		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means					95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
Άγνωστες	Equal variances assumed	15,407	,002	-1,472	13	,165	-,200	,136	-,494	,094
	Equal variances not assumed			-1,000	4,000	,374	-,200	,200	-,755	,355
Ψευδολέξεις	Equal variances assumed	15,407	,002	-1,472	13	,165	-,200	,136	-,494	,094
	Equal variances not assumed			-1,000	4,000	,374	-,200	,200	-,755	,355
Σύνολο_λαθών	Equal variances assumed	208,000	,000	-2,404	13	,032	-,400	,166	-,760	-,040
	Equal variances not assumed			-1,633	4,000	,178	-,400	,245	-1,080	,280

Πίνακας 102. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Β φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στο σύνολο των λέξεων . (p=0.032).

(Προσθήκες)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (**Φάση Β**)

Group Statistics					
	Κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Γνωστές	Φυσιολογικά	10	,00	,000	,000
	Παθολογικά	5	,60	,548	,245
Άγνωστες	Φυσιολογικά	10	,10	,316	,100
	Παθολογικά	5	,40	,548	,245
Ψευδολέξεις	Φυσιολογικά	10	,40	,699	,221
	Παθολογικά	5	,60	,548	,245
Σύνολο_λαθών	Φυσιολογικά	10	,50	,707	,224
	Παθολογικά	5	1,60	1,517	,678

Πίνακας 103.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Independent Samples Test										
		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means							95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper		
Γνωστές	Equal variances assumed	208,000	,000	-3,606	13	,003	-,600	,166	-,960	-,240		
	Equal variances not assumed			-2,449	4,000	,070	-,600	,245	-1,280	,080		
Άγνωστες	Equal variances assumed	6,250	,027	-1,363	13	,196	-,300	,220	-,776	,176		
	Equal variances not assumed			-1,134	5,378	,305	-,300	,265	-,966	,366		
Ψευδολέξεις	Equal variances assumed	,211	,653	-,556	13	,587	-,200	,359	-,977	,577		
	Equal variances not assumed			-,606	10,173	,558	-,200	,330	-,934	,534		
Σύνολο_λαθών	Equal variances assumed	10,502	,006	-1,956	13	,072	-1,100	,562	-2,315	,115		
	Equal variances not assumed			-1,540	4,891	,185	-1,100	,714	-2,948	,748		

Πίνακας 104. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Β φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στην ομάδα των γνωστών λέξεων($p=0.003$).

(Αντικαταστάσεις)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (Φάση Α) - Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (Φάση Β)

Paired Samples Statistics				
	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ	1,80	10	1,549	,490
Γνωστές_ΦάσηΒ	,70	10	,823	,260
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ	3,30	10	2,359	,746
Άγνωστες_ΦάσηΒ	,50	10	,707	,224
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	1,30	10	1,252	,396
Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	1,30	10	1,889	,597
Pair 4 Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ	6,40	10	4,526	1,431
Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	2,50	10	2,635	,833

Πίνακας 105.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών υποκειμένων(N) κατά την Α' και Β' φάση , οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Paired Samples Test									
		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)		
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper					
Pair 1	Γνωστές_ΦάσηΑ - Γνωστές_ΦάσηΒ	1,100	,994	,314	,389	1,811	3,498	9	,007		
Pair 2	Άγνωστες_ΦάσηΑ - Άγνωστες_ΦάσηΒ	2,800	2,150	,680	1,262	4,338	4,118	9	,003		
Pair 3	Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ - Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	,000	1,414	,447	-1,012	1,012	,000	9	1,000		
Pair 4	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ - Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	3,900	2,726	,862	1,950	5,850	4,523	9	,001		

Πίνακας 106. Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την Α και Β φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στην ομάδα των

γνωστών λέξεων($p=0.007$), των άγνωστων λέξεων ($p=0.003$) ,αλλά και στο σύνολο των λέξεων . ($p=0.001$).

(Αντικαταστάσεις)

Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση **(Φάση Α)** - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση **(Φάση Β)**

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ	7,60	5	4,037	1,806
Γνωστές_ΦάσηΒ	5,80	5	8,075	3,611
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ	9,40	5	6,580	2,943
Άγνωστες_ΦάσηΒ	6,20	5	8,167	3,652
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	3,80	5	2,588	1,158
Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	5,60	5	5,639	2,522
Pair 4 Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ	20,80	5	11,649	5,210
Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	17,60	5	21,663	9,688

Πίνακας 107.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των μη φυσιολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
				95% Confidence Interval of the Difference				
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper			
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ - Γνωστές_ΦάσηΒ	1,800	5,119	2,289	-4,556	8,156	,786	4	,476
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ - Άγνωστες_ΦάσηΒ	3,200	2,280	1,020	,369	6,031	3,138	4	,035
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ - Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	-1,800	3,899	1,744	-6,641	3,041	-1,032	4	,360
Pair 4 Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ - Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	3,200	10,826	4,841	-10,242	16,642	,661	4	,545

Πίνακας 108. Συγκρίνοντας τα ΜΗ φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την Α και Β φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στην ομάδα των άγνωστων λέξεων ($p=0.035$).

(Παραλείψεις)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (Φάση Α) -
Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (Φάση Β)

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ	,10	10	,316	,100
Γνωστές_ΦάσηΒ	,00	10	,000	,000
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ	,70	10	1,252	,396
Άγνωστες_ΦάσηΒ	,10	10	,316	,100
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	,10	10	,316	,100
Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	,30	10	,483	,153
Pair 4 Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ	,90	10	1,449	,458
Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	,40	10	,699	,221

Πίνακας 109.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών υποκειμένων(N) κατά την Α΄ και Β΄ φάση, οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower				Upper
Pair 1	Γνωστές_ΦάσηΑ - Γνωστές_ΦάσηΒ	,100	,316	,100	-,126	,326	1,000	9	,343
Pair 2	Άγνωστες_ΦάσηΑ - Άγνωστες_ΦάσηΒ	,600	1,265	,400	-,305	1,505	1,500	9	,168
Pair 3	Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ - Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	-,200	,422	,133	-,502	,102	-1,500	9	,168
Pair 4	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ - Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	,500	1,080	,342	-,273	1,273	1,464	9	,177

Πίνακας 110. Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την Α και Β φάση δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά ($p < 0.05$).

(Παραλείψεις)

Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (Φάση Α) - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (Φάση Β)

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ	1,20	5	,837	,374
Γνωστές_ΦάσηΒ	1,60	5	1,673	,748
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ	2,00	5	1,871	,837
Άγνωστες_ΦάσηΒ	1,20	5	1,643	,735
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	,20	5	,447	,200
Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	1,20	5	1,304	,583
Pair 4 Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ	3,40	5	2,408	1,077
Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	4,00	5	3,937	1,761

Πίνακας 111.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των μη φυσιολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα

λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
					95% Confidence Interval of the Difference				
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper			
Pair 1	Γνωστές_ΦάσηΑ - Γνωστές_ΦάσηΒ	-,400	1,140	,510	-1,816	1,016	-,784	4	,477
Pair 2	Άγνωστες_ΦάσηΑ - Άγνωστες_ΦάσηΒ	,800	3,033	1,356	-2,966	4,566	,590	4	,587
Pair 3	Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ - Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	-1,000	1,581	,707	-2,963	,963	-1,414	4	,230
Pair 4	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ - Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	-,600	4,615	2,064	-6,331	5,131	-,291	4	,786

Πίνακας 113. Συγκρίνοντας τα ΜΗ φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την Α και Β φάση δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά ($p < 0.05$).

(Αντιμεταθέσεις)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (Φάση Α) -
Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (Φάση Β)

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	Γνωστές_ΦάσηΑ	,20	10	,632	,200
	Γνωστές_ΦάσηΒ	,00	10	,000	,000
Pair 2	Άγνωστες_ΦάσηΑ	,30	10	,483	,153
	Άγνωστες_ΦάσηΒ	,00	10	,000	,000
Pair 3	Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	,00 ^a	10	,000	,000
	Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	,00 ^a	10	,000	,000
Pair 4	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ	,50	10	,972	,307
	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	,00	10	,000	,000

a. The correlation and t cannot be computed because the standard error of the difference is 0.

Πίνακας 114. Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών υποκειμένων (N) κατά την Α' και Β' φάση, οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
					95% Confidence Interval of the Difference				
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper			
Pair 1	Γνωστές_ΦάσηΑ - Γνωστές_ΦάσηΒ	,200	,632	,200	-,252	,652	1,000	9	,343
Pair 2	Άγνωστες_ΦάσηΑ - Άγνωστες_ΦάσηΒ	,300	,483	,153	-,046	,646	1,964	9	,081
Pair 4	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ - Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	,500	,972	,307	-,195	1,195	1,627	9	,138

Πίνακας 115. Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την Α και Β φάση δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά.

(Αντιμεταθέσεις)

Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (Φάση Α) - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (Φάση Β)

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ	1,40	5	2,608	1,166
Γνωστές_ΦάσηΒ	,00	5	,000	,000
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ	,80	5	,837	,374
Άγνωστες_ΦάσηΒ	,20	5	,447	,200
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	,80	5	1,789	,800
Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	,20	5	,447	,200
Pair 4 Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ	3,00	5	5,050	2,258
Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	,40	5	,548	,245

Πίνακας 116.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των μη φυσιολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
				95% Confidence Interval of the Difference				
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper			
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ - Γνωστές_ΦάσηΒ	1,400	2,608	1,166	-1,838	4,638	1,200	4	,296
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ - Άγνωστες_ΦάσηΒ	,600	,894	,400	-,511	1,711	1,500	4	,208
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ - Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	,600	1,949	,872	-1,820	3,020	,688	4	,529
Pair 4 Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ - Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	2,600	5,273	2,358	-3,947	9,147	1,103	4	,332

Πίνακας 117. Συγκρίνοντας τα ΜΗ φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την Α και Β φάση δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά.

(Προσθήκες)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (Φάση Α) - Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση (Φάση Β)

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ	,00 ^a	10	,000	,000
Γνωστές_ΦάσηΒ	,00 ^a	10	,000	,000
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ	,70	10	1,252	,396
Άγνωστες_ΦάσηΒ	,10	10	,316	,100
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	,30	10	,483	,153
Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	,40	10	,699	,221
Pair 4 Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ	1,00	10	1,491	,471
Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	,50	10	,707	,224

a. The correlation and t cannot be computed because the standard error of the difference is 0.

Πίνακας 118.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Paired Samples Test									
	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)	
				95% Confidence Interval of the Difference					
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper				
Pair 2	Άγνωστες_ΦάσηΑ - Άγνωστες_ΦάσηΒ	,600	1,350	,427	-,366	1,566	1,406	9	,193
Pair 3	Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ - Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	-,100	,876	,277	-,726	,526	-,361	9	,726
Pair 4	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ - Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	,500	1,509	,477	-,580	1,580	1,048	9	,322

Πίνακας 119. Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την Α και Β φάση δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά.

(Προσθήκες)

Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση **(Φάση Α)** - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε ανάγνωση **(Φάση Β)**

Paired Samples Statistics					
	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean	
Pair 1	Γνωστές_ΦάσηΑ	,40	5	,548	,245
	Γνωστές_ΦάσηΒ	,60	5	,548	,245
Pair 2	Άγνωστες_ΦάσηΑ	,80	5	1,304	,583
	Άγνωστες_ΦάσηΒ	,40	5	,548	,245
Pair 3	Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	,40	5	,548	,245
	Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	,60	5	,548	,245
Pair 4	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ	1,60	5	1,817	,812
	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	1,60	5	1,517	,678

Πίνακας 120.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Paired Samples Test

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
					95% Confidence Interval of the Difference				
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower				Upper
Pair 1	Γνωστές_ΦάσηΑ - Γνωστές_ΦάσηΒ	-,200	,447	,200	-,755	,355	-1,000	4	,374
Pair 2	Άγνωστες_ΦάσηΑ - Άγνωστες_ΦάσηΒ	,400	1,140	,510	-1,016	1,816	,784	4	,477
Pair 3	Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ - Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	-,200	,447	,200	-,755	,355	-1,000	4	,374
Pair 4	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ - Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	,000	1,225	,548	-1,521	1,521	,000	4	1,000

Πίνακας 121. Συγκρίνοντας τα ΜΗ φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την Α και Β φάση δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά.

(Αντικαταστάσεις)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή **(Φάση Α)**

Group Statistics

Κατηγορία		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Γνωστές	Φυσιολογικά	10	1,70	1,418	,448
	Παθολογικά	5	8,60	8,849	3,957
Άγνωστες	Φυσιολογικά	10	,90	,994	,314
	Παθολογικά	5	10,60	12,779	5,715
Ψευδολέξεις	Φυσιολογικά	10	,80	,843	,267
	Παθολογικά	5	4,00	4,301	1,924
Σύνολο_λαθών	Φυσιολογικά	10	3,20	2,150	,680
	Παθολογικά	5	23,20	25,154	11,249

Πίνακας 122.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και στο σύνολο τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.					95% Confidence Interval of the Difference		
				t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
Γνωστές	Equal variances assumed	9,882	,008	-2,495	13	,027	-6,900	2,765	-12,873	-,927
	Equal variances not assumed			-1,733	4,103	,156	-6,900	3,983	-17,849	4,049
Άγνωστες	Equal variances assumed	126,682	,000	-2,482	13	,028	-9,700	3,909	-18,145	-1,255
	Equal variances not assumed			-1,695	4,024	,165	-9,700	5,724	-25,553	6,153
Ψευδολέξεις	Equal variances assumed	34,507	,000	-2,496	13	,027	-3,400	1,362	-6,343	-,457
	Equal variances not assumed			-1,751	4,155	,152	-3,400	1,942	-8,713	1,913
Σύνολο_λαθών	Equal variances assumed	49,116	,000	-2,596	13	,022	-20,000	7,705	-36,645	-3,355
	Equal variances not assumed			-1,775	4,029	,150	-20,000	11,270	-51,200	11,200

Πίνακας 123. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Α φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στην ομάδα των γνωστών

λέξεων($p=0.027$), των άγνωστων λέξεων ($p=0.028$) των ψευδολέξεων ($p=0.027$) αλλά και στο σύνολο των λέξεων . ($p=0.022$).

(Παραλείψεις)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή **(Φάση Α)**

Group Statistics

Κατηγορία		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Γνωστές	Φυσιολογικά	10	1,80	1,687	,533
	Παθολογικά	5	3,60	5,320	2,379
Άγνωστες	Φυσιολογικά	10	,90	1,853	,586
	Παθολογικά	5	2,40	3,362	1,503
Ψευδολέξεις	Φυσιολογικά	10	,10	,316	,100
	Παθολογικά	5	,60	1,342	,600
Σύνολο_λαθών	Φυσιολογικά	10	2,80	3,615	1,143
	Παθολογικά	5	6,60	9,915	4,434

Πίνακας 124.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Γνωστές	Equal variances assumed	5,218	,040	-1,006	13	,333	-1,800	1,790	-5,666	2,066
	Equal variances not assumed			-,738	4,407	,498	-1,800	2,438	-8,330	4,730
Άγνωστες	Equal variances assumed	2,521	,136	-1,132	13	,278	-1,500	1,325	-4,363	1,363
	Equal variances not assumed			-,930	5,254	,393	-1,500	1,613	-5,588	2,588
Ψευδολέξεις	Equal variances assumed	8,322	,013	-1,156	13	,268	-,500	,432	-1,434	,434
	Equal variances not assumed			-,822	4,224	,455	-,500	,608	-2,154	1,154
Σύνολο_λαθών	Equal variances assumed	4,307	,058	-1,107	13	,288	-3,800	3,433	-11,217	3,617
	Equal variances not assumed			-,830	4,540	,448	-3,800	4,579	-15,938	8,338

Πίνακας 125. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Α φάση δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά.

(Αντιμεταθέσεις)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή **(Φάση Α)**

Group Statistics

Κατηγορία		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Γνωστές	Φυσιολογικά	10	,00	,000 ^a	,000
	Παθολογικά	5	,00	,000 ^a	,000
Άγνωστες	Φυσιολογικά	10	,00	,000	,000
	Παθολογικά	5	,20	,447	,200
Ψευδολέξεις	Φυσιολογικά	10	,00	,000 ^a	,000
	Παθολογικά	5	,00	,000 ^a	,000
Σύνολο_λαθών	Φυσιολογικά	10	,00	,000	,000
	Παθολογικά	5	,20	,447	,200

a. t cannot be computed because the standard deviations of both groups are 0.

Πίνακας126.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Άγνωστες	Equal variances assumed	15,407	,002	-1,472	13	,165	-,200	,136	-,494	,094
	Equal variances not assumed			-1,000	4,000	,374	-,200	,200	-,755	,355
Σύνολο_λαθών	Equal variances assumed	15,407	,002	-1,472	13	,165	-,200	,136	-,494	,094
	Equal variances not assumed			-1,000	4,000	,374	-,200	,200	-,755	,355

Πίνακας127. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Α φάση δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά.

(Προσθήκες)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή **(Φάση Α)**

Group Statistics

Κατηγορία		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Γνωστές	Φυσιολογικά	10	,20	,422	,133
	Παθολογικά	5	,20	,447	,200
Άγνωστες	Φυσιολογικά	10	,10	,316	,100
	Παθολογικά	5	,00	,000	,000
Ψευδολέξεις	Φυσιολογικά	10	,10	,316	,100
	Παθολογικά	5	,00	,000	,000
Σύνολο_λαθών	Φυσιολογικά	10	,40	,516	,163
	Παθολογικά	5	,20	,447	,200

Πίνακας 128.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper	
Γνωστές	Equal variances assumed	,000	,000	,000	13	1,000	,000	,235	-,508	,508	
	Equal variances not assumed			,000	7,672	1,000	,000	,240	-,558	,558	
Άγνωστες	Equal variances assumed	2,438	,142	,694	13	,500	,100	,144	-,211	,411	
	Equal variances not assumed			1,000	9,000	,343	,100	,100	-,126	,326	
Ψευδολέξεις	Equal variances assumed	2,438	,142	,694	13	,500	,100	,144	-,211	,411	
	Equal variances not assumed			1,000	9,000	,343	,100	,100	-,126	,326	
Σύνολο_λαθών	Equal variances assumed	2,889	,113	,736	13	,475	,200	,272	-,387	,787	
	Equal variances not assumed			,775	9,278	,458	,200	,258	-,381	,781	

Πίνακας 129. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Α φάση δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά.

(Αντικαταστάσεις)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή (Φάση Β)

Group Statistics					
Κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	
Γνωστές	Φυσιολογικά	10	5,50	2,121	,671
	Παθολογικά	5	11,00	4,796	2,145
Άγνωστες	Φυσιολογικά	10	5,30	1,829	,578
	Παθολογικά	5	10,60	5,413	2,421
Ψευδολέξεις	Φυσιολογικά	10	5,20	1,751	,554
	Παθολογικά	5	9,00	3,391	1,517
Σύνολο_λαθών	Φυσιολογικά	10	16,00	4,807	1,520
	Παθολογικά	5	30,60	13,012	5,819

Πίνακας 130. Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper	
Γνωστές	Equal variances assumed	9,713	,008	-3,145	13	,008	-5,500	1,749	-9,278	-1,722	
	Equal variances not assumed			-2,447	4,800	,060	-5,500	2,247	-11,350	,350	
Άγνωστες	Equal variances assumed	4,090	,064	-2,875	13	,013	-5,300	1,844	-9,283	-1,317	
	Equal variances not assumed			-2,129	4,463	,093	-5,300	2,489	-11,936	1,336	
Ψευδολέξεις	Equal variances assumed	2,358	,149	-2,916	13	,012	-3,800	1,303	-6,616	-,984	
	Equal variances not assumed			-2,354	5,098	,064	-3,800	1,615	-7,926	,326	
Σύνολο_λαθών	Equal variances assumed	3,887	,070	-3,230	13	,007	-14,600	4,520	-24,364	-4,836	
	Equal variances not assumed			-2,428	4,555	,064	-14,600	6,014	-30,525	1,325	

Πίνακας 131. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Β φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στην ομάδα των γνωστών

λέξεων($p=0.008$), των άγνωστων λέξεων ($p=0.013$) των ψευδολέξεων ($p=0.012$) αλλά και στο σύνολο των λέξεων . ($p=0.007$).

(Παραλείψεις)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή **(Φάση Β)**

Group Statistics

Κατηγορία		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Γνωστές	Φυσιολογικά	10	,10	,316	,100
	Παθολογικά	5	1,40	1,673	,748
Άγνωστες	Φυσιολογικά	10	,40	,516	,163
	Παθολογικά	5	,60	,548	,245
Ψευδολέξεις	Φυσιολογικά	10	,40	,699	,221
	Παθολογικά	5	,80	1,304	,583
Σύνολο_λαθών	Φυσιολογικά	10	,90	,994	,314
	Παθολογικά	5	2,80	3,033	1,356

Πίνακας 132.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Γνωστές	Equal variances assumed	14,630	,002	-2,460	13	,029	-1,300	,528	-2,442	-,158
	Equal variances not assumed			-1,722	4,144	,158	-1,300	,755	-3,368	,768
Άγνωστες	Equal variances assumed	,000	1,000	-,694	13	,500	-,200	,288	-,823	,423
	Equal variances not assumed			-,679	7,672	,517	-,200	,294	-,884	,484
Ψευδολέξεις	Equal variances assumed	2,006	,180	-,787	13	,446	-,400	,508	-1,498	,698
	Equal variances not assumed			-,641	5,185	,549	-,400	,624	-1,986	1,186
Σύνολο_λαθών	Equal variances assumed	4,244	,060	-1,850	13	,087	-1,900	1,027	-4,119	,319
	Equal variances not assumed			-1,365	4,436	,238	-1,900	1,392	-5,621	1,821

Πίνακας 133. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Β φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στην ομάδα των γνωστών λέξεων($p=0.029$).

(Αντιμεταθέσεις)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή **(Φάση Β)**

Group Statistics

Κατηγορία		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Γνωστές	Φυσιολογικά	10	,30	,483	,153
	Παθολογικά	5	,20	,447	,200
Άγνωστες	Φυσιολογικά	10	,30	,483	,153
	Παθολογικά	5	,00	,000	,000
Ψευδολέξεις	Φυσιολογικά	10	,10	,316	,100
	Παθολογικά	5	,20	,447	,200
Σύνολο_λαθών	Φυσιολογικά	10	,70	,949	,300
	Παθολογικά	5	,40	,548	,245

Πίνακας 134.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Γνωστές	Equal variances assumed	,694	,420	,387	13	,705	,100	,259	-,459	,659
	Equal variances not assumed			,397	8,710	,701	,100	,252	-,472	,672
Άγνωστες	Equal variances assumed	22,750	,000	1,363	13	,196	,300	,220	-,176	,776
	Equal variances not assumed			1,964	9,000	,081	,300	,153	-,046	,646
Ψευδολέξεις	Equal variances assumed	,983	,340	-,505	13	,622	-,100	,198	-,528	,328
	Equal variances not assumed			-,447	6,081	,670	-,100	,224	-,645	,445
Σύνολο_λαθών	Equal variances assumed	5,143	,041	,648	13	,529	,300	,463	-,701	1,301
	Equal variances not assumed			,775	12,500	,453	,300	,387	-,540	1,140

Πίνακας135. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Β φάση δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά.

(Προσθήκες)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή **(Φάση Β)**

Group Statistics

Κατηγορία		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Γνωστές	Φυσιολογικά	10	,00	,000	,000
	Παθολογικά	5	,60	1,342	,600
Άγνωστες	Φυσιολογικά	10	,30	,483	,153
	Παθολογικά	5	,00	,000	,000
Ψευδολέξεις	Φυσιολογικά	10	,20	,632	,200
	Παθολογικά	5	,20	,447	,200
Σύνολο_λαθών	Φυσιολογικά	10	,50	,707	,224
	Παθολογικά	5	,80	1,304	,583

Πίνακας 136.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Independent Samples Test								
		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means					95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
Γνωστές	Equal variances assumed	15,407	,002	-1,472	13	,165	-,600	,408	-1,481	,281
	Equal variances not assumed			-1,000	4,000	,374	-,600	,600	-2,266	1,066
Άγνωστες	Equal variances assumed	22,750	,000	1,363	13	,196	,300	,220	-,176	,776
	Equal variances not assumed			1,964	9,000	,081	,300	,153	-,046	,646
Ψευδολέξεις	Equal variances assumed	,027	,873	,000	13	1,000	,000	,319	-,688	,688
	Equal variances not assumed			,000	11,077	1,000	,000	,283	-,622	,622
Σύνολο_λαθών	Equal variances assumed	1,816	,201	-,587	13	,567	-,300	,511	-1,403	,803
	Equal variances not assumed			-,480	5,213	,650	-,300	,624	-1,886	1,286

Πίνακας 137. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Β φάση δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά.

(Αντικαταστάσεις)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή (Φάση Α) -
Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή (Φάση Β)

Paired Samples Statistics					
		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	Γνωστές_ΦάσηΑ	1,70	10	1,418	,448
	Γνωστές_ΦάσηΒ	5,50	10	2,121	,671
Pair 2	Άγνωστες_ΦάσηΑ	,90	10	,994	,314
	Άγνωστες_ΦάσηΒ	5,30	10	1,829	,578
Pair 3	Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	,60	10	,843	,267
	Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	5,20	10	1,751	,554
Pair 4	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ	3,20	10	2,150	,680
	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	16,00	10	4,807	1,520

Πίνακας 138.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών υποκειμένων(N) κατά την Α' και Β' φάση, οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Paired Differences			95% Confidence Interval of the Difference				
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper			
Pair 1	Γνωστές_ΦάσηΑ - Γνωστές_ΦάσηΒ	-3,800	2,251	,712	-5,410	-2,190	-5,339	9	,000
	Άγνωστες_ΦάσηΑ - Άγνωστες_ΦάσηΒ	-4,400	1,838	,581	-5,715	-3,085	-7,571	9	,000
Pair 3	Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ - Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	-4,600	1,776	,562	-5,871	-3,329	-8,189	9	,000
	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ - Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	-12,800	4,780	1,511	-16,219	-9,381	-8,469	9	,000

Πίνακας 139. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Β φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στην ομάδα των γνωστών

λέξεων($p=0.000$), των άγνωστων λέξεων ($p=0.000$) των ψευδολέξεων ($p=0.000$) αλλά και στο σύνολο των λαθών . ($p=0.000$).

(Αντικαταστάσεις)

Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή (Φάση Α) -
Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή (Φάση Β)

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ	8,60	5	8,849	3,957
Γνωστές_ΦάσηΒ	11,00	5	4,796	2,145
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ	10,60	5	12,779	5,715
Άγνωστες_ΦάσηΒ	10,60	5	5,413	2,421
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	4,00	5	4,301	1,924
Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	9,00	5	3,391	1,517
Pair 4 Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ	23,20	5	25,154	11,249
Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	30,60	5	13,012	5,819

Πίνακας 140.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των μη φυσιολογικών υποκειμένων(N) κατά την Α΄ και Β΄ φάση, οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
				95% Confidence Interval of the Difference				
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper			
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ - Γνωστές_ΦάσηΒ	-2,400	6,986	3,124	-11,074	6,274	-,768	4	,485
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ - Άγνωστες_ΦάσηΒ	,000	10,840	4,848	-13,459	13,459	,000	4	1,000
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ - Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	-5,000	2,550	1,140	-8,166	-1,834	-4,385	4	,012
Pair 4 Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ - Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	-7,400	18,609	8,322	-30,506	15,706	-,889	4	,424

Πίνακας 141. Συγκρίνοντας τα ΜΗ φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους στην Α και Β φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στην ομάδα των ψευδολέξεων ($p=0.012$)

(Παραλείψεις)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή (Φάση Α) -
Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή (Φάση Β)

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ	1,80	10	1,687	,533
Γνωστές_ΦάσηΒ	,10	10	,316	,100
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ	,90	10	1,853	,586
Άγνωστες_ΦάσηΒ	,40	10	,516	,163
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	,10	10	,316	,100
Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	,40	10	,699	,221
Pair 4 Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ	2,80	10	3,615	1,143
Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	,90	10	,994	,314

Πίνακας 142.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
				95% Confidence Interval of the Difference				
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper			
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ - Γνωστές_ΦάσηΒ	1,700	1,767	,559	,436	2,964	3,042	9	,014
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ - Άγνωστες_ΦάσηΒ	,500	2,014	,637	-,941	1,941	,785	9	,453
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ - Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	-,300	,823	,260	-,889	,289	-1,152	9	,279
Pair 4 Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ - Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	1,900	3,929	1,242	-,910	4,710	1,529	9	,161

Πίνακας 143. Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους στην Α και Β φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στην ομάδα των γνωστών λέξεων(p=0.014).

(Παραλείψεις)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ΜΗ ανάπτυξη λόγου σε γραφή (Φάση Α) - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή (Φάση Β)

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ	3,60	5	5,320	2,379
Γνωστές_ΦάσηΒ	1,40	5	1,673	,748
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ	2,40	5	3,362	1,503
Άγνωστες_ΦάσηΒ	,60	5	,548	,245
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	,60	5	1,342	,600
Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	,80	5	1,304	,583
Pair 4 Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ	6,60	5	9,915	4,434
Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	2,80	5	3,033	1,356

Πίνακας144.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των μη φυσιολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Paired Samples Test

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
					95% Confidence Interval of the Difference				
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower				Upper
Pair 1	Γνωστές_ΦάσηΑ - Γνωστές_ΦάσηΒ	2,200	4,147	1,855	-2,950	7,350	1,186	4	,301
Pair 2	Άγνωστες_ΦάσηΑ - Άγνωστες_ΦάσηΒ	1,800	3,114	1,393	-2,067	5,667	1,292	4	,266
Pair 3	Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ - Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	-,200	,447	,200	-,755	,355	-1,000	4	,374
Pair 4	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ - Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	3,800	7,190	3,216	-5,128	12,728	1,182	4	,303

Πίνακας 145. Συγκρίνοντας τα ΜΗ φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους στην Α και Β φάση δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά.

(Αντιμεταθέσεις)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή (Φάση Α) - Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή (Φάση Β)

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean	
Pair 1	Γνωστές_ΦάσηΑ	,00	10	,000	,000
	Γνωστές_ΦάσηΒ	,30	10	,483	,153
Pair 2	Άγνωστες_ΦάσηΑ	,00	10	,000	,000
	Άγνωστες_ΦάσηΒ	,30	10	,483	,153
Pair 3	Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	,00	10	,000	,000
	Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	,10	10	,316	,100
Pair 4	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ	,00	10	,000	,000
	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	,70	10	1,059	,335

Πίνακας 146. Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών υποκειμένων (N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Paired Samples Test

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
					95% Confidence Interval of the Difference				
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower				Upper
Pair 1	Γνωστές_ΦάσηΑ - Γνωστές_ΦάσηΒ	-,300	,483	,153	-,646	,046	-1,964	9	,081
Pair 2	Άγνωστες_ΦάσηΑ - Άγνωστες_ΦάσηΒ	-,300	,483	,153	-,646	,046	-1,964	9	,081
Pair 3	Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ - Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	-,100	,316	,100	-,326	,126	-1,000	9	,343
Pair 4	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ - Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	-,700	1,059	,335	-1,458	,058	-2,090	9	,066

Πίνακας 147. Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους στην Α και Β φάση δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά.

(Αντιμεταθέσεις)

Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή (Φάση Α) -
Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή (Φάση Β)

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ	,00	5	,000	,000
Γνωστές_ΦάσηΒ	,20	5	,447	,200
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ	,20	5	,447	,200
Άγνωστες_ΦάσηΒ	,00	5	,000	,000
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	,00	5	,000	,000
Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	,20	5	,447	,200
Pair 4 Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ	,20	5	,447	,200
Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	,40	5	,548	,245

Πίνακας 148.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των μη φυσιολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
				95% Confidence Interval of the Difference				
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper			
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ - Γνωστές_ΦάσηΒ	-,200	,447	,200	-,755	,355	-1,000	4	,374
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ - Άγνωστες_ΦάσηΒ	,200	,447	,200	-,355	,755	1,000	4	,374
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ - Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	-,200	,447	,200	-,755	,355	-1,000	4	,374
Pair 4 Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ - Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	-,200	,837	,374	-1,239	,839	-,535	4	,621

Πίνακας 149. Συγκρίνοντας τα ΜΗ φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους στην Α και Β φάση δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά.

(Προσθήκες)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή (Φάση Α) -
Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή (Φάση Β)

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Γνωστές_ΦάσηΑ	,20	10	,422	,133
Γνωστές_ΦάσηΒ	,00	10	,000	,000
Pair 2 Άγνωστες_ΦάσηΑ	,10	10	,316	,100
Άγνωστες_ΦάσηΒ	,30	10	,483	,153
Pair 3 Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	,10	10	,316	,100
Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	,20	10	,632	,200
Pair 4 Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ	,40	10	,516	,163
Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	,50	10	,707	,224

Πίνακας 150.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών υποκειμένων(N) κατά την Α΄ και Β΄ φάση, οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
				95% Confidence Interval of the Difference					
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower				Upper
Pair 1	Γνωστές_ΦάσηΑ - Γνωστές_ΦάσηΒ	,200	,422	,133	-,102	,502	1,500	9	,168
Pair 2	Άγνωστες_ΦάσηΑ - Άγνωστες_ΦάσηΒ	-,200	,632	,200	-,652	,252	-1,000	9	,343
Pair 3	Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ - Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	-,100	,738	,233	-,628	,428	-,429	9	,678
Pair 4	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ - Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	-,100	,316	,100	-,326	,126	-1,000	9	,343

Πίνακας 151. Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους στην Α και Β φάση δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά.

(Προσθήκες)

Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή (Φάση Α) - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σε γραφή (Φάση Β)

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	Γνωστές_ΦάσηΑ	,20	5	,447	,200
	Γνωστές_ΦάσηΒ	,60	5	1,342	,600
Pair 2	Άγνωστες_ΦάσηΑ	,00 ^a	5	,000	,000
	Άγνωστες_ΦάσηΒ	,00 ^a	5	,000	,000
Pair 3	Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ	,00	5	,000	,000
	Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	,20	5	,447	,200
Pair 4	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ	,20	5	,447	,200
	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	,80	5	1,304	,583

a. The correlation and t cannot be computed because the standard error of the difference is 0.

Πίνακας 152.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των μη φυσιολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των υποκειμένων σε κάθε ομάδα λέξεων αλλά και των συνόλων τους (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
				95% Confidence Interval of the Difference					
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower				Upper
Pair 1	Γνωστές_ΦάσηΑ - Γνωστές_ΦάσηΒ	-,400	1,517	,678	-2,283	1,483	-,590	4	,587
Pair 3	Ψευδολέξεις_ΦάσηΑ - Ψευδολέξεις_ΦάσηΒ	-,200	,447	,200	-,755	,355	-1,000	4	,374
Pair 4	Σύνολο_λαθών_ΦάσηΑ - Σύνολο_λαθών_ΦάσηΒ	-,600	1,517	,678	-2,483	1,283	-,885	4	,426

Πίνακας 153. Συγκρίνοντας τα ΜΗ φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους στην Α και Β φάση δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά.

Αυθόρμητη Γραφή

Απλών Εικόνων

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου

Group Statistics

Κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Εικόνα1	Φυσιολογικά	10	5,90	1,287
	Παθολογικά	5	3,80	2,168
Εικόνα2	Φυσιολογικά	10	4,90	1,101
	Παθολογικά	5	3,20	1,095
Εικόνα3	Φυσιολογικά	10	5,20	1,229
	Παθολογικά	5	3,40	1,342
Σύνολο	Φυσιολογικά	10	16,00	2,789
	Παθολογικά	5	10,40	4,393

Πίνακας 154.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι λέξεων των υποκειμένων σε κάθε εικόνα(mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Εικόνα1	Equal variances assumed	3,485	,085	2,381	13	,033	2,100	,882	,195	4,005
	Equal variances not assumed			1,997	5,458	,098	2,100	1,051	-,536	4,736
Εικόνα2	Equal variances assumed	,052	,823	2,824	13	,014	1,700	,602	,400	3,000
	Equal variances not assumed			2,829	8,135	,022	1,700	,601	,318	3,082
Εικόνα3	Equal variances assumed	,075	,789	2,598	13	,022	1,800	,693	,303	3,297
	Equal variances not assumed			2,518	7,477	,038	1,800	,715	,131	3,469
Σύνολο	Equal variances assumed	1,966	,184	3,038	13	,010	5,600	1,843	1,618	9,582
	Equal variances not assumed			2,600	5,672	,043	5,600	2,154	,256	10,944

Πίνακας155. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Β φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στον αριθμό των λέξεων της 1^{ης} εικόνας ($p=0.033$), της 2^{ης} εικόνας ($p=0.014$) , της 3^{ης} εικόνας ($p=0.022$) αλλά και στο σύνολο των λέξεων . ($p=0.010$).

Ιστοριών σε Μορφή Αλληλουχιών

(Σύνολο Λέξεων)

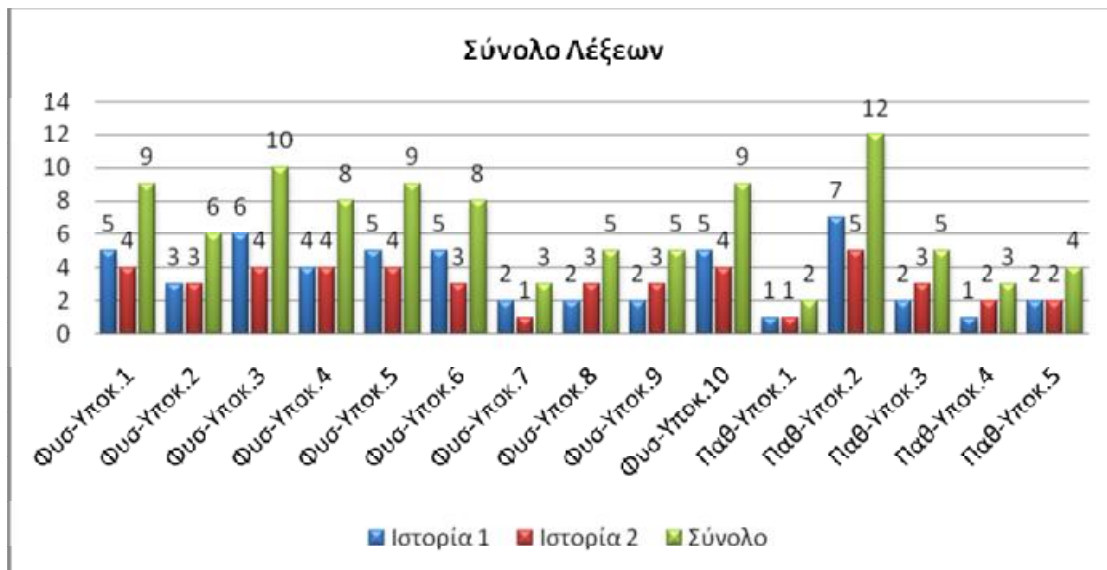
Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου

Κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Ιστορία1 Φυσιολογικά	10	18,20	4,315	1,365
Ιστορία1 Παθολογικά	5	10,60	9,072	4,057
Ιστορία2 Φυσιολογικά	10	14,00	2,981	,943
Ιστορία2 Παθολογικά	5	11,20	10,085	4,510
Σύνολο Φυσιολογικά	10	32,20	5,903	1,867
Σύνολο Παθολογικά	5	21,80	18,953	8,476

Πίνακας 156. Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των λέξεων υποκειμένων σε κάθε ιστορία(mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Ιστορία1	Equal variances assumed	1,724	,212	2,245	13	,043	7,600	3,386	,285	14,915
	Equal variances not assumed			1,776	4,928	,137	7,600	4,280	-3,452	18,652
Ιστορία2	Equal variances assumed	7,127	,019	,835	13	,419	2,800	3,352	-4,441	10,041
	Equal variances not assumed			,608	4,354	,574	2,800	4,607	-9,593	15,193
Σύνολο	Equal variances assumed	4,488	,054	1,636	13	,126	10,400	6,356	-3,330	24,130
	Equal variances not assumed			1,198	4,393	,291	10,400	8,679	-12,870	33,670

Πίνακας 157. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Β φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στο σύνολο των λέξεων στην 1^η ιστορία($p=0.043$)



Διάγραμμα 11 παρουσιάζονται: οι επιδόσεις των παιδιών στο σύνολο των λέξεων στην 1^η, την 2^η ιστορία αλλά και στο σύνολο.

(Σύνολο Προτάσεων)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου

Group Statistics

Κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Ιστορία1 Φυσιολογικά	10	1,00	,000 ^a	,000
Παθολογικά	5	1,00	,000 ^a	,000
Ιστορία2 Φυσιολογικά	10	1,00	,000 ^a	,000
Παθολογικά	5	1,00	,000 ^a	,000
Σύνολο Φυσιολογικά	10	2,00	,000 ^a	,000
Παθολογικά	5	2,00	,000 ^a	,000

a. t cannot be computed because the standard deviations of both groups are 0.

Πίνακας 158.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των προτάσεων των υποκειμένων σε κάθε ιστορία(mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Όπως παρατηρείται στον παραπάνω πίνακα τα παιδιά σημείωσαν τον ίδιο αριθμό προτάσεων συνεπώς συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Β φάση δεν παρουσιάζεται στατιστικώς σημαντική διαφορά.

(Σύνολο Ρημάτων)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου

Group Statistics

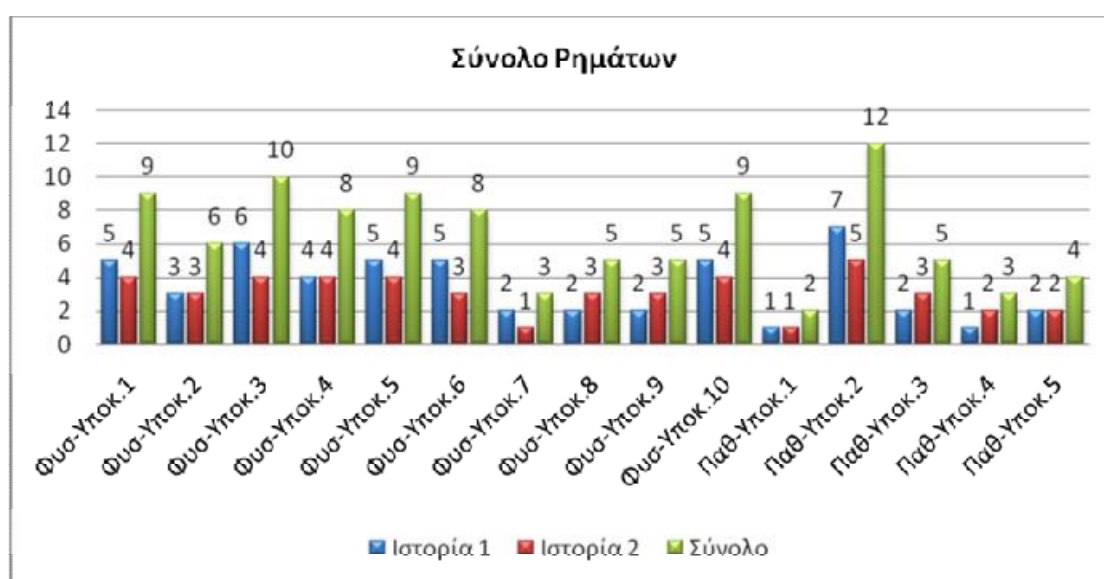
	Κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Ιστορία1	Φυσιολογικά	10	5,10	1,524	,482
	Παθολογικά	5	3,00	2,121	,949
Ιστορία2	Φυσιολογικά	10	3,60	1,174	,371
	Παθολογικά	5	2,40	2,191	,980
Σύνολο	Φυσιολογικά	10	8,70	2,359	,746
	Παθολογικά	5	5,40	4,099	1,833

Πίνακας 159.Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των ρημάτων των υποκειμένων σε κάθε ιστορία(mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Ιστορία1	Equal variances assumed	,700	,418	2,216	13	,045	2,100	,947	,053	4,147
	Equal variances not assumed			1,974	6,149	,095	2,100	1,064	-4,488	4,688
Ιστορία2	Equal variances assumed	2,846	,115	1,405	13	,183	1,200	,854	-,645	3,045
	Equal variances not assumed			1,145	5,183	,302	1,200	1,048	-1,465	3,865
Σύνολο	Equal variances assumed	1,286	,277	2,006	13	,066	3,300	1,645	-,254	6,854
	Equal variances not assumed			1,667	5,370	,152	3,300	1,979	-1,684	8,284

Πίνακας 160. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Β φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στο σύνολο των ρημάτων στην 1^η ιστορία($p=0.045$).



Διαγραμμα 12. παρουσιάζονται: οι επιδόσεις των παιδιών στο σύνολο των ρημάτων στην 1^η, την 2^η ιστορία αλλά και στο σύνολο.

(Σύνολο Ουσιαστικών)

Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου

Group Statistics

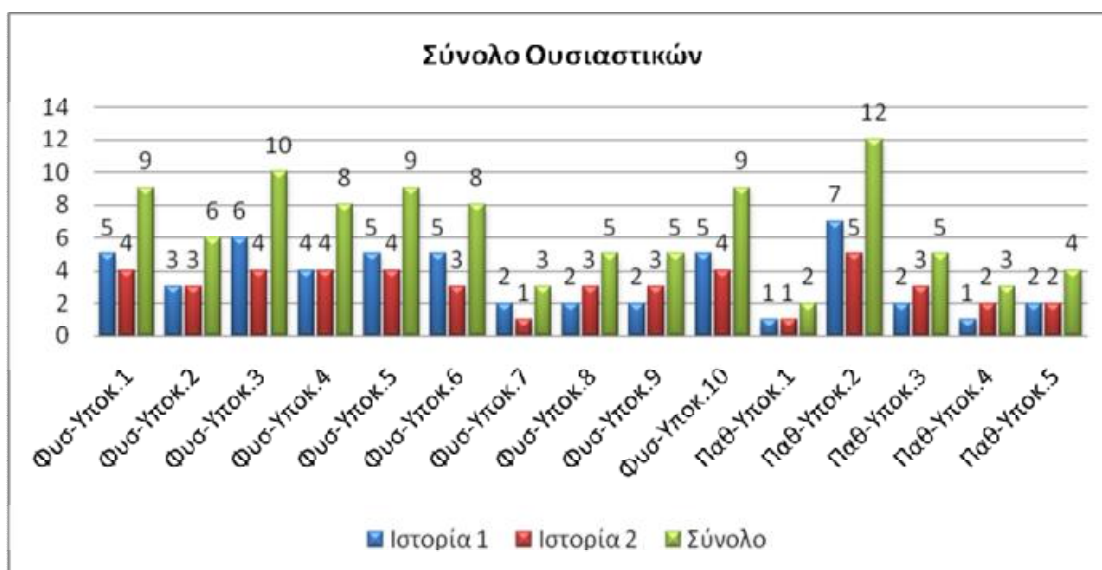
Κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Ιστορία1 Φυσιολογικά	10	3,90	1,524	,482
Ιστορία1 Παθολογικά	5	2,60	2,510	1,122
Ιστορία2 Φυσιολογικά	10	3,30	,949	,300
Ιστορία2 Παθολογικά	5	2,60	1,517	,678
Σύνολο Φυσιολογικά	10	7,20	2,300	,727
Σύνολο Παθολογικά	5	5,20	3,962	1,772

Πίνακας161 .Στον πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των ουσιαστικών των υποκειμένων σε κάθε ιστορία(mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means					95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
Ιστορία1	Equal variances assumed	,636	,439	1,260	13	,230	1,300	1,031	-928	3,528
	Equal variances not assumed			1,064	5,527	,332	1,300	1,222	-1,752	4,352
Ιστορία2	Equal variances assumed	1,247	,284	1,108	13	,288	,700	,632	-,665	2,065
	Equal variances not assumed			,944	5,623	,384	,700	,742	-1,145	2,545
Σύνολο	Equal variances assumed	,715	,413	1,253	13	,232	2,000	1,596	-1,448	5,448
	Equal variances not assumed			1,044	5,393	,341	2,000	1,915	-2,818	6,818

Πίνακας 162. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Β φάση δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά.



Διάγραμμα 13. παρουσιάζονται: οι επιδόσεις των παιδιών στο σύνολο των ουσιαστικών στην 1^η, την 2^η ιστορία αλλά και στο σύνολο.

Προτάσεις καθ' υπαγόρευση

(Λάθη Γραμματικά: Σε Καταλήξεις Ρημάτων)

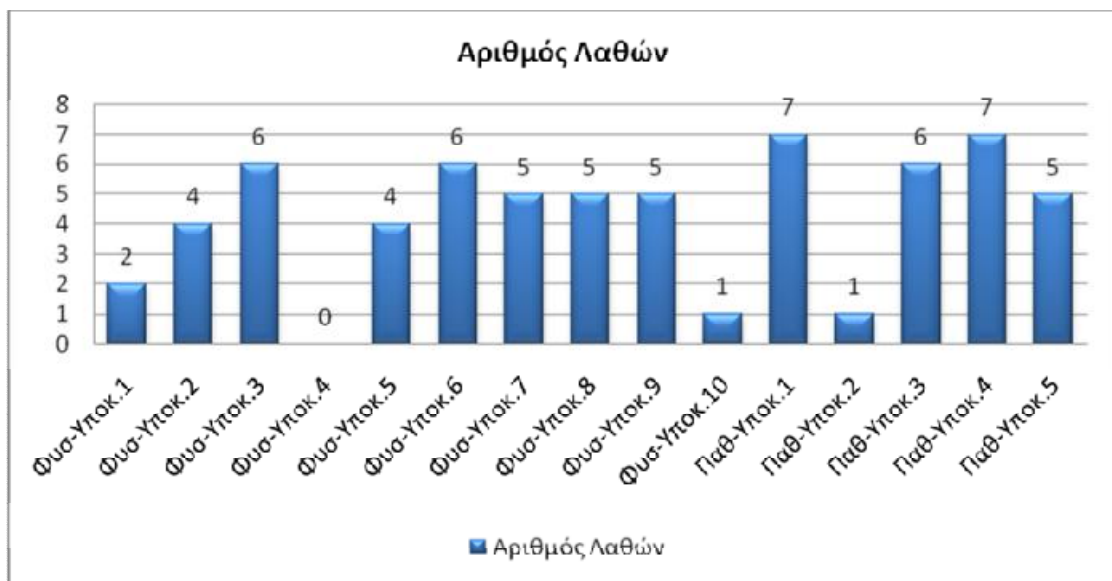
Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου

Κατηγορία		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Αριθμός_λαθών	Φυσιολογικά	10	3,80	2,098	,663
	Παθολογικά	5	5,20	2,490	1,114

Πίνακας 163.Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι των λαθών των υποκειμένων στο σύνολο των προτάσεων(mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means					95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
Αριθμός_λαθών	Equal variances assumed	,013	,910	-1,148	13	,271	-1,400	1,219	-4,034	1,234
	Equal variances not assumed			-1,080	6,953	,316	-1,400	1,296	-4,469	1,669

Πίνακας 164. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Β φάση δεν παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά.



Διάγραμμα 14. παρουσιάζονται: οι επιδόσεις των παιδιών στο σύνολο των

γραμματικών λαθών στις καταλήξεις ρημάτων στην 1^η, την 2^η ιστορία αλλά και στο σύνολο.

Ανάγνωση και Κατανόηση Προτάσεων και Ένδειξη της Σωστής Κάθε Φορά Εικόνας που Αντιστοιχεί στην Πρόταση

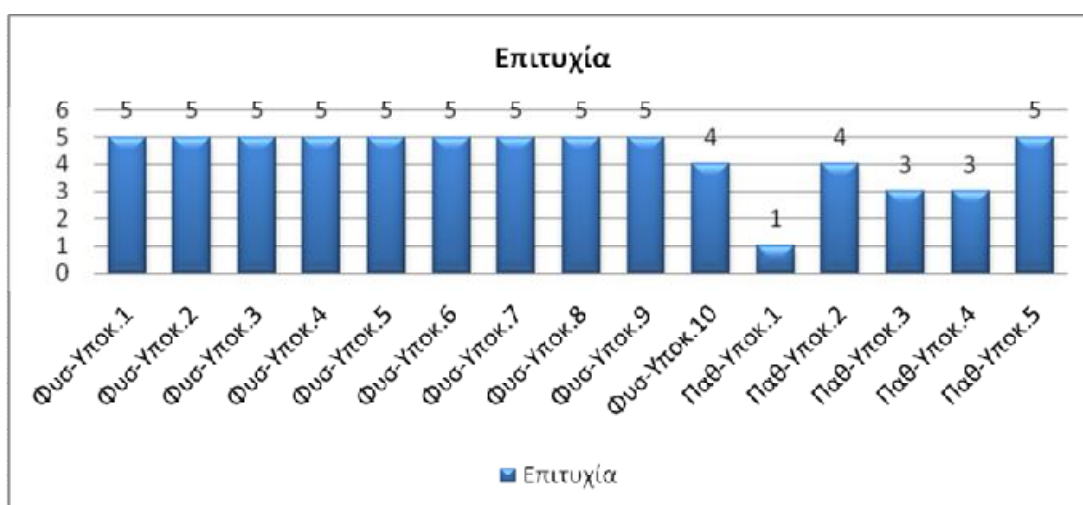
Επίδοση παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου - Επίδοση παιδιών με ΜΗ φυσιολογική ανάπτυξη λόγου

Κατηγορία		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Επιτυχία	Φυσιολογικά	10	4,90	,316	,100
	Παθολογικά	5	3,20	1,483	,663

Πίνακας 165.Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται: ο αριθμός του δείγματος των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων(N), οι μέσοι όροι προτάσεων που κατανοήθηκαν από τα υποκείμενα (mean), και οι τυπικές αποκλίσεις τους (std.Deviation).

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means					95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
Επιτυχία	Equal variances assumed	8,077	,014	3,593	13	,003	1,700	,473	,678	2,722
	Equal variances not assumed			2,534	4,183	,062	1,700	,671	-,131	3,531

Πίνακας 166. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Β φάση παρατηρείται στατιστικώς σημαντική διαφορά στον αριθμό των προτάσεων που κατανοήθηκαν από τα παιδιά($p=0.003$).



Διάγραμμα 15. παρουσιάζονται: οι επιδόσεις των παιδιών στην σωστή δείξη εικόνας κατόπιν ανάγνωσης προτάσεων.

Από τα παραπάνω λοιπόν συμπεραίνουμε τα εξής :

1.ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της σύγκρισης στην αξιολόγηση της φωνολογικής ενημερότητας σε φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα κατά την Α' φάση παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στην δοκιμασία της απόφασης για ομοιότητα και διαφορά αλλά και στην δοκιμασία της απαλοιφής. Κατά την σύγκριση μεταξύ φυσιολογικών υποκειμένων στην Α και Β φάση ,καθώς και στην σύγκριση μεταξύ παθολογικών υποκειμένων στην Α και Β φάση δεν παρατηρήθηκε καμία στατιστικώς σημαντική διαφορά.

2.Action picture test

Κατά την σύγκριση των φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων υποκειμένων στην Α' φάση παρόλο που υπήρξαν διαφορές ανάμεσα στους μέσους όρους των βαθμολογιών τους δεν παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά ούτε στην κατηγορία της πληροφορίας αλλά ούτε στην κατηγορία της γραμματικής . Ενώ στην Β' φάση παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στους βαθμούς πληροφορίας και γραμματικής. Κατά την σύγκριση μεταξύ φυσιολογικών υποκειμένων στην Α' και Β' φάση ,καθώς και στην σύγκριση μεταξύ παθολογικών υποκειμένων στην Α' και Β' φάση δεν παρατηρήθηκε καμία στατιστικώς σημαντική διαφορά.

3. ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΟ ΤΕΣΤ ΤΟΥ Π.Σ.Λ.

Κατά την σύγκριση των αποτελεσμάτων στο φωνολογικό τεστ του Π.Σ.Λ. μεταξύ φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων κατά την Α φάση παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στο σύνολο των διεργασιών τους πράγμα που πιστοποιεί και το ότι το παθολογικό δείγμα της έρευνας παρουσιάζει μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου . Ομοίως μεταξύ φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων κατά την Β' φάση παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στο σύνολο των διεργασιών πράγμα που υποστηρίζει πως τα παιδιά του παθολογικού δείγματος συνεχίζουν να παρουσιάζουν μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου. Όσον αφορά τα είδη των διεργασιών που παρουσιάστηκαν, κατά την σύγκριση μεταξύ φυσιολογικών υποκειμένων κατά την Α' φάση παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις δομικές

διεργασίες, στις συστημικές αλλά και στο σύνολό τους καθώς τα φυσιολογικά υποκείμενα τείνουν να τελειοποιήσουν πια τον λόγο τους. Ενώ, κατά την σύγκριση μεταξύ φυσιολογικών υποκειμένων κατά την Β' φάση παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις συστημικές διεργασίες αλλά και στο σύνολό τους.

4. ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα κατά την **A' φάση** στο σύνολο των σωστά παραγόμενων λέξεων παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις γνωστές , στις ψευδολέξεις αλλά και στο σύνολο των λέξεων. Ενώ μεταξύ φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων κατά την **B' φάση** στο σύνολο των σωστά παραγόμενων λέξεων παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις γνωστές , στις άγνωστες, στις ψευδολέξεις αλλά και στο σύνολο των λέξεων. Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την **A' και B' φάση** παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις γνωστές λέξεις και στις ψευδολέξεις ενώ συγκρίνοντας τα παθολογικά υποκείμενα κατά την **A' και B' φάση** δεν παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά πράγμα που μπορεί να ερμηνευθεί ως μη πρόοδος των παιδιών ανάμεσα στις 2 φάσεις . Όσον αφορά τα είδη των λαθών κατά την ανάγνωση των παιδιών, συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην A φάση παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις αντικαταστάσεις των γνωστών, άγνωστων λέξεων , των ψευδολέξεων. . Στις παραλείψεις, παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις γνωστές λέξεις αλλά και στο σύνολό τους . Ενώ δεν παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις αντιμεταθέσεις και προσθήκες των παιδιών. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην B φάση παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις αντικαταστάσεις των υποκειμένων σε άγνωστες λέξεις, ψευδολέξεις αλλά και στο σύνολο των λέξεων. Στις παραλείψεις των υποκειμένων παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις γνωστές λέξεις αλλά και στο σύνολο των λέξεων. Στις αντιμεταθέσεις παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά μόνο στο σύνολο των λέξεων και τέλος στις προσθήκες παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά μόνο στις γνωστές λέξεις. Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους στην A και B

φάση παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις αντικαταστάσεις τους σε γνωστές, άγνωστες λέξεις αλλά και στο σύνολο των λέξεων. Ενώ συγκρίνοντας τα παθολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την A και B φάση παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις αντικαταστάσεις των παιδιών μόνο στις άγνωστες λέξεις. Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους στην A και B φάση δεν παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις παραλείψεις τους σε καμιά ομάδα λέξεων. Ομοίως, συγκρίνοντας τα παθολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την A και B φάση δεν παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις παραλείψεις σε καμιά ομάδα λέξεων. Κατόπιν, συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους στην A και B φάση δεν παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις αντιμεταθέσεις τους σε καμιά ομάδα λέξεων. Ομοίως συγκρίνοντας τα παθολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την A και B φάση δεν παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις αντιμεταθέσεις των παιδιών σε καμιά ομάδα λέξεων. Τέλος, συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους στην A και B φάση δεν παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις προσθήκες τους σε καμιά ομάδα λέξεων. Ομοίως συγκρίνοντας τα παθολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την A και B φάση δεν παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις προσθήκες των παιδιών σε καμιά ομάδα λέξεων.

5. ΓΡΑΦΗ

Όσον αφορά την γραφή, συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα κατά την A φάση στο σύνολο των σωστά παραγόμενων λέξεων παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις γνωστές, στις άγνωστες λέξεις, στις ψευδολέξεις αλλά και στο σύνολο των λέξεων. . Ενώ μεταξύ φυσιολογικών και παθολογικών υποκειμένων κατά την B φάση στο σύνολο των σωστά παραγόμενων λέξεων παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις γνωστές, στις άγνωστες, στις ψευδολέξεις αλλά και στο σύνολο των λέξεων. Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την A και B φάση παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις γνωστές λέξεις, στις άγνωστες αλλά και στο σύνολο τους.

Ενώ συγκρίνοντας τα παθολογικά υποκείμενα κατά την Α και Β φάση παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά μόνο στην ομάδα των γνωστών λέξεων. Όσον αφορά τα είδη των λαθών κατά την γραφή των παιδιών, συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Α φάση παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις αντικαταστάσεις των γνωστών, άγνωστων λέξεων, των ψευδολέξεων αλλά και στο σύνολο τους. Ενώ στις παραλείψεις δεν παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική σε καμιά ομάδα λέξεων. Ομοίως δεν παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις αντιμεταθέσεις και προσθήκες των παιδιών σε καμιά ομάδα λέξεων. Συγκρίνοντας φυσιολογικά και παθολογικά υποκείμενα στην Β φάση παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις αντικαταστάσεις των υποκειμένων σε γνωστές, άγνωστες λέξεις, ψευδολέξεις αλλά και στο σύνολο των λέξεων. Στις παραλείψεις των υποκειμένων παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά μόνο στις γνωστές λέξεις. Στις αντιμεταθέσεις και στις προσθήκες των υποκειμένων δεν παρατηρήθηκε καμία στατιστικώς σημαντική διαφορά σε καμιά ομάδα λέξεων. Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους στην Α και Β φάση παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις αντικαταστάσεις τους σε γνωστές, άγνωστες λέξεις, στις ψευδολέξεις αλλά και στο σύνολο των λέξεων. Ενώ συγκρίνοντας τα παθολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την Α και Β φάση παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις αντικαταστάσεις των παιδιών μόνο στις ψευδολέξεις. Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους στην Α και Β φάση παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις παραλείψεις τους στις γνωστές λέξεις. Ενώ, συγκρίνοντας τα παθολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την Α και Β φάση δεν παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις παραλείψεις σε καμιά ομάδα λέξεων. Κατόπιν, συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους στην Α και Β φάση δεν παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις αντιμεταθέσεις τους σε καμιά ομάδα λέξεων. Ομοίως συγκρίνοντας τα παθολογικά υποκείμενα μεταξύ τους κατά την Α και Β φάση δεν παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις αντιμεταθέσεις των παιδιών σε καμιά ομάδα λέξεων. Τέλος, συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα μεταξύ τους στην Α και Β φάση δεν παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις προσθήκες τους σε καμιά ομάδα λέξεων. Ομοίως συγκρίνοντας τα παθολογικά υποκείμενα

μεταξύ τους κατά την Α και Β φάση δεν παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις προσθήκες των παιδιών σε καμιά ομάδα λέξεων.

6.ΑΥΘΟΡΜΗΤΗ ΓΡΑΦΗ

-ΑΠΛΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ

Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα με τα παθολογικά στον αριθμό των λέξεων που χρησιμοποίησαν για την περιγραφή των απλών εικόνων παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις λέξεις που εμφανίστηκαν στην 1^η, στην 2^η, στην 3^η εικόνα καθώς και στο σύνολο των λέξεων.

-ΑΛΛΗΛΟΥΧΙΑ ΕΙΚΟΝΩΝ ΣΕ ΜΟΡΦΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα με τα παθολογικά στον αριθμό των λέξεων που χρησιμοποίησαν για την περιγραφή των εικόνων σε μορφή αλληλουχίας παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις λέξεις που εμφανίστηκαν στην 1^η εικόνα μιας και τα παθολογικά παιδιά. Κατόπιν, συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα με τα παθολογικά στον αριθμό των προτάσεων που χρησιμοποίησαν για την περιγραφή των εικόνων σε μορφή αλληλουχίας δεν παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στις προτάσεις που εμφανίστηκαν. Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα με τα παθολογικά στον αριθμό των ρημάτων που χρησιμοποίησαν για την περιγραφή των εικόνων σε μορφή αλληλουχίας παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στον αριθμό ρημάτων που εμφανίστηκαν στην 1^η εικόνα.

Τέλος, κατόπιν σύγκρισης μεταξύ των φυσιολογικών υποκειμένων με τα παθολογικά στον αριθμό των ουσιαστικών που χρησιμοποίησαν για την περιγραφή των εικόνων σε μορφή αλληλουχίας δεν παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά στον αριθμό των ουσιαστικών που εμφανίστηκαν.

7. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΘ'ΥΠΑΓΟΡΕΥΣΗ

Συγκρίνοντας τα φυσιολογικά υποκείμενα με τα παθολογικά στον αριθμό των γραμματικών λαθών(σε καταλήξεις ρημάτων) που εμφάνισαν δεν παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά.

8. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΚΑΝ ΚΑΙ ΔΗΞΗ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΕΙ ΤΗΝ ΚΑΘΕ ΠΡΟΤΑΣΗ.

Κατόπιν σύγκρισης μεταξύ των φυσιολογικών υποκειμένων με τα παθολογικά παρατηρήθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά ως προς την κατανόηση που επέδειξαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4:ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Τα αποτελέσματα της έρευνας που προέκυψαν θα πρέπει να σχολιαστούν με προσοχή λαμβάνοντας πάντα υπ' όψη το μικρό μέγεθος του δείγματος.

Σύμφωνα με την ανάλυση των αποτελεσμάτων κατά την αξιολόγηση της φωνολογικής ενημερότητας τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου παρουσίασαν αρκετά υψηλά ποσοστά σε όλες τις δοκιμασίες αξιολόγησης της. Ενώ τα παιδιά με μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου παρουσίασαν υψηλά ποσοστά επιτυχίας μόνο στην δοκιμασία κατάτμησης και σύνθεσης. Όμως όλα τα παιδιά στο σύνολο του δείγματος παρουσίασαν μειωμένα ποσοστά επιτυχίας στην δοκιμασία της απαλοιφής πράγμα αναμενόμενο καθώς η δοκιμασία απαλοιφής του μεταγλωσσικού επιπέδου, ήταν θεωρητικά και η πιο δύσκολη-(Πόρποδας, 2002.)

Κατά την αξιολόγηση στα υποκείμενα κατά την Β' φάση σημειώθηκε αύξηση στα ποσοστά επιτυχίας τους σε όλες τις δοκιμασίες η οποία όμως δεν ήταν στατιστικώς σημαντική . Το αποτέλεσμα αυτό αποδεικνύει πως τα παθολογικά υποκείμενα καθυστερούν να φτάσουν το επίπεδο φωνολογικής ενημερότητας των συνομήλικων παιδιών με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου πράγμα που σύμφωνα με τον Πόρποδα -2003 είναι απολύτως φυσιολογικό καθώς η διαδοχική σειρά των σταδίων της γλωσσικής ανάπτυξης είναι σχεδόν ίδια σε όλα τα παιδιά, ακόμη και σε εκείνα με νοητική καθυστέρηση. Σε όλα τα παιδιά πραγματοποιείται η ανάπτυξη των διαφόρων στοιχείων της γλώσσας μόνο που μπορεί να παρουσιαστούν διαφορές στον ρυθμό και τον βαθμό στον οποίο αυτά τα στοιχεία αναπτύσσονται.

Ανάμεσα στα φυσιολογικά υποκείμενα δεν υπήρχε η δυνατότητα περαιτέρω βελτίωσης καθώς τα ποσοστά των παιδιών ήταν εξ' αρχής σε υψηλά επίπεδα, με εξαίρεση την δοκιμασία της απαλοιφής.

Μετά το πέρας της ανάλυσης των αποτελεσμάτων στην αξιολόγηση των παιδιών στην φωνολογική ενημερότητα παρατηρήθηκε πως η ύπαρξη ή όχι φωνολογικής ενημερότητας ενός παιδιού αποτελεί όντως δείκτη πρόγνωσης μαθησιακών δυσκολιών στο παιδί καθώς τα παιδιά με μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου που είχαν χαμηλά ποσοστά επιτυχίας κατανόησης

φωνολογικής δομής φαίνεται πως δεν έχουν ανακαλύψει ακόμη πως οι λέξεις του προφορικού λόγου έχουν φωνολογική δομή και συνεπώς παρουσίασαν δυσκολίες στην διαχείριση της μάθησης της γραφής και της ανάγνωσης και όσον αφορά τον αριθμό των λαθών αλλά και στα είδη τους . Ενισχύεται η άποψη πως , η σχέση μεταξύ φωνολογικής ενημερότητας και μάθησης της γραφής και ανάγνωσης είναι αμοιβαία και ανταποδοτική, και αποτελεί τόσο προϋπόθεση όσο και αποτέλεσμα της μάθησής τους και συνεπώς, όχι μόνο την διευκολύνει, αλλά και διευκολύνεται από αυτές. (Πόρποδας ,2002).

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την αξιολόγηση των υποκειμένων με το Action Picture Test κατά την Α΄ φάση αξιολόγησης τα υποκείμενα στο σύνολο τους δεν παρουσίασαν διαφορά στις επιδόσεις τους. Η διαφορά στις επιδόσεις τους φάνηκε κατά την Β΄ φάση αξιολόγησης. Να σημειωθεί πως τα υποκείμενα στο σύνολο τους δεν παρουσίασαν αξιόλογη πρόοδο στο διάστημα των 5 μηνών που μεσολάβησαν ανάμεσα στις 2 φάσεις των αξιολογήσεων. Αποτέλεσμα μη αναμενόμενο καθώς σύμφωνα με τους Βογινδρούκα et al το λεξιλόγιο αλλά και οι γραμματική αυξάνονται αλλά και εμπλουτίζονται με την ηλικία και σε όλη την διάρκεια της ζωής του ατόμου. Το αποτέλεσμα αυτό μπορεί να ερμηνευτεί λαμβάνοντας υπ'όψη το μικρό χρονικό διάστημα που μεσολάβησε ανάμεσα στις 2 φάσεις των αξιολογήσεων.

Τα αποτελέσματα των υποκειμένων με το φωνολογικό τεστ του Π.Σ.Λ. συνυπογράφουν το γεγονός πως τα παθολογικά υποκείμενα του δείγματος παρουσιάζουν μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου καθώς παρουσίασαν σε μεγάλο ποσοστό φωνολογικά λάθη στις παραγωγές τους σε αντίθεση με τα φυσιολογικά υποκείμενα που παρουσίασαν ελάχιστες λανθασμένες παραγωγές οι οποίες ήταν μάλιστα στο σύνολο τους δομικές αποτέλεσμα αναμενόμενο καθώς τα φυσιολογικά υποκείμενα τείνουν να τελειοποιήσουν πια τον λόγο τους.(παρατίθενται στο παράρτημα της πτυχιακής αναλυτικά οι παραγωγές των παιδιών)

Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την αξιολόγηση της αναγνωστικής ικανότητας των παιδιών, συμφωνούν με έρευνες όπως αυτή των Βογινδρούκας et al.-2007 όπου στα αποτελέσματα της παρουσιάζεται πως τα

παιδιά με μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σημείωσαν χαμηλότερα ποσοστά επιτυχίας στις δοκιμασίες ανάγνωσης λέξεων, και ανάγνωσης ψευδολέξεων . Αυτό μπορεί να ερμηνευτεί καθώς σύμφωνα με τον Πόρποδα,2002 η επίδοση στην ανάγνωση ψευδολέξεων έχει συσχετισθεί με τη δυσκολία στην ανάγνωση στις πρώτες τάξεις του δημοτικού στην ελληνική γλώσσα. Ειδικότερα το έλλειμμα στην ομάδα των ψευδολέξεων (όπου σημειώθηκε στατιστικώς σημαντική διαφορά κατά την αξιολόγηση και στις 2 φάσεις) έχει εντοπιστεί από πολλούς ερευνητές ως το κυριότερο ή ένα από τα κυριότερα μεταξύ παιδιών με ειδικές δυσκολίες στη μάθηση. Συνοπτικά να αναφερθεί πως όσον αφορά τα είδη των λαθών στις παραγωγές των παιδιών αυτά που βρίσκονται σε πλειοψηφία είναι οι αντικαταστάσεις τόσο στα φυσιολογικά υποκείμενα όσο και στα παθολογικά υποκείμενα. Λαμβάνοντας υπ'όψην τα αποτελέσματα στο σύνολό τους να σημειωθεί πως τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου φαίνεται πως έχουν προχωρήσει ομαλώς στο πέρασμα απ'το λογογραφικό στάδιο στο αλφαβητικό στάδιο ανάγνωσης ενώ οι συνομήλικοι τους με μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου φαίνεται να έχουν καθυστερήσει και να βρίσκονται ακόμη στο λογογραφικό στάδιο.

Κατά την αξιολόγηση των υποκειμένων στην ικανότητα τους στην γραφή το γεγονός πως οι δύο ομάδες παρουσίασαν στατιστικώς σημαντική διαφορά στο σύνολο των λέξεων που απέδωσαν γραπτά επιβεβαιώνει την γενικευμένη διαφορά ανάμεσα στις 2 ομάδες .Φαίνεται πως και σε αυτόν τον τομέα της μάθησης τα φυσιολογικά υποκείμενα παρουσιάζουν στοιχεία του αλφαβητικού σταδίου της γραφής ενώ τα παθολογικά υποκείμενα φαίνεται να εμμένουν στο λογογραφικό στάδιο γραφής. Τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου φαίνεται να βελτίωσαν τις ικανότητες τους στην γραφή κατά την Β' φάση της αξιολόγησης όπως ήταν και αναμενόμενο μιας και τα παιδιά εξασκήθηκαν στην γραφή στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε ενώ τα παιδιά με μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου δεν παρουσίασαν βελτίωση στις επιδόσεις τους.

Η αυθόρμητη γραφή ελέγχθηκε μόνο κατά την αξιολόγηση στην Β φάση. Σε αυτήν και όσον αφορά την γραπτή περιγραφή απλών εικόνων τα παιδιά με μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου παρουσίασαν στατιστικώς σημαντική διάφορα σε σχέση με τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου στις λέξεις

που παρουσίασαν και στις 3 εικόνες, πράγμα που ενισχύει την άποψη ότι τα παιδιά με διαταραχή λόγου παρουσιάζουν φτωχή έκφραση.

Κατά την αξιολόγηση των υποκειμένων στην γραπτή περιγραφή εικόνων σε μορφή αλληλουχιών τα παθολογικά υποκείμενα τείνουν να εμφανίζουν παρουσίασαν φτωχές παραγωγές καθώς το σύνολο των λέξεων τους είναι μειωμένο σε σχέση με τα φυσιολογικά υποκείμενα . Να σημειωθεί πως όλα τα υποκείμενα στο σύνολο τους εμφάνισαν μόνο μία πρόταση για να περιγράψουν τα όσα επιθυμούσαν σημείο που προφανώς οφείλεται στο ότι η γραπτή ικανότητα των παιδιών βρίσκεται ακόμη σε πρώιμο στάδιο.

Τα αποτελέσματα των προτάσεων καθ' υπαγόρευση, όπου τα υποκείμενα εξεταζόντουσαν ως προς τον αριθμό λαθών σε καταλήξεις ρημάτων παρά τις προσδοκίες δεν συμφωνεί με έρευνα των Βογινδρούκα et al -2007 όπου τα παιδιά με μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου παρουσίασαν περισσότερα γραμματικά λάθη στην ορθογραφία κειμένου αλλά στο σύνολο των ορθογραφικών λαθών κειμένου. Σύμφωνα με αυτό το αποτέλεσμα τα παιδιά στο σύνολο τους φαίνεται να ακολουθούν φωνολογική ορθογραφία κατά την γραφή τους, δηλαδή αποδίδουν αδρομερώς την προφορά των λέξεων και όχι ιστορική ορθογραφία καθώς κατά την διάρκεια της δειγματοληψίας δεν είχαν αφομοιώσει ακόμη πλήρως τα ορθογραφικά στοιχεία των λέξεων και στηρίχθηκαν στην φωνολογική πληροφορία κατά την διεκπεραίωση της ορθογραφίας,(Πόρποδας , 2002).

Τα αποτελέσματα κατά την αξιολόγηση των υποκειμένων ως προς την κατανόηση που παρουσίασαν κατόπιν ανάγνωσης προτάσεων συμφωνούν με έρευνες όπως αυτή των Βογινδρούκα et al -2007. όπου αναφέρει πως τα παιδιά με μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου σημείωσαν χαμηλότερα ποσοστά επιτυχίας και στην κατανόηση προτάσεων και κειμένου, πράγμα που μπορεί να αποδοθεί στο χαμηλό λεξιλόγιο και στην περιορισμένη ικανότητα συντακτικής ανάλυσης.(Βολινδρούκας et al, 2007)

Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στο γεγονός πως τα παιδιά με μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου εμφάνισαν κάποια κοινά χαρακτηριστικά στην συμπεριφορά τους κατά την αξιολόγηση τα οποία ταυτίζονται πλήρως με τα

βιβλιογραφικά δεδομένα. Αυτά είναι: προκαταβολικό άγχος για την μάθηση που ελέγχεται με γραφή και ανάγνωση, κούραση, αδυναμία συγκέντρωσης, τάση αποφυγής του γραψίματος και ανάγνωσης ,συχνή διάσπαση της προσοχής, και δυσκολία στον προσανατολισμό χώρου και στην περιγραφή χρονικών ορίων.

ΑΥΤΟΚΡΙΤΙΚΗ

Σε αυτό το σημείο να σημειωθεί πως η παρούσα έρευνα θα παρουσιαζόταν αρτιότερη αν το μέγεθος του φυσιολογικού αλλά και του παθολογικού δείγματος ήταν μεγαλύτερο, καθώς όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός του δείγματος τόσο περισσότερο αξιόπιστα είναι τα συμπεράσματα που εξάγονται από το δείγμα(Παρασκευόπουλος,1985). Για μελλοντικές έρευνες προτείνεται ο αριθμός τουλάχιστον 30 υποκείμενα σε κάθε ομάδα. Επίσης πιθανότερα να παρουσιαζόντουσαν διαφορετικά αποτελέσματα αν οι αξιολογήσεις των παιδιών ήταν λιγότερες σε αριθμό αλλά και σε χρονική διάρκεια σε κάθε φάση αξιολογήσεων μιας και ο μεγάλος αριθμός των δοκιμασιών προκάλεσε κόπωση στο σύνολο των υποκειμένων πράγμα που θεωρείται πως τυχόν επηρέασε την επίδοσή τους. Μελλοντικές έρευνες που θα διερευνούσαν παρόμοιο θέμα θα μπορούσαν να αξιολογήσουν την επίδραση των διαταραχών λόγου σε μεγαλύτερης ηλικίας παιδιά , για παράδειγμα μεταξύ παιδιών Β, Γ, Δ, Ε, ή ΣΤ δημοτικού.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Λαμβάνοντας υπ' όψη τα παραπάνω αναλυτικά αποτελέσματα της έρευνας σημειώνεται πως οι διαταραχές του λόγου φαίνεται να έχουν επίδραση και μάλιστα μεγάλης εμβέλειας στην εκμάθηση της γραφής και ανάγνωσης , καθώς τα υποκείμενα που παρουσίαζαν μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου φάνηκαν να αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην γραφή και ανάγνωση με στατιστικώς σημαντική διαφορά από τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη λόγου όχι μόνο στον αριθμό των λαθών που παρουσίασαν αλλά και στα είδη

των λαθών τους. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την παρούσα έρευνα ενισχύουν την άποψη πως ο προφορικός λόγος παρουσιάζει σχέση <<εξάρτησης>> με τον γραπτό λόγο καθώς αν συνέβαινε το αντίθετο τα παιδιά με την μη φυσιολογική ανάπτυξη λόγου πιθανότατα να μην παρουσίαζαν δυσκολίες στην διαχείριση της μάθησης τους σε γραφή και ανάγνωση.

Να σημειωθεί πως τα αποτελέσματα της έρευνας ισχύουν για την δεδομένη χρονική περίοδο που διανύουν τα παιδιά και δεν θα πρέπει να θεωρηθούν δεδομένα και για τις επιδόσεις τους στο μέλλον καθώς οι : Βολινδρούκας et al αναφέρουν πως σύμφωνα με την Stackhouse (2000) η εικόνα των παιδιών αλλάζει πολύ γρήγορα, πιθανόν δηλώνει όμως μια ευαισθησία στην ανάπτυξη και στον χειρισμό των διαδικασιών που εμπλέκονται στην κατάκτηση της γραφής και της ανάγνωσης. Αυτά τα παιδιά μπορεί να θεωρηθούν πως διαθέτουν ένα ελλιπές θεμέλιο, πάνω στο οποίο θα βασιστεί η ακαδημαϊκή τους ανάπτυξη (Stackhouse, 1997). Δεν υπάρχει καμιά «μαγική» δοκιμασία που να μπορεί με σιγουριά να διαχωρίσει τα παιδιά που θα αντιμετωπίσουν προβλήματα στη σχολική τους απόδοση από τα άλλα, αλλά θα πρέπει με πολύ προσοχή να δοθεί βάση στα αναπτυξιακά σημάδια που εμπεριέχονται στην ανάπτυξη του προφορικού λόγου (φωνολογία, ακουστική διάκριση, λεξιλόγιο) έτσι ώστε αυτά να μην υπολείπονται από τις αντίστοιχες δεξιότητες των συνομηλίκων. Ιδιαίτερης σημασίας λοιπόν αναδεικνύεται η πρώιμη παρέμβαση στις διαταραχές του προφορικού λόγου, αφού θα βοηθήσει στην κατάλληλη ανάπτυξη των περιοχών του λόγου που δυσλειτουργούν και θα δώσει ίσες ευκαιρίες για μάθηση και καλή σχολική απόδοση.(Βογινδρούκας, 2004). Προκειμένου τα παιδιά να αντιμετωπίσουν τις λιγότερο δυνατές δυσκολίες κατά τα ανάγνωση και την γραφή επιπλέον μπορεί να γίνει παράλληλα με την διαδικασία της μάθησης γραφής και ανάγνωσης εξάσκηση στην φωνολογική τους ενημερότητα καθώς σύμφωνα με μελέτη των Hatcher et al 1994, η μάθηση σε παιδιά ηλικίας 7 ετών τα οποία αντιμετώπιζαν μαθησιακές δυσκολίες, διευκολύνθηκε όταν συνδυάστηκε με την εξάσκηση των παιδιών αυτών στην φωνολογική ενημερότητα.(Πόρποδας, 2002)

Να σημειωθεί πως η παρούσα έρευνα θα μπορούσε να αποτελέσει γνώμονα για περαιτέρω διερεύνηση στις διαταραχές λόγου και στην επίδραση που αυτές έχουν στην εκμάθηση της γραφής και της ανάγνωσης .

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ø Αθανασιάδη, Ε.(2001). *Η δυσλεξία και πως αντιμετωπίζεται*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.
- Ø Αναγνωστόπουλος , Δ. & Σίνη, Α. (2005). *Διαταραχές Σχολικής μάθησης*. Αθήνα: Εκδόσεις Βήτα.
- Ø American Psychiatric Association. (1994). *Diagnostic and Statistical Manual* (4th edition). Washington, DC: American Psychiatric Association
- Ø Bernthal, J.& Bankson , N. (2004). *Articulation and phonological Disorders*. United States of America :Pearson Education.
- Ø Bradley, L., & Bryant, P.E. (1983). Categorising sounds and learning to read- a read casual connection. *Nature* , 301, 419-421.
- Ø Γλωσσικές Διαταραχές και Μαθησιακές Δυσκολίες από Βογινδρούκα Ι., Σελίνη Ε. & Πρωτόπαπα Α. (2007). Ανακλήθηκε 8 Ιανουαρίου, 2009 από http://www.ilsp.gr/homepages/protopapas/pdf/Vogindroukas_etal_2007_PSL.pdf
- Ø Coltheart , M. (1980). *Reading recording and deep dyslexia* . In Coltheart , M.Patterson , K. & Marshall, J. (eds), *Deep Dyslexia*. London : Routledge and Kegan Paul.
- Ø Δημητριάδης, Ε. (2002). *Στατιστικές Εφαρμογές με S.P.S.S*. Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Κριτική
- Ø Dockrell, J.E., Messer, D., George, R., & Wilson, G. (1998). Children with word finding difficulties-prevalence, presentation and naming problems. *Journal of language & communication disorders*, 33, 445-454.
- Ø Downing, J. (1973). *Comparative reading*. N.York: Macmillan.
- Ø Gough, P. & Tunmer, W. E. (1986). Decoding, reading and reading disability. *Remedial and Special Education*, 7, 6-10.
- Ø Ελληνική Εταιρεία Ψυχικής Υγιεινής και Νευροψυχιατρικής του παιδιού. (1990). *Μαθησιακές Δυσκολίες, σύγχρονες απόψεις και τάσεις*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

- Ø Ζησιόγλου Β. (2006). Φωνολογική Ενημερότητα στο σπίτι. Σεμινάριο με θέμα "Φωνολογική Ενημερότητα και Ο Ρόλος του Λογοθεραπευτή" που διοργάνωσε ο Σύλλογος Επιστημόνων Λογοπαθολόγων Λογοθεραπευτών, Αθήνα, Απρίλιος, 2006.
- Ø Η αιτιοπαθογένεια των μαθησιακών διαταραχών από Αναγνωστόπουλο Α.Ε. (2000). Ανακλήθηκε 9 Ιανουαρίου, 2009 από www.mednet.gr/archives/2000-5/pdf/506.pdf
- Ø Η ανάπτυξη της ορθογραφίας στα παιδιά από Παπάνη Ε. & Καραβία Ε. (2007). Ανακλήθηκε 7 Δεκεμβρίου, 2008 από http://epapanis.blogspot.com/2007/10/blog-post_25.html
- Ø Η ανάπτυξη του προφορικού λόγου σε παιδιά προσχολικής ηλικίας: Συχνότητα διαταραχών και επιπτώσεις από Βογινδρούκα Ι., Τσαμουρτζή Ι. & Παπαγεωργίου Β. (2004). Ανακλήθηκε 8 Ιανουαρίου, 2009 από www.ilsp.gr/homepages/protopapas/pdf/Vogindroukas_etal_2004_submPsy.pdf -
- Ø Hulme, C., Snowling, M., (1992). Deficits in output phonology : a cause of reading failure? *Journal of Cognitive Neuropsychology* , 9, 47-72.
- Ø Κασσέρης , Χ. (2002). *Η Δυσλεξία , θεωρητική προσέγγιση-παιδαγωγική αντιμετώπιση*. Αθήνα: Εκδόσεις Σαββάλας.
- Ø Κατή , Δ.(2000). *Γλώσσα και επικοινωνία στο παιδί*. Αθήνα: Εκδόσεις Οδυσσέας.
- Ø Klima, E.S. (1972). *How alphabets might reflect language* . In J.Kavanagh& I.Mattingly (Eds). *Language by ear and by eye*. Cambridge , Mas .: the MIT Press.
- Ø Κουράκης , Ε. (1997). *Ανίχνευση στον κόσμο των Μαθησιακών διαταραχών*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελλην.
- Ø Lenneberg , E.H. (1967). *Biological Foundations of Language*. N. York: Wiley.
- Ø Leong, C.K. (1973). *Reading in Chinese with reference to reading practices in Hong Kong*. In J. Downing (Ed). *Comperative reading* . N. York :Macmillan.
- Ø Liberman , I.Y., & Shankweiler, D. (1979). *Speech, the alphabet and teaching to read*. In L.B. Resnick & P.A. Weaver (Eds). *Theory and*

- practice of early reading*, 2 and in Hillsdale, N.I. –Erlbain Liberman , I.Y., Shankweiler, D., Fischer, F.W. & Carter , B. (1974) Explicit syllable and phoneme segmentation in the young child. *Journal of Experimental Child Psychology*, 18, 201-214.
- Ø Λόγος και επικοινωνία από Αρσενοπούλου Β. & Μεραβόγλου Π. (2008). Ανακλήθηκε 19 Ιανουαρίου, 2009, από www.e-yliko.gr/htmls/amea/Parousiaseis/log_epik_par.pdf
 - Ø Lundberg, I., Olofsson, A., & Wall, S. (1980). Reading and spelling skills in the first school years predicted from phonemic awareness skills in Kindergarten. *Scandinavian Journal of Psychology*, 21, 159-173.
 - Ø Μαθησιακές δυσκολίες, οι διαταραχές της μάθησης από Κωνσταντίνου Κ. (2006). Ανακλήθηκε 7 Δεκεμβρίου, 2008 από http://www.iatronet.gr/article.asp?art_id=955
 - Ø Mattingly, I. (1972). *Reading, the linguistic process and linguistic awareness*. In J. Kavanagh & I. Mattingly (Eds) . *Language by ear and by eye*. Cambridge , Mas .: The MIT Press.
 - Ø Μαυρομάτη , Δ. (1995). *Η κατάρτιση του προγράμματος αντιμετώπισης της Δυσλεξίας* . Αθήνα: Ελληνικά γράμματα.
 - Ø Μαυρομάτη, Δ. (2004). *Δυσλεξία, φύση και αντιμετώπιση του προβλήματος και αντιμετώπιση*. Αθήνα: Ελληνικά γράμματα.
 - Ø ΜέταΦΩΝ Τέστ από Πανελλήνιο Σύλλογο Λογοπεδικών. (2008). Ανακλήθηκε 24 Νοεμβρίου, 2008 από <http://www.logopedists.gr/content/view/50/151>
 - Ø Morais, T., Cluytens, M., & Alegria, T. (1984). Segmentation ability of dyslexics and normal readers. *Perceptual and Motor Skills*, 58, 221-222.
 - Ø Ντέιβς , Ρ. (2001). *Το χάρισμα της δυσλεξίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.
 - Ø ΟΕΔΒ, (2008-2009). *Η Γλώσσα μου (Α΄ Τεύχος)*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.
 - Ø ΟΕΔΒ, (2008-2009). *Η Γλώσσα μου (Β΄ Τεύχος)*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων.

- Ø Ομάδα έρευνας Πανελλήνιος Σύλλογος Λογοπεδικών. (1995). *Δοκιμασία φωνητικής & φωνολογικής εξέλιξης*. Αθήνα: Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
- Ø Πανελλήνιος Σύλλογος Λογοπεδικών Επιτροπή έρευνας. (2008). *Μέταφων Τεστ*. Αθήνα: Ιατρικές εκδόσεις Κωνσταντάρας.
- Ø Παρασκευόπουλος, Ι. (1985). *Εξελικτική ψυχολογία* (3^{ος} τόμος). Αθήνα.
- Ø Πόρποδας , Κ. (1989^α). Η εκμάθηση της ανάγνωσης και ορθογραφίας σε σχέση με την ηλικία και φωνημική ενημερότητα . Ανακοίνωση στο 1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ψυχολογικής Έρευνας , Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης , 19-21 Μαΐου 1989.
- Ø Porpodas , C.D. (1989b). *The phonological factor in reading and spelling of Greek . In R.G. Aaron & Malathesha Joshi (Eds.) Reading and Writting Disorders in Different Orthographic Systems Dordrecht. The Netherlands: Kluwer Academic Publishers.*
- Ø Porpodas , C.D. (1989 c). Processes used in children’s reading and reading of a Greek words . A paper presented at the 3rd World Congress of Dyslexia, Crete, July 1987.
- Ø Porpodas , C.D. (1989 d). The relation between phonemic awareness and reading of Greek words in the first school years. A paper presented at the 3rd European Conference for Research on Learning and Instruction, Madrid, Spain, 3-7 September, 1989.
- Ø Porpodas , C.D. (1989 e). *Linguistic awareness, Verbal Short – term memory and learning to read Greek. A research report . University of Patras.*
- Ø Πόρποδας ,Κ. (1990). *Η ανάγνωση και η γραφή στα πεντέμιση και εξίμιση χρόνια .* Αθήνα: Αφοί Κυριακίδη
- Ø Πόρποδας , Κ. (1993). *Δυσλεξία, Η Ειδική διαταραχή στην μάθηση του γραπτού λόγου (Ψυχολογικά θεώρηση).* Αθήνα: Αυτοέκδοση.
- Ø Πόρποδας , Κ. (2002). *Η Ανάγνωση.* Πάτρα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
- Ø Πόρποδας , Κ. (2003). *Η Μάθηση και οι δυσκολίες της (Γνωστική προσέγγιση).* Πάτρα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
- Ø Ρουμελιώτη Γ. (2006). Η Ενίσχυση της φωνολογικής επίγνωσης στα παιδιά της προσχολικής ηλικίας. Σεμινάριο με θέμα "Φωνολογική

Ενημερότητα και Ο Ρόλος του Λογοθεραπευτή" που διοργάνωσε ο Σύλλογος Επιστημόνων Λογοπαθολόγων Λογοθεραπευτών, Αθήνα, Απρίλιος, 2006.

- Ø Seymour , P.H.K. (2001). *Longitudinal study of foundation literacy. Working paper presented to the partners of the European project ' Foundation Literacy'* . Great Britain: University of Dundee.
- Ø Snowling, M., Goulandris , N., Stackhouse , J.(1994). *Phonological constraints on learning to read : evidence from single case studies of reading difficulty* . In Hulme, C., Snowling, M., (Eds) *Reading Development and Dyslexia* . London :Whurr Publishers.
- Ø Snowling, M., Hulme , C., Wells , B., Goulandris , N. (1992). Continuities between speech and spelling in a case of developmental dyslexia *Reading and Writing*, 4, 19-31.
- Ø Stackhouse, J. (2000). *Barriers to literacy Development in Children with Speech and Language Difficulties* in Bishop DVM and Leonard (eds). *Speech and language Impairments in Children: Causes, Characteristics, Intervention and Outcome* Psychology Press Ltd
- Ø Stackhouse, J. &Wells, B. (1997). *Children's Speech and Literacy Difficulties 1*. London : Whurr Publishers Ltd.
- Ø *Το 30% των παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες από Itbiv*. Ανακλήθηκε 23 Νοεμβρίου, 2008 http://www.learn.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=104&Itemid=2
- Ø Φιλιππάκη-Warburton, E. (1992). *Εισαγωγή στην θεωρητική Γλωσσολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη
- Ø Φλωράτου, Μ.-Μ. (2005). *Μαθησιακές δυσκολίες και όχι τεμπελιά*. Αθήνα: Εκδόσεις Οδυσσέας.

-ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ -

-Φωνολογική ενημερότητα-

1)επιγλωσσικό επίπεδο

A)αναγνώριση ομοιοκαταληξίας

Μέλι-χέλι

Κότα-μήλο

Φίδι-φόρα

Τώρα-μέσα

Φύκι-θήκη

Πάνω- χέρι

Τιμόνι- λεμόνι

Σακούλα- μητέρα

Κανέλλα-φανέλα

Σαλιγκάρι- μαξιλάρι

B)τέστ απόφασης για ομοιότητα ή διαφορά

πάνω-πάμε

τώρα-μέλι

φύγε-φίδι

χέρι-κάτω

κόρη-κότα

πόδι- μέσα

μαμά-μάσα

τόπι- πίτα

θάλασσα- καρέκλα

χελιδόνι- χελώνα

2)μεταγλωσσικό επίπεδο

Α)τέστ κατάτμησης

Νερό (νε-ρό)

Μέλι (μέ-λι)

Κότα (κό-τα)

Μητέρα (μη-τέ-ρα)

Καπέλο (κα-πέ-λο)

Φαγητό (φα-γη-τό)

Λεμόνι (λε-μό-νι)

Πιρούνι (πι-ρού-νι)

Μεσημέρι (με-ση-μέ-ρι)

Σοκολάτα (σο-κο-λά-τα)

Β)τέστ σύνθεσης

Πό-δι (πόδι)

Χέ-ρι (χέρι)

Μή-λο (μήλο)

Φί-δι (φίδι)

Κα-ρό-το (καρότο)

Λου-λού-δι (λουλούδι)

Φα-νέ-λα (φανέλα)

Χε-λώ-να (χελώνα)

Κα-ρα-μέ-λα (καραμέλα)

Σα-λι-γκά-ρι (σαλιγκάρι)

Γ) Τέστ απαλοιφής

Δεμάτι-δε= μάτι

Μαχαίρι-μα= χέρι

Καμήλα-κα= μήλα

Σταφύλι-στα= φίλη

Τραπέζι-τρα= παίζει

Χταπόδι-χτα=πόδι

Πιατοθήκη-πιάτο= θήκη

Καλημέρα-καλή=μέρα

Νερομπογιά-νερό= μπογιά

Αετοφωλιά-αετο= φωλιά

Το κορίτσι παίρνει την κιμωλία.

Το αγόρι αδειάζει το κουβαδάκι.

Ο σκύλος έχει το κόκκαλο.

Το παιδί πετάει το κόκκαλο.

Το καλάθι δεν έχει ψάρια και ο ψαράς κάθεται στην καρέκλα.

Προτάσεις καθ' υπαγόρευση

1. Εγώ κρατάω μία μπανάνα.
2. Ο βασιλιάς φοράει τα ρούχα του.
3. Η Χιονάτη τρώει ένα κόκκινο μήλο.
4. Η πριγκίπισσα φίλησε τον άσχημο βάτραχο.
5. Η γάτα τρέχει να κρυφτεί, γιατί την κυνηγάει ένα σκυλί.

παπί

παππούς

πίτα

παπαγάλος

πατάτα

χελιδόνι

τόπι

έχει

έλα

σαλιγκάρι

πανί

σαλάτα

πάμε

Τάσος

θάλασσα

πακέτο

αχινός

καπέλο

μαμά

κότα

τρένο

κήπος

Τιτίνα

σάκος

Πεπόνι

όχι

πάλι

μέσα

νονός

μετά

μάτι

γάλα

χέρι

πάτος

ποτό

τόπος

τάπα

πόνος

γαλόνι

έλατο

μελάνι

καπάκι

πατίνι

σαλόνι

παλάτι

πατάρι

κοπέλα

λιμάνι

καμάρι

πέταλο

καραμέλα

λαμαρίνα

τατί

παπέ

μέπι

μάτα

δότο

κονί

Τανός

γανί

λάπιτα

σατόνι

θέατρο

σπαθί

ζάχαρη

σωσίβιο

βροχή

σκοτάδι

δρόμος

φύσημα

ξεχνώ

ψυγείο

παιδί

κρύβομαι

οικόπεδο

ιππόκαμπος

φαντασία

κατσαρόλα

παπούτσι

αγκάθι

αγγελία

φλιτζάνι

δίνω

σώμα

βοσκός

ξερά

τζάμι

σκόνη

φύλλα

χνώτα

τάξη

σπάνια

τρόμος

θέαμα

κοτσάνι

χάνομαι

ζαλάδα

δροσιά

χαλάζι

λαμπάδα

γειτόνισσα

κατσαρίδα

βαχέ

παδέ

πεπάτι

σασέβιο

ταπελούδα

ξετσώ

γκασκός

θεαρέ

ζάμπορη

φασκόνη

λάτζαμος

χαλάντι

σκόβομαι

χνώσημα

δρόκαμπος

